

Jacobi Bruckeri Historia vitae Adolphorum Occonum ... ad illustrandam rem litterariam et medicam saeculi XVI comparata / Accessit praeter alia ... Lucae Schroeckii ... Hygeia Augustana [seu memoria secularis Collegii Medici Augustani].

Contributors

Brucker, Johann Jakob, 1696-1770.
Schroeck, Lucas, 1646-1730.

Publication/Creation

Lipsiae : Apud Jo. Christianum Langenhemium, 1734.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/cdcchkjf>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

58, 544
Supp. B

B. xxiv Occ

Supp.

785.

Ad c. III. s. s.

Ad c. III. s. s.

65745

IACOBI BRVCKERI
HISTORIA
VITAE
ADOLPHORVM OCCONVM
VV. CL. CL
AD ILLVSTRANDAM REM LITTERARIAM
ET MEDICAM SAECVLI XVI
COMPARATA

ACCESSIT PRAETER ALIA
SVMMI VIRI
LVCAE SCHROECKII
MEDICI CAESAREI ET ACAD. NATVR. CVRIOS
QVONDAM PRAESIDIS
HYGEIA AVGVSTANA

LIPSIÆ
APVD IO. CHRISTIANVM LANGENHEMIVM
MDCCCXXXIII

JACOBI BRUCKERII

HISTORIA

VITAE

ADOLPHORVM OCCONVM

AV. CL. CL.

AD ILLUSTRANDAM REM LITTERARIAM

ET MEDICAM SAECVLI XVI

COMPARATA

ACCCESSIT TRAJECTER ALIA

STMMI NIRA

LVCAS SCHROECKII

MEDICI CAESAREI ET ACAD. NATVR. CURIOS

QVONDAM PRAESIDIS

HYGIEA AVGVSTANA

L I P S I A E

APVD IO. CHRISTIANVM LANGENHEIMIVM

MDCCCLXXXIII

VIRO ILLVSTRI
D O M I N O
IOANNI THOMAE DE RAVNER
DYNASTAE IN MVRINGEN, WISEN-
STETTEN, TOMMELSBERG ET
MVHLEN AD NICRVN,
POTENTISSIMI
MAGNAE BRITANNIAE REGIS
ET
ELECTORIS BRVNSVICO-LVNEBVRGENSIS
CONSILIARIO,
ET APVD
REM PVBLICAM AVGVSTANAM
RESIDENTI,
SERENISSIMO PRINCIPI BADENSI
A CONSILIIS,
REIPVBLICAE AVGVSTANAE
SENATORI,
MVLTIS MVNERVM ET MERITORVM
ORNAMENTIS INCLVTO,
RELIVVA,
MVSARVM MAECENATI SVMMO
EA, QVA PAR EST, ANIMI OBSERVANTIA
D. D. D.
A V C T O R.

WIR. ALLESTRA

D O M I N O

IOANNI THOMAE DE RAVEN

DYNASTAE IN MVRINGEN, WISEN-

STETTEN, TOMMELSBERG ET

MVHLEN AD NICKVM;

FOTBNITISSIMI

MAGNAE BRITANNIAE REGIS

ET

ELECTORIS BRVNSVIG-LVNEBVRGENSIS

CONSILIARIO,

ET ARVD

REM PVBLICAM AVGVSTANAM

RESIDENTI,

SERENISSIMO PRINCIP. BADENSI

A CONSILIO,

REIPVBLICAE AVGVSTANAE

SENATORI,

MVLTI MVNERVM ET MERITORVM

ORNAMENTIS INCVTO,

RE LOVA,

MVSARVM MAECENATI SVMMO-

LA QVA PAR EST ANIMI OBSERVANTIA

D. D. D. D.

A V G T O R.

Tſi tot atque tanta ſunt, VIR ILLVSTRIS, merita Tua, non in rem ſolum publicam Auguſtae patriae, de qua toties immortaliter meritus es, et quotidie mereris, ſed in bonas quoque litteras eiſque deditos, quos magnifica prorſus munificentia alere, ſicque orbi litterato Viros bonos atque doctos ſiſtere laudatiſſimo inſtituto laboras, vt ſoli lumen accendere videatur, qui tanti ſtudiorum et Muſarum Maecenatis laudes omni encomio maiores verbosa iactantia enarrare audeat: non inique tamen feres praefens alloquium, quod non deſcribendorum Tuorum, quod ſupra vires eſt, meritorum, ſed ſignificandae potius, quam debet, gratiae munia occupat. Cum enim ex Tua munificentia, VIR ILLVSTRIS, etiam ad me litterarum ſtudiis olim innutritum haud vnum beneficiorum genus fluxerit, non gratiſſima tantum et deuinctiſſima eorum animum haecenus tenuit recordatio, ſed et publice teſtandi gratiſſimi animi occaſionem non vna vice debui. Quam cum OCCONES praefentes, Viri de re litteraria, et de patria quoque noſtra, aeternum meriti, quorum VITIS enarrandis praefens opusculum deſti-

natum est, opportune exhibeant, patieris omnino,
vt, si non ego, infacundus interpres, certe Medici hi Au-
gustani per orbem litteratum vniuersum celeberrimi,
beneuolentiam et patrocinium Tuum, quod Musis
praestas, latissime explicent, ansamque mihi exhibe-
ant, beneficiorum olim a Te in me profectorum gratis-
simum longeque deuinctissimum Tibi significandi ani-
mum. Qui, cum tot rationibus officia et submissam
obseruantiam debeat, Numen flagrantissimis veneror
precibus, vt omnigenae benedictionis flumine et Te,
superis charum, et Generosissimam familiam inundet,
et quae per plurimorum temporum auspicatissi-
mas series, animo corporique ex omni parte beata esse
queunt, et consummatam praestare felicitatem apta
sunt, largissima manu et fauentissima gratia in Te
cumulet. Ita et nunquam non laetabuntur de prospe-
ritate Tua bonae litterae, et recreabuntur impense, qui
Tuam virtutem obseruantissime colunt, inter quos,
vt locum porro mihi facias, qua decet animi obseruan-
tia, contendo. Scrib. Kaufbyrae a. d. 24. Sept.

clo loco XXXIII.

P R A E F A T I O

*U*n breuitatem in praesenti, quem *Tuae beneuolentiae* exhibemus, *LECTOR HVMANISSIME*, libello sectandam nobis proposuerimus, paucis tantum de eius ratione ac circumstantiis monendus, et potissimum erudiendas es, cui, quicquid in eo bonae frugis est, et rem atque historiam literariam iuuare aptum, debeas. Acceptum scilicet id referendum est beneuolentiae et eruditioni *Viri*, ut natalium splendore et meritis in *Rempubli-*
cam Augustanam immortalibus, ita elegantissima eruditione, et quo, in-
 usitato fere seculi nostri more in bonas literas fertur, amore et fauore
 illustris *Dn. WOLFGANGI IACOBI SVLZERI*, Incl. Reip.
Aug. Senatoris, Aedilis et Quaestoris, Scholis A. C. et Bibliothecae publi-
cae praefecti, etc. cuius insignem beneuolentiam multis nominibus vene-
 ramur. Is, antequam reipublicae muneribus admouebatur, pro inna-
 to eruditionis in patria quoque, eiusque historiae, promouendae studio
 rem tanto ingenio dignam, eique soli parem, aggressus, quicquid ad pa-
 triam historiam siue sacram, siue civilem, siue literariam referendum
 putauit, incredibili labore, non ex libris tantum undique conquisitis, sed
 ex manuscriptis quoque codicibus, chronicis, aliisque priscae fidei mo-
 numentis, imo ex ipsis chartophylaciis, locupletissimum Augustanarum
 rerum thesaurum collegit. Obstitere tamen maiora, quibus patriae
 saluti et incolumitati adhibebatur, negotia, et collata splendidissima mu-
 nera, quo minus Ipse vastissimam istam collectaneorum molem in ordi-
 nem redigeret, et in concinnum tandem deduceret opus. Quia vero
 non Ipse tantum maximo eruditionis patriae feruebat amore, sed et ci-
 ues ad eandem annitentes patriaeque historiae pro viribus inseruiendae
 operam nauantes liberaliter prorsus et humanissime tum consilio tum
 auxilio iuuabat, accidit, ut et nos, sanitatis potissimum curandae cau-
 sa Augustae ante aliquot annos haerentes, cum de rebus ad patriae hi-
 storiam pertinentibus cum *Viro Generosissimo* colloqueremur, ad *OC-*
CONVM quoque literariam historiam egregia multa collecta videre-

mus. Quae, cum et patriae honorem plurimum illustrare cognoscere-
mus, et literariae quoque, imprimis rei medicae, historiae amplissimam
lucem accendere deprehenderemus, non iniquis precibus a Viro Genero-
sissimo contendimus, ut tanta patriae et rei literariae ornamenta luci
publicae inuidere amplius nollet. Illud vero etsi de se, tot munerum la-
boribus in Rep. moderanda occurrentibus impedito, postulari vel expe-
ctari posse negabat; dedit tamen id nostris desideriis, ut omnia ista, quae
de OCCONIBVS collegerat, nobis concederet, iusto ordine describen-
da et in libri formam redigenda, facta etiam potestate de paupere nostra
penu addendi, quicquid e re visum fuerat. Horas itaque pauculas a la-
boribus, quibus undique premimur, suffuratis, praesens, quem Tibi si-
stimus, LECTOR BENEVOLE, libellus enatus est, in quo plera-
que eruditioni Sulzerianae, pauca quaedam angustae suppellectili no-
strae, debentur. De eo vero ita habeas, quicquid bene et placitum
dictum est, id praestantissimo huic literarum Maecenati, quicquid sini-
strius et praeter rem, ingenii nostri paupertati et $\alpha\beta\gamma\delta\epsilon\zeta\eta\theta$ adscribendum
esse. Enarravimus autem ADOLPHORVM OCCONVM pri-
mi, secundi et tertii vitam et scripta; quae cum et ad rem medicam, et
ad eas quoque literas, quae ab humanitate nomen ferunt, pertineant,
varia hic allata esse, quae non ingrata futura sint Lectoribus, confidi-
mus. Et cum OCCO. III. Pharmacopoeae Augustanae, libri certe
celeberrimi, quique Hermathenae instar in re medica haecenus fuit,
auctor fuerit, huius quoque historiam plenam, et fortassis paucissimis
cognitam, hic habes. Praefiximus vero ex ubere isto thesauro farra-
ginem quoque observationum ad vitas medicorum Augustanorum,
istis OCCONIBVS coaeuorum; ut aliqua saltem ratione historiae
literariae Medicorum Augustanorum per Seculum XVI. lineamenta du-
cerentur. Tandem et Illustris meritis et doctrina Viri, D. LVCAE
SCHROECKII, quem sibi nuper ereptum et patria et orbis litera-
rius tantopere doluit, Hygieam Augustanam, occasione Iubilaei, quod
collegium Medicum Anno 1685. auspicabatur, scriptam, et historiam
eius succincte et elegantissime enarrantem, eo, dum viveret, annuente,
adiunximus. Tu, LECTOR HUMANISIME, pietatem nostram
in patriam, voluntatemque rem literariam aliquantulum et pro viribus
iuuandi boni aequique consule, nobisque porro faue. Scr. Kaufbyrae
Mense Septembri cId lccc XXXIII.

P R O L V S I O
DE
MEDICIS AVGVSTANIS
SAECVLO XVI.
C E L E B R I B V S.

QUod magni olim nominis philosophus, PETRVS RAMVS, cum in itinere Augustam Vindelicorum esset delatus, vrbis elegantia, munimentorum viarumque pulchritudine, aediumque magnificentia ductus sub discessum dixisse dicitur; Augustam Germanorum Lutetiam vel potius Romam quandam sibi visam esse, id non ad aedium tantum splendorem, sed ad ingeniorum quoque elegantiam potiori iure referendum esse multorum iam seculorum fides euicit. A plurimis enim annis eruditionis claritate celebris doctissimis viris vel patriam, vel domicilium se praebuit exoptatissimum. Cuius rei vt monumentum patriae de literis elegantioribus tot nominibus praeclare merita erigamus, ad VITAM OCCONVM, quos non sui tantum, sed totius rei publicae ornamentum Augusta produxit, fouit, aluit, praefaturi, antiquiorum, qui OCCONES antecesserunt, vel eorum quoque temporibus floruerunt, Medicorum Augustanorum nominis celebritatem consecutorum aliqualem dabimus notitiam, eosque, paucis tamen et per lancem tantum saturam, enarrabimus, vt primae ita ducantur lineae, ex quibus, qui liberiori otio gaudent, accuratius *historiae literariae medicae inter Augustanos* extruere queant σύστημα. Eorum vero hunc ecce syllabum.

I. IOAN. CVBA.	mortuus ann.	-	-
II. BARTH. MERLINGER.	-	-	1490
III. IOSEPH. GRVNENBECK.	-	-	1490
	B 2		IV.

IV. SIGISM. GRIMM.	-	-	-	1512
V. MARQ. FROER.	-	-	-	1535
VI. AMBROSIVS et IOANNES IVNGII.	-	-	-	1548
VII. IO. MOIBANVS.	-	-	-	1562
VIII. GEDEON. SAYLERVS.	-	-	-	1563
IX. CHRISTOPH. WIRSVNGVS.	-	-	-	1571
X. ACHILL. PIRMIN. GASSERVS.	-	-	-	1577
XI. IEREM. MARTIVS.	-	-	-	1587
XII. LVCAS. STENGELIVS.	-	-	-	1587
XIII. GEORGIVS LAVBIVS.	-	-	-	1589
XIV. LEONARD. RAVWOLFIVS.	-	-	-	1596
XV. TOB. CNEVLINVS.	-	-	-	1601

I. IOANN. A CVBA. Perantiquum hunc fuisse medicum Augustanum, cuius tamen memoria caremus, nec de vitae eius circumstantiis plura nobis innotuere, ex libro eius rarissimo constat, qui titulo: *Hortus sanitatis*, prodiit. Cum enim liber sine loci, auctoris, anni et typographi designatione editus, primam typographiae infantiam literarum et imaginum, plantas, animalia lapidesque referentium, ruditate et calamo adpictis literis initialibus designet, vt beneuole nos docuit, qui librum ipsum possidet, Vir. Experient. IO DIETER. LEOPOLDVS, apud Vlmenses hodie Poliater felicissimus, facile, quid de eius aetate statuendum sit, iudicare licet. Etsi vero auctoris nomen non prae se fert liber, in Germanica tamen libri editione, quae titulo: *Garten der Gesundheit anno MDLXXXV.* prodiit, auctor indicatur *Ioannes Cuba*, Medicus Augustanus. Ab ipso vero hoc auctore de *infantium morbis* tractationem institutam esse, mox monebimus.

II. BARTHOLOMAEVS MERLINGERVS, vir ex seculi sui conditione doctissimus, innotuit, tractatu de *infantium morbis et eorum valetudine tuenda*: qui prodiit cum ALBERTI M. *mulierum secretis Francof. ex offic. Egenolphi 1531.* et lingua vernacula, cum EVCHARII RHODIONIS, IO. A CVBA,

BA, L. BONCICLI et ALBERTI M. eiusdem argumenti scriptis *Hanov. apud Wigand. 1577.8.* vid. IO. GEORG. SCHENCK. *Bibl. med. p. 90.* SIMLER. *Biblioth. p. 105.* PASCH. GALLVS *Bibl. Med. p. 45.* Distinguendus ab hoc videtur IOANN. MERLINGERVS, Medicus Augustanus, cuius IOANNES STOCKAR, Medicus Vlmensis antiquus, meminit, variaque medicamina ab eo secum communicata in practicis MSC. exhibet, vt laudatus Dn. LEOPOLDVS monuit.

III. IOSEPHVS GRVNENBECK, medicus Augustanus, Burchusa apud Bauaros oriundus, vertente Sec. XV. medicinam apud Augustanos fecit, celebre ea quidem aetate nomen eo consecutus, quod ignoti tum nouique morbi, quem *Gallicam luem* vocauere, *historiam et theoriam* primus conscriberet. Cum enim venenum istud circa annum MCDXC. et sequentes Augustae quoque serperet, multumque laboris et terroris ciuibus inferret, quod et ignotum et epidemium esset, non solum ad euitandum maius malum propria domus huius mali labe infectis data est, Coss. Io. Langemantelio, et Ludouico Hofero, Anno MCDXCV. teste GASSERO in *Annal. Augstburg. ad h. A. Tom. I. scr. Rer. Germ. Menck.* quam hodie quoque pro eodem morbo infectis conseruat senatus prouidentissimus; sed et Iosephus Grunenbeckius librum scripsit: *de causis, origine et curatione morbi Gallici, quem vocant scorram*, inscriptum Bernardo de Waldkirch, Canonico Augustano. Ita quidem CAROL. STENGELIVS in *Comment. rer. Aug. P. II. c. 62. p. 251.* Vt vero SIMLERVS in *Biblioth. p. 518.* et MERKLINVS in *Lindenio renou. l. I. p. 704.* referunt, hunc libro praefixit titulum: *de mentulagra, siue morbo Gallico*, quo nomine eum etiam laudat Cel. FABRICIVS *Bibl. Gr. vol. XIII. p. 302.* editum 1503. et apud PASCHALEM GALLVM *Bibl. Med. p. 199.* hoc libri rubrum occurrit: M. IOSEPH. GRVNBECK *de Burckhausen tr. de pestilentiali scorra, siue malo de Franzos, originem, remediaque eiusdem continens super carmina quaedam*

dam Sebastiani Brantumi Vtriusque Iuris professoris in 4. pl. 3. Cum vero ex dedicatione pateſcat, librum circa iſta tempora, vbi obſcoeniſſimus morbus inualuerat, anno ſcilicet MCDXCVI. primum prodiſſe, vid. EL. EHINGER. *Cat. Bibl. Aug.* p. 371. facile largiar, alteri editioni a Simlero enarratae alium titulum acceſſiſſe. Ceterum diſtinguendus ab hoc Grunbeckio alius eiusdem nominis, Ioannes Grunbeckius, Presbyter, cuius extat: *ſpeculum naturalis, coeleſtis et propheticae viſionis, omnium calamitatum, tribulationum et anxietatum, quae ſuper omnes ſtatus, ſtirpes, et nationes chriſtianae Reip. praefertim quae cancro et ſeptimo climati ſubiectae ſunt, proximis temporibus venturae ſunt, Norimb. 1508. fol. pl. 8.* cui in fine additi articuli concordantes *Aſtronomicam certitudinem cum Theologica veritate pl. 1.*

IV. SIGISM VNDVS GRIMMIVS, Zwickauienſis, Auguſtam, teſte *Protocollo Coll. med. Auguſtani T. I. p. 1.* venit circa annum 1512. connubio Magdalenae Welſeriae ciuis Auguſtani factus. Duplici vero nomine de re literaria optime meruit Grimmius. Non enim rei tantum medicae inuigilauit ſummo ſtudio, adeo, vt proprium pharmacopoleum inſtitueret, et chymicis quoque operationibus potioreſ facultatum partem conſumeret; ſed et rei literariae ſtrenuam nauauit operam, cui ACHASARAVI *theoreticam et practicam methodum anno 1519. fol.* editam debemus. Imprimis vero de reſtituto Euangelii nitore et puritate bene mereri cupiens, proprium typographeum domi erexit, et melioris notae libros ſua cura et ſumptibus per *Simpertum Ruſ* editos excudi curauit; de quo, cum *Amoenit. litter. T. VI. p. 466. ſqq.* dixerimus, ea hic otioſe repetere breuitatem ſectantibus non licet. conf. CAR. STENGELIVS *Comm. rer. Aug. P. II. c. 62. p. 251.*

V. MARQVARDVS FROEERVS ſiue FREHERVS, natus eſt Duncelsbuhlae, patre itidem Marquardo, medicinae Doctore et practico dicto loco, e familia Weiſachiorum oriundo. Poſtquam artium et medicinae Doctor Peruſii erat creatus,

tus, Augustae in Physicorum numerum receptus est anno MDII. referente *Protoc. coll. med. aug. T. I. p. 1.* In hac quoque vrbe occasionem nactus est puriori doctrinae adhaerendi, quod tanto quidem feruore egit, vt aliquorum librorum eandem profitentium editioni obstetricaretur. Cumque et ipse optimis literis haud leuiter esset tinctus, posteros quoque suos eandem viam incedere felicissimo conatu studuit, vnde hodiernum Marquardi nepotis et pronepotis, Pauli item pronepotis et Pauli abnepotis nomina suspicit orbis literarius. Obiit 18. Febr. 1535. vid. PAVLI FREHERI, abnepotis *theatr. vir. ill. p. 1222.*

VI. AMBROSIVS IVNGIVS, Vlmenfis, medicus Capituli Augustani anno MCDXCIV. factus, vxorem duxit Elisabetham Laugingeriam anno 1499. et post eam Magdalenam Manlichiam, vtramque gente patriciam. Inter Medicos Reipublicae anno MDX. receptus, celebre sibi nomen fecit, edito *de praecauenda peste* libello hoc titulo: *Ain nuzlich, trüßlich und kurze Vnterrichtung, wie man sich in diesen schweren Læufften der Pestilenz halten solle, durch Ambrosium Iungen der Arzney Doctor zu Augspurg, dem gemeinen Mann zu Hülff und guten, der nit andern Beystand hat, verordnet, Augsp. 1563. 4. pl. 3½.* vid. EHINGERI *cat. Bibl. August. p. 393.* Huius filius, AMBROSIVS, Augustae quoque Medicinam fecit circa annum MDXLII. Senis Anno MDXLI. Doctor Medicinae creatus, vxoremque habuit Reginam Roesteriam, et hanc quoque patricia stirpe oriundam; patre quoque adhuc viuo stipendium octoginta aureorum a senatu meruit. Postea tamen Landspergam ad Medicinam faciendam profectus aliquantum temporis extra patriam commoratus est, in quam tamen postea reuersus priuato nomine aegris medebatur, denatus anno MDLIX. teste *Protocollo colleg. Med. T. I. p. 1.* Ceterum duos quoque habuit fratres Ambrosius, quorum vterque haud ignobile inter Augustanos nomen consecutus est; alterum VDALRICVM, Medicum, equitem auratum, Imperatorum Caroli et Ferdi-

Ferdinandi consiliarium, circa eadem quoque tempora Augustae degentem fatisque functum anno MDXXXIX. mense Iunio: alterum IOANNEM, Wimpfensē, qui, postquam Tiguro Vlmam primum, deinde Vlma Augustam peruenisset, anno MCDXCIII. appellatus fuit *Magister a Tiguro*, obiitque anno MDV. 16. Febr. aetatis octogesimo teste *Protoc. Coll. Med. l. c.*

VII. IOANNES MOIBANVS, Vratislaviensis, Vir doctissimus et longiori vita dignus, medicinam fecit Augustae MDLVIII. vitam eius scriptorumque noticiam non solum dedit MELCH. ADAMI. in *Vitis Medic. p. 53.* GESNER. in *Bibl. FREHER. in theatro p. 1251.* SIMLER. in *Biblioth. p. 473.* GALLVS in *Bibl. Med. p. 185.* MERCKLINVS in *Linden. renou. R.I. p. 644.* sed et ante eos IOANNES CRATO, eius ciuis, Medicus celeberrimus, qui *Dioscoridi* a Moibano in linguam latinam verso et post eius praematura fata a CONR. GESNERO. *Argent. 1565. 8.* edito epistolam satis prolixam praemisit, quae, cum non in omnium manibus sit, pauca ex ea decerpemus. Parentem scilicet habuit Ioannes noster Ambrosium Moibanum, artes bonas primum in Academia Wittebergenſi profitentem, mox diuini verbi praeconem Vratislaviae constitutum, quo cum Ioanne Hefſo Norimbergenſi ad profligandos veteres errores accersitus fuerat; Matrem Annam, ex Bonicorum familia; a quibus natus tantam ingenii excellentiam consecutus est, vt valeret, vbi hoc vel mediocriter attenderet, atque ex se et natura non modo plurimarum rerum cognitionis esset capax, verum etiam inueniendo sagacissimus, et mens in exquirendis rebus plurimum aleretur, et agitandis magna cum industria oblectaretur. Corpus etsi satis firmum, nimia tamen cogitationum intentione frangebatur. Domi a praestantissimis in omni eruditionis bonarumque litterarum genere magistris educatus et formatus, in Lingua Hebraica, Graeca, et latina egregie profecit, et natura ad artem pingendi pronior, eam tantopere, nullo magistro vsus excoluit, vt imagines ab eo pictae

pictae et sculptae quoque inter summa artificia numerarentur. In Academiam Leucoream profectus, ab ore Melanchthonis per quinquennium pependit, bonarumque artium Magistri honore auctus est: eo quoque hortatore Norimbergam se contulit, vbi et priuatim adolescentes erudiendo, et Graeca ac Latina carmina conficiendo se admodum commendauit, vbi quoque attentius ad rem herbariam cognoscendam animum haud infelicitur applicuit. Tum studiis Filiorum viri praestantissimi, D. Manlichii, Augustani, praefectus cum illis in Italiam ablegatus est, vbi per quadriennium summo studio arti medicae Patavii atque Bononiae deditus, Italicam Graecamque linguam, quae vulgaris dicitur, breui tempore didicit, praestantissimis viris innotuit, et amicus factus est, veterum scripta diligentissime euoluit, et Musices, Poëtices et artis pictoriae excellentia in celeberrimorum artificum notitiam venit, eorumque beneuolentiam sibi comparauit, medicis quoque, imprimis Magneto, Bononien-
 sum Doctori, charissimus; in eo tamen duplici nomine infelix, quod et Montanus, cuius audiendi gratia Italiam petiuerat, et pater Ambrosius, hoc tempore fatis concederent. In patriam itaque redux medicinam ibi facere intendit, vbi, cum omnia essent difficilia, Ambergam Nariscorum se contulit, ibique Reip. suam operam locauit, multa ibi de interpretatione auctorum Graecorum artis salutaris animo voluens. Ibi Augustanam uxorem duxit Estheram, Lucae Milleri mercatoris filiam. Anno vero MDLVIII. quo Io. Bapt. Hainzelius, vti verus tum literatorum omnium, ita praecipue Moibani Maecenas, consulatus dignitate auctus erat, Augustam proposito publico stipendio vocatus concessit, ibique cum summa laude integritatis, candoris, modestiae, veritatis, sobrietatis, *Philosophiae*, ac, quod caput est, pietatis ad extremum usque spiritum, quem Deo reddidit, vixit. Initio, cum nondum in hominum cognitione versaretur, nec se aliisingere vellet, conuertendos sibi Dioscoridis parabilium libros ex Graeco MSC. Reip. delegit, postea vero, vbi eruditionis eius

praestantia emicuit, illius consilio optimi viri ad sanitatem tuendam vsi sunt, etsi et hic inuidiae morsus effugere non poterat. Tum Mathesios quoque disciplinam didicit. Fatali vero luctu vxore charissima in puerperio obeunte priuatus tanto dolore conficiebatur, vt paulo post febris duplici tertiana correptus, nona die Maii Anni MDLVIII. aetatis 35. mortalibus eriperetur, animamque pie et deuote efflaret, post quam pientissimi affectus haud contemnenda signa dederat. Quia vero morte praepeditus Dioscoridem absolvere non potuerat, eundem laborem Gassero commendauit, vt eum Gesnero transmitteret absoluum, et perpoliendum, id quod factum quoque ab eo est. Quantum vero honoris et amoris ei detulerint non Crato solum, sed et Gasserus atque Gesnerus, haec ipsa Dioscoridis editio, et quae ei praemissae sunt epistolae, satis loquuntur, et Gesneri quoque Epistolae ad Gasserum *lib. I. Epist. Medicinal. fol. 22. seqq.* occurrentes manifeste testantur, quantum et laboris et sumtuum impenderit, vt et pupillorum, et laboris Moibani curam haberet, vnde editos Dioscoridis libros liberorum Moibani nomine senatui inscripsit, qui quoque pupillis se munificentissimum exhibuit. Diligenter quoque *Conuersiones Hippocratis et Galeni* emendauerat Moibanus, et *vitae quoque Belisarii ex Graeco conuersionem* in manibus habuerat; sed eius quidem nihil postea lucem vidit. De editione vero ista Dioscoridis conferendus post GASSERI epistolam praefixam *Cel. FABRIC. Bibl. Gr. Vol. III. pag. 95.*

VIII. GEREON SEILERVS, Bauariae ortum debet, ex qua biennium ante insolitum, qui tunc Augustae inualefcebat, morbum, quem sudorem Anglicum vocauerunt, anno scilicet MDXXIV. Augustam delatus, quod ipse in *Conclus. et propos. Medicis* narrat, stipendium senatus per aliquot annos meruit, vxore ducta Felice Mayria ex vicina Kaufbyra oriunda. Abiit autem ad plures 22. die Septembris An. MDLXIII.

exuuiis mortalitatis in Cathedrali templo depositis, vid. *Protoc. Coll. Med. Aug. T. I. ab init.* Nomen vero non praxeos tantum Clinicae felicitate, sed librorum quoque editorum eruditione sibi parauit. Cum Collegis enim ADOLPHO OCCONE II. et Ioanne Tieffenbachio, atque Wolffgango Talhausero *consilium de peste* publici iuris fecit, de quo cum in *vita Occonis II.* ex instituto dixerimus, prolixius iam differere nihil attinet. Vtilissimum vero *Observationum Medicarum opus Schenckianum*, nec non *epistolam primum Libri XIX.* IO. MANARDI, Medici Ferrariensis, immortalitatem ei peperisse iudicat Illustris L. SCHROECKIVS nostras in *Hygiea Aug. p. 4.* Ceterum distinguendus est a RAPHAELE SEILERO, cui praeter *recessus Camerae Imperialis Wezlariensis*, versionem quoque debemus Latinam orationis DEMETRII CYDONES de morte contemnenda, quae cum notis H. WOLFII ex Bibliotheca Io. Iac. Fuggeri, cum *Hermiae irrisione Basil. 1553. 8.* edita est, quacque postea quoque *doctrinae recte viuendi et moriendi* accessit, de qua pluribus dictum in *vita Occonis III.* conf. KOENIG. in *Biblioth.*

IX. CHRISTOPHORVS WIRSVNGVS, vir doctissimus, nobili gente natus, Augustae anno MD. fatiis cessit die 25. Jun. anno MDLXXI. Vitam eius enarrarunt PAVL. FREHER. in *theatr. p. 224.* et MELCH. ADAMI, in *vitis Philosoph. p. m. 117.* Libris vero tum medicis tum theologicis inclaruit: Scripsit enim librum Medicum, in quo *omnia humani corporis externa et interna membra primum describuntur, deinde singulorum morbi et earundem cura*, Heidelbergae 1568. fol. editum, teste SIMLERO in *Bibl. p. 147.* Eundem recognitum a se et emendatum *Francos. 1577. fol.* recudi fecit IAC. THEODOR. TABERNAE-MONTANVS, vid. ISRAEL SPACHII *Nomenclator Script. med. p. 105.* conf. PASCH. GALLVS in *Bibl. med. p. 129.* In sanctiori argumento multum quoque versatus LVDOVICI LAVATERI *Homilias in Iosnam*, et AVGVSTINI quoque MAR-

LORATI *Comm. in N. T.* vernaculo idiomate expressit, BER-
NARDI quoque OCHINI *Conciones et Apologos* ex Italica lingua
in Germanicam transtulit; immo MARCELLI quoque PALIN-
GENII *Zodiacum vitae* commentario illustravit. vid. FREHERI
l.c. Non confundendus vero cum Christophoro Wirfungo
est IOAN. GEORG. WIRSVNGVS, Patauii ictu sclopeti ex-
tinctus, qui celebre inter Anatomicos Nomen sibi peperit;
quod Patauii anno MDCXLII. mense Martio ductum pancrea-
ticum, a nemine haecenus observatum, inuenerit, vnde nomen
ei ab inuentore haesit. vid. TH. BARTHOLINVS (quo prae-
sente id factum) *Anat. c. XIII. p. m. 113.* GEORG. PASCHIVS
de inuent. nov-antiquis c. VI §. 42 p. 500. ANDR. OTTOM. GOE-
LICHE *Hist. Anat. p. 135.* Sed et ipse de eo ductu audiendus in
Epist. ad Riolanum, conferendique qui de pancreate scripserunt
REGN. de GRAAF, IAN. LONICERVVS; add. STEPH.
BLANCARDI. *Anat. reform. P. II. c. 23. p. 39.* alique.

X. ACHILLES PRIMINIUS GASSERVS. De
Celeberrimi huius Polyhistoris vita et scriptis ipsimet fuisse
egimus *Amoenit. liter. T. IX. p. 1. seqq.* quae hic non repetimus.

XI. IEREMIAS MARTIVS, Augustanus, textoris
pauperculi filius, Montispeffulani studiis artis salutaris operam
dedit, vt patet ex LEON. RAVWOLFH *praef. ad Itiner.*
Orangiae vero summis Medicinae honoribus auctum, anno
MDLXVI. Augustam appulisse, et d. 15. Ian. anni sequentis vxo-
rem duxisse Sibyllam Gundelfingeriam, stipendium quoque
meruisse ab Ampl. Senatu pro nosocomio Gallico flor. 120.
ac tandem epilepsia correptum die 17. Martii anni MDLXXXV.
obisse refert *Protocoll. Colleg. Med. T. I. ab init.* Eruditionem
eius testantur scripta elaboratissima, quae sequentia sunt:

- I. *Curationes et observationes Medicae*, quas ex MSC. in sylloge
curationum et observationum medicinalium edidit notisque
illu-

illustrauit GEORG. HIERON. WELSCHIVS Aug. 1668.
4. vid. Illustr. SCHROECKIVS in Hyg. Aug. et in Memor.
Welsch. p. 47. conf. CORNEL. A BEVGHEM Bibliograph.
Medic. Consp. I. p. 170. SIMLER. Bibl. p. 344.

2. Iacobi Greuini Claromontani Bellouacensis libri II. de venenis
e Gallico in Lat. conuersi opera Hierem. Martii, Medici Au-
gustani, Antuerp. 1572. fol. apud Plantin.

3. Eiusd. de antimonio tractatus interprete eod. vid. EHINGERI
Catal. Bibl. Aug. p. 370. n. 8. 9. ANTON. REISERI. Catal.
Man. Bibl. Aug. 132.

4. Nonni de omnium particularium morborum curatione, sic ut
febres quoque et tumores praeter naturam complectatur, liber
ex codice Graeco Bibl. Aug. edidit et vers. Lat. adiunxit Hie-
rem. Martius Med. et Physic. Aug. Argent. 1568. vid. Cel. FA-
BRICIUS. Bibl. Gr. Vol. XII. p. 685. seqq. Eundem aucto-
rem veteribus non memoratum ad fidem MSC. se emen-
dasse et cum notis necessariis ad prelum paratum habere in-
dicauit G. H. WELSCHIVS ep. 8. et de ven. Medin. p. 263.
item in praef. ad Ierem. Mart. observationes. conf. Ill.
SCHROECK. in Memor. Welsch. p. 64.

5. Nicolai de Metri de curandis internis et externis plerisque
morbis liber, Germanice ed. a Ier. Martio.

6. Marinelli regimen mulierum ex Ital. in lat. translatum ab
eod. conf. IO. GEORG. SCHENCKIVS. Bibl. Med. p. 224.

Ceterum insigne eius in bonas literas, medicas imprimis, stu-
dium tum bibliotheca eius testatur, optimis libris referta, cuius
Catalogus publice extare dicitur SCHENCKIO l. c. tum colle-
ctio multorum rariorum simplicium demonstrat, quam mirifice
se cupere innuit CONR. GESNERVS in ep. ad A. P. Gasserum,

Epist. Medicin. L. I. p. 44. conf. PASCHAL. GALLVS. Bibl. Med. p. 129.

XII. LVCAS STENGELIVS, Marci filius, Augustanus, lucem hanc vidit Anno MDXXIII. Medicinae Doctor creatus est Patauii anno MDXLIX. d. 12. Ian. reuersusque in patriam vxorem duxit Felicem, Bernardi Waltheri, Patricii, filiam, Anno MDLI. Immortale sibi inter Augustanos Medicos nomen fecit, quod ipso potissimum auctore et instigatore Illustris Senatus Collegium Medicum erexit datis articulis et peculiari de ea re decreto anno MDLXXXII. constitutoque eo Decano primo; quod quoque munus gessit continua serie annis quinque, mensibus septem, quo id Anno sc. MDLXXXVII. cessit, capulo proximus, defunctus scilicet eodem anno d. $\frac{18}{11}$ Decembr. teste *Protocollo Coll. Med. T. I. et Matr. Coll. Med. Aug. p. 76. conf. IOH. GVALTERIVS* siue IANVS potius GRVTERVS, in *Chron. Chronicor. Polit. Eccles. T. II. p. 223. SIMLER. Bibl. p. 549.* Praeter articulos Collegio Medico praescriptos, quos Stengelium auctorem agnoscere, ipse ille exemplari cui-dam, quod iam perillustr. Duumvirum IO. A STETTEN, possessorem agnoscit, adscripsit, confirmat quoque *Protocoll. Coll. Med. T. I. p. 19.* Edidit quoque

1. *De usu Stibii, Aug. Vind. 1565. 4.* Hunc librum cum MICHAEL TOXITES impugnauisset, edita: *Spongia Stibii aduersus Lucae Stengelii, Medici Augustani, adspergines; emit Noster*

2. *Apologiam aduersus Stibii spongiam, non ita dudum a Mich. Toxite editam, cui insuper adiuncta est quaestio: num id ipsum ab aegris citra vllum incommodum per os assumi possit. Aug. Vind. 1565. 4.*

3. *Conclusiones 27. super Q. an ratio curandae pestis amissione sanguinis an ab alexipharmaci usu auspicianda sit? Conclusio-*
nes

nes 34. an pestem necessario sequatur febris pestilens? Aug. Vind. 1566. 4.

4. Io. Bapt. Montani metaphrasis summaria eorum, quae ad medicamentorum doctrinam attinent, edita a L. S. Aug. Vind. 1571. 8.

5. Theses de natura, causis et curatione morbi epidemici, Aug. Vind. 1580. 4.

6. Conclusiones de peste, Occonis III. quoque nomine elaboratae, de quibus vid. quae in vita Occonis III. diximus.

7. Antitheses contra propositiones Sarmaticas Alexandri a Suchten, Stengelii et Gasseri nomine editae, vid. vita Gasseri Amoenit. liter. T. IX. conf. SCHENCKII bibl. med. p. 381. MERCKLIN Linden. renou. p. 756.

Ceterum CONR. GESNERVM magni quoque fecisse Stengelium ex multis eius epistolis patet. vid. Epp. Medic. f. 26. 33. 36. 39. 40. seq. 48. 61. seq. 77. seq. ubi eum virum vocat ingeniosissimum et doctissimum.

XIII. GEORGIUS LAVBIUS, Augustanus, luce uti coepit anno MDLIV. et Tubingensi atque Gallicis et Italicis Academiis lustratis Doctoris insignia accepit Pisae anno MDLXXV. quo anno Augustam delatus et Collegio medico adscriptus uxorem duxit Veronicam, Io. Waiblingeri filiam, eaque defuncta 1576. Ioannam Remiam, obiitque d. 10. Nou. 1597. testante Protoc. Coll. Med. T. I. Vitam eius dedere ADAMI in vit. Medic. p. 153. FREHER. in Theatro p. 1300. et ex his Lex. uniu. hist. Debemus huic viro ad promouendas res literarias Medicasque nato rosae Anglicae dictae siue Ioannis Gadesden, Anglicae Practicae elegantem impressionem, magnis eius expensis, non gloriae stimulis, aut lucri impulsu, sed utilitatis publicae proposito, atque amore (testante id in dedicatione ipsi honorifice scripta

scripta a Dn. Philippo Schopflo) Anno MDCXXXV. Aug. Vind. factam ; verba sunt Illustr. SCHROECKII in Hyg. Aug. p. 12. qui addit: *eum plurima alia eruditionis singularis indicia publice praeuisse.*

XIV. LEONHARDVS RAVWOLFIVS, Medicus idemque Botanicus celeberrimus, visitatis celebrioribus Galliae et Italiae Athenaeis Valentiae tandem, prouinciae Delphinatus metropoli, Anno MDLXII. summa in re medica fastigia consecutus est. In patriam reuersus uxorem duxit Reginam, Ambrosii Iungii iunioris filiam, quacum priuatim viuens praexinque medicam exercens secessit tandem Aicham pauloque post Campodunum, anno tamen MDLXX. Augustam reuersus est, teste *protoc. Coll. Med. l. c.* Cum vero magno rei botanicae amore et studio flagraret, Anno MDLXXIII. d. 18. Maii Senatu concedente in Orientem excurrit, et per Syriam, Arabiam, Chaldaeam, ceterasque regiones itinere facto, multa rarissima ad cognitionem stirpium et plantarum praecipue facientia infano labore et sumptibus, quos Melchior Manlichius affinis eius suppeditabat, collegit, et post triennium reuersus, pristini muneris vices iterum subiuit: stipendio annuo centum florenorum procurando Nosocomio pestilenti auctus. Cum vero anno MDLXXXVIII. infausti de Calendario Gregoriano in ecclesiam et rempublicam recipiendo motus maxime animos distraherent, Rauwolfius quoque conscientiae et religionis libertatem causatus eas partes, quae nouum Calendarium recipiebant, amplecti noluit; dimissus itaque a munere, vrbe excessit cum familia et Lintium migravit, ibique Poliatri et Archiducum Austriae Medici officio functus est, tandem copiarum superioris Austriae Physicus in Hungariam abiit, et in obsidione castris Hatwan in castris dysenteria correptus anno MDCVI. vivis excessit, vti non sine meritis eius laudibus narrat, TOBIAS COBERVS *obseru. castrens. Dec. III. obs. 3. conf. ADAM. vit. medic.*

dic. FREHER. *theatr.* p. 1288. Quantis laudibus eum maectauerint eruditi, neminem historiae literariae medicae vel medicriter peritum latet. IOACH. CAMERARIO enim in *horto medico* p. 19. audit doctissimus atque in rebus naturalibus inuestigandis studii indefessi vir; conf. cel. SCHROECKIVS in *Hyg. Aug.* p. 12. GESNERI *Ep. Med. f.* 60. 68. 69. HERM. CONRING. in *Introd. in vniu. artem Medic. C.X. §.* 15. p. 305. Fructum vero itineris molestissimi, ast curiosissimi, edidit: *Hodoeporicon, s. Itinerarium Orientale*, Lauingae primum 1583. 4. tum *Frankofurti* tribus *Tomis* editum, bonaeque frugis plenum. Digna vero, quae hic de industria Rauwolfiana legantur, sunt, quae V. C. GVN-
THER. CHRISTOPH. SCHELHAMERVS in *additamentis ad l. c. Conringii* p. 343. hunc in modum scripsit: Rauwolfii illius collectionem Herbarum, quam in peregrinationibus suis fecerat, in *Pedemontano solo, Nizzae, in Prouincia circa Massiliam, in Syria, ad montem Libanum, Antilibanum, per Arabiam, iuxta Euphratem, in Chaldaea, Assyria, Armenia, Mesopotamia*; (ita enim titulus habet) annis 1573. 1574. 1575. quatuor vastis libris, in quibus omnes plantae siccatae nitidissime repositae, apud celeberrimum virum Isaacum Vossium Hagae Comit. 1660. fuisse, ibique a se visam nobis asseruit nobilissimus Vir, Henricus Meibomius, Collega noster honorandus. Fuisse autem haec praestantissima volumina in electorali *Bauarica bibliotheca asseruata*, ex ipso Vossio intellexit, qui simul *paralipomena Botanica* quaedam ope observationum Rauwolfianarum scribere in animo habuit, modo *Didymum Alexandrinum* de plantis Aegypti manu scriptum Venetiis extantem accepisset. Nondum id praestitit vir doctissimus, forte, quia voto apud Venetos excidit. Interim meretur, quantum coniecimus, totum opus descriptis per *Chalcographum* plantarum figuris edi; non parum enim lucis inde affulsurum rei herbariae veterum. etc.

XV. TOBIAS CNEVLINVS, Gengensis, anno MDLXXII. Basileae laurea Medica redimitus, Augustam venit
D anno

anno MDLXXVI. stipendio annuo 150. fl. ad curam Nosocomii publici gerendam conductus, teste *Protoc. Coll. Med. T. I.* tribus vicibus Decanatus munere functus obiit MDCL. die 7. Decembr. vid. *Matric. Coll. Med. p. 83.* In *Observationum Schenckianarum* doctissimo opere, cui egregias nonnullas contulerat, eum celebratissimum vocat, D. L. SCHROECKIVS in *Hyg. Aug. p. 12.* Filium is habuit *Ieremiam*, Medicae quoque artis Doctorem, et per duodetringinta annos Nosocomio pestifero praefectum, qui, cum Ecclesiae Romanae sacris interesse ciues Augustani, Ferdinandi II. Imperatoris nomine, muneris abdicatione, ni parent, indicta, iuberentur, maluit loculo, quam conscientiae, consulere, vnicusque ex Collegio Medico fuit, qui istis sacris adfuit, e vita ereptus die ultimo Dec. anni MDCXXXI.

Habes hic B. L. breuem *Medicorum Augustanorum*, qui OCCONIBVS coaeui fuerunt, notitiam, cui plura facile addet, plenioraque dabit, cui occasio tempusque suppetunt. Poterant iam plura et prolixiora de *Medicis Augustanis*, qui horum aetatem secuti sunt, dari, et ita *Rei medicae apud Augustanos* luculentior construi *historia*; verum ea nos, extra studiorum nostrorum cancellos tantum non rapti, pedemque mature referentes, doctioribus, medicaeque artis fautoribus et doctoribus, meliora et elegantiora daturis, relinquimus saluam leui hac scriptione mouisse contenti.

CAPVT PRIMVM DE VITA OCCONIS I.

§. I.

Quemadmodum nullum eruditionis genus humani ingenii nobilitatem extulit, quod non sanguine nobiles, auitaque profapia illustres nactum fuerit non patronos modo atque Maecenates, sed clientes quoque atque alumnos; ita diuina potissimum medendi ars filios non tantum suos ad suprema honorum culmina euexit promouitque, sed et multos inter eos numerauit, maiorum imaginibus superbientes, et vetustissima cera sua ornantes atria. (a) Admodum illustre

- (a) Tanta apud Graecos praecipue artis Machaonicae veneratio fuit, vt celebriores suae gentis medicos Aesculapium, Machaona, Podalirium, Paeona inter Deos referrent, summisque dignarentur honoribus. Tanta quoque medicinae existimatio apud eos fuit, vt, referente HYGINO *fab. 274.* lege publica feminis seruisque interdicendum statuerent, ne medicinam facerent, sicque honoribus diuinae artis confuleretur; etfi, monente EODEM, ingenuis postea permissa fuit, vid. IO. MEVRSIVS *Themid. Attica l. II. c. 9. p. 82.* Vnde nobilium inter Graecorum apud Alexandrum M. exercitum medicorum meminit CVRTIVS *l. III. c. 6.* Immo inter alias gentes, Aegyptios potissimum, vsu receptum fuit, vt reges medicinam facerent; qua de re, ne prolixi simus, adeundus est ANDR. OTTOMAR GOELICKE, in *Histor. Medic. vniuers. Per. II. §. 33. seqq. p. 136. seqq.* Apud Romanos seruile quidem nonnunquam medicinae nomen fuit, id quod ANTONII MVSAE, celebratissimi in aula Augusti medici, exemplo nonnulli comprobant; quos tamen falsos esse docte exposuit LVD. CHR. CRELLIVS in *diff. de Antonio Musa*, qui non tantum equestri dignitate ornatum Musam fuisse, sed et a seruili conditione longe abfuisse, contra Dionem euicit. Ab eo certe tempore multum Medicorum dignitas apud Romanos inualuit, et admissi ad amicitiam principum virorum; vid. ISAAC. CASAVBON. *ad Sueton. Caesar. c. 4.* frustra quoque illi sunt, qui solis seruis abiectaeque sortis homini-

stre imprimis exemplum nobis sistit, de cuius vitae ratione commentaturi sumus, ADOLPHVS OCCO I. Medicus Augustanus, qui non artis tantum felicitate et experientia illustre sibi nomen peperit, sed ex nobilissima quoque et antiquissima inter Frisios gente ortus fuit, in qua Seculo iam XIV. ex Nostri maioribus aliquem equestrem dignitatem accepisse, et ob eam causam a suis ciuibus libertati superstitione addictis necatum, ab vxore generoso ausu felicique euentu vltum fuisse, refert ALBERTVS KRANZIVS. (b) Patrem ipsum Nostri, quem

bus hanc medendi prouinciam apud Romanos legibus contigisse, arbitrantur; id quod contra ROBORTELLVM, DEMPSTERVM, PIGNORIVM aliosque post CASAVBONVM l. c. IAC. SPONIVS quoque *dans les recherches cur. de l' antiq. diff.* 27. CAR. DRELINCOVRT in *Apolog. Med.* DAN. CLERIC. in *Hist. Med. P. III. l. I. c. 2.* et ANDR. OTTOM. GOELICKE *peg. epistola* latius demonstrarunt, vt ea taceamus, quae haud ita pridem inter Anglos hac de re satis vehementer disputata sunt. vid. CAR. LA MOTTE *de statu et condit. Physic. conf. Bibl. Angloise T. XV. art. II.* Inter Christianos vero Medicinae studium tanto dignum iudicatum est fauore, vt summi ecclesiae praesules medicinam facere non erubescerent. vid. IAC. SIRMONDVS *ad Ennod. p. 40.* et PROSPER MANDOSIVS, *de Pont. Max. Archiatri*, cuius summam referunt *Acta erudit. 1697. p. 183.* Immo nec regibus displicuisse artem salutarem IO. HENR. MEIBOMIVS exposuit; *Princeps vero Medicus* DAN. GEORG. MORHOFII *de curatione tantum strumarum, quae a Regibus Angliae et Galliae fit*, diatriben exhibet doctissimam. vid. IO. MOLLERI *Prolegom. ad D. G. Morhofii Polyhist. liter. p. 37.* add. MATTH. BERNEGGERVS *Orat. V. p. 150. seqq.* et qui *de nobilibus Medicis* docte tractat ANDR. TIRAQVELLVS *de nobilit. p. 266. seqq.* quibus adiici possunt, qui de nobilibus certae alicuius regionis eruditis commentati sunt, quales sunt B. AD. RECHENBERG. in *sched. de nobilitate Misniae literata*, CAR. MEISNERVS, *de equitibus Silesiae graduatis*, et huius generis alii. Confer quos laudat Cel. IO. ALB. FABRICIVS *Biblioth. Gr. l. VI. c. 7. Vol. XII. p. 737. seqq.*

(b) in *rebus Sax. l. X. c. 14.* vbi inter alia: *Phrysi, superbum genus hominum, et quod sibi multum arrogat de libertate, Ockonem, virum in eis primarium, quod inter Germanos militans, militare cingulum acceperit, factus eques auratus, occiderunt, arbitrati illum a patria libertate degenerasse, cui peregrinam inducere tentauerit nobilitatem. Vxor autem*

quem ADAMI (c) et FREHERVS (d) *Haingum* nominant, in antiquis vero gentis huius chartis et genealogica stirpis OCCONVM descriptione, hodiernum passim Augustae extante, cuius hic quoque accuratum et plenum exemplar exhibemus, *Hagninus* vel *Hagnigus* vocatur, equestri familia oriundum fuisse, omnes, quotquot Nostri memoriam exararunt, vno ore fatentur, non dissentientibus, quae modo laudauimus, monumentis manu scriptis. Hoc parente *Osterhusae in Frisia Occidentali* A.S.R. c15 cccc XLVII. (e) natus, et cum sanguinis nobilitate ingenii praestantiam haereditario quasi iure nactus, non potuit non autum decus maiorumque gloriam virtute partam propriis augere meritis, pristinoque gentis suae decori novos addere radios. Anno enim, vt coniiicere licet, (f) *supra*

D3

millesi-

Ockonis viri necem vindicatura, ad Comites de Altenborg et Delmenhorst profecta, arma comparat in tumultuantes. Non contemnenda manus erat, quam ducit in Phrysiam: ecclesiam, quam de more gentis in castellauere, oppugnant, deiectaue ea, Phrystos ibi repertos ad ducentos iussit capite plecti. Conf. MART. CRVSIVS in *Annal. Suen.* P. III. l. VI. p. 316. MELCH. ADAMI in *vit. Medic.* p. 176. qui ad annum 1392. ista referunt. Ceterum de *Occonianae familiae* splendore, nobilitate, et auita in Frisiacarum terrarum incolae potestate et iuribus multa collecta inuenire licet in *Historia Frisiae Orientalis*, quae nutu et voluntate Serenissimi Principis ex monumentis fide dignis et diplomatibus quoque conflata prodiit Auriaci 1720. fol. lingua vernacula, *vid. T. I. l. I. c. 5. l. II. n. 22. 24. l. III. n. 9. 21. etc.* conferendusque ipse VBBO EMMIVS l. XV. p. 217. l. XVIII. p. 19. 20. et addendus quoque PHIL. CAESIVS in *descript. urbis Amstelod.* p. 393. qui OCCONES enumerat, summis Reipublicae honoribus in celeberrimo isto emporio defunctos. Inter quos inprimis notandus POMPEIVS OCCO, vir et ipse eruditissimus, et eruditorum Maecenas summus.

(c) l. c.

(d) *theatr. viror. erud. clar.* p. 1215.

(e) Si epitaphio Ockonis, prout illud DAN. PRASCHIVS, in *Epitaph. Aug.* P. I. p. II. recenset, standum esset, natiuitatis annus referendus erat ad annum 1456. addit enim: *nascitur anno 56.* Sed in epitaphio non, *nascitur*, sed, *vixit*, extare, ocularis lapidis inspectio quemlibet docet.

(f) Ita enim in epistola ad primum bonarum literarum inter Germanos

millesimum quadringentesimo nonagesimo sanitati illustrissimi Principis Sigismundi, Archiducis Austriae, tuendae admotus, (g) multam famae et facultatum quoque accessionem fecit, (h) cum Oeniponte medicinam faceret.

§. II.

Augustam quoque Vindelicorum delatus, (i) ibique medicinam faciens, tanta artis felicitate et experientia vsus est, vt hodie quoque inter celeberrimos vrbis antiquissimae medicos haud postremum obtineat locum, perque nouennium plurimos mortis faucibus eriperet, donec ipse fato omni arte potiori debitum solueret, anno post Christum natum clō 15 III. die vigesimo quarto Iulii. (k)

§. III.

vindicem, IOAN. REVCHLINVM Anno clō ccccXCI. Oeniponte in profesto D. Catharinae scripta, quae in rara Epistolar. ad Io. Reuchlinum scriptarum collectione p. II. b. 12. a. extat, inter alia: *Congratularis mihi, fortunisque meis; pergratum est, et ego mediocriter admodum gaudeo: cum magno enim emolumento curae maximae et iugis labor accessit.*

(g) l. c. enim vocat se: *Illustrissimi Sigismundi Archiducis Austriae Medicum;* conf. ALARD. AMSTELRED. in Epist. ad Clenard. T. II. Opp. Rudolph. Agric. Col. 1539. 4. edit. praefixa, et ex illo SVFFRID. PETRI de Script. Frisiae Dec. VIII. p. 54. ADAMI et FREHERVS II. cc.

(h) Id quod ipse in alia ad Eundem Epistola 1494. scripta innuit, his verbis: *Ego, vt soleo, semitam meam tero, seni meo aduigilo, lucellumque, quod prouenit, quod apud nostrates non exiguum esset, cum studiorum meorum iactura de more offertur. Crescunt opes, abit, aut abiectior iacere cogitur, philosophia, dulcesque ante omnia Musae. Et in Epitaphio:*

*Me docuit Phoebus versus artemque medendi,
Hinc mihi diuitiae magnaue fama fuit.*

(i) De quo Protocollum Colleg. Med. August. T. I. p. 1. haec verba habet: *Adolphus Occo, Frisius, cum fuisset Medicus Illustrissimi Archiducis Austriae Sigismundi circa annum 1490. tandem circa annum 1494. Augustam venit, in ea vixit magna cum gloria ad annum Christi 1503. etc. Conf. Epist. Reuchlini l. c. vbi tamen quarta Iulii anno 1494. ad Reuchlinum iam scribit: Multo tempore se absuisse ab Augusta. Eundem tamen aduentus eius Augustae annum indicat et aliud MSC. ab Illustri SCHROECKIO Nostrate beneuole communicatum.*

(k) Protocoll. Cell. Med. l. c. et Epitaph. mox dandum.

§. III.

Ad ipsum vero mortis genus quod attinet, incautum ipsum a suprema hora fuisse suppressum, epitaphium OCCONIS nostri in Ecclesia, quae Augustae est, cathedrali hodiernum extans, haud obscure innuit. (l) Veneno sublatum fuisse, auctor est IO. STRIDBECKIVS; (m) qui vero, cum nec nefandi facinoris auctorem nec causam afferat, nec vnde ista hauserit, indicet, rem in medio relinquimus.

§. IV.

Quantus vero vir fuerit, quantumque ad reducendas in Germaniam et pristino nitori restituendas bonas artes et humanitatis studia contulerit, multa nobis documenta supersunt. Nam et in re medica suae aetatis facile princeps extitit (n), et
tantos

- (l) Duplex illud est; vnum lateri adhaerens, alterum ossa tegens. Istud hos versus exhibet, litteris grandiusculis expressos:

*Dic, rogo, qui transis, requiescant busta sepulti,
Frisius Adolphus nomine dictus Ocho.*

*Excolui ingenium Graecis simul atque Latinis,
Orbe vagans tractus Pieridumque choris.*

*Me docuit Phoebus versus artemque medendi,
Hinc mihi diuitiae magnaque fama fuit.*

*Me miserum! non cautus eram, securus agebam,
Sicque improuisum me fera Parca rapit.*

*Vos animis igitur vestris natisque bonisque
Consulte in tempus, nos brevis hora manet.*

Vix. ann. 56. ob. ann. 1503.

Hoc vero huius argumenti est:

*Anno Dni MDIII. quarto die Iulii obiit praeclarus vir
Adolphus Occo,*

Artium et Medicinae Doctor

Cuius anima cum Christo viuat.

Conf. DAN. PRASCH. Epitaph. Aug. P. I. p. u.

- (m) in Genealogia Occonum MSC.

- (n) Egregium hac de re est V. C. IACOB. BVRCARDI testimonium in Medico grauiissimo humanitatis studiorum vindice, p. 32. Quod si medicinam ab Adolpho Occone, Friso, Sigismundi Archiducis Austriae Medico,

tantos in poëtica arte progressus fecit, vt inter primos gentis suae poëtas numeraretur, (o) et in reliquis elegantiorum literarum studiis principibus in orbe literato viris ita se probauit, vt non multum tantum ab iis amaretur, (p) sed et, oraculi instar

in Germania inflauratam affirmauero, non multum abernaturum me spero. Non enim medicinam modo, sed omnes etiam ingenias artes ante Occonis aetatem crassissimis occultas atque circumfusas tenebris iacuisse in Germania nouimus. Quid, quod de singulari viri eruditione ac proposito maxime ad optimas doctrinas animo elegantes ipsius epistolae neminem dubitare sinunt. Illas vero supra iam adduximus. Conf. Epitaphium modo allatum.

- (o) Magnam ipsi ex arte faciendi versus famam ortam fuisse in epitaphio laudato dicitur. SVFFRIDVS PETRI vero de Scriptor. Fris. Dec. VIII. p. 52. CELTIS PETRVCCII versus de tribus Frisiae poetis affert, et RVDOLPHO quidem AGRICOLAE primum, OCCONI nostro secundum, THEODORICO VLSENIO tertium locum tribuit, his verbis:

*Tribus Poëtis Frisia nobilis
Claret. Rudolphus primus Agricola,
Adolphus alter, qui Medicus fuit,
Clarus per oram nostram Alemannicam.
Doctus Pelasgis disciplinis
Et Latiis pariter Camoenis.*

Conf. MELCH. ADAMI et P. FREHER. ll. cc. Extat vero THEODORICI quoque VLSENII, de quo mentionem iniicimus, carmen ad OCCONEM nostrum, adiectum epistolio de infania Democriti, ab Hippocrate, vt fert fabula conscripto, quo laudes fidei decantat.

- (p) Ita in MSC. supra laudato. Testes quoque luculenti sunt epistolae Nostri ad Reuchlinum, in quibus summam eius erga Adolphum charitatem beneuolentiamque depraedicat, gaudetque sui memoriam Reuchlino ante oculos animumque versari, et reciproco se ab eo amore teneri. Immo tantum eius in se esse amorem, ait, quem vulgus intelligere nequeat, cuique vix aliquid possit adiungi. Sic et Rudolphi Agricolae, Groeningensis, intima gausus est amicitia, cuius assiduum illum in studiis collegam fuisse notat SVFFRID. PETRI de Scriptor. Fris. Dec. VIII. p. 52. Conf. Agricolae Opp. p. 10. b. et Epistolae ad Barbirianum p. 205. Huius amicitiae documentum esse potest, quod clarorum virorum elogia et epitaphia honori et memoriae defuncti Agricolae dicata collegerit, et Tomo II. Opp. R. Agricolae praefici Noster curauerit. Eandem amicitiam cum Friderico Dalburgio aliisque eum coluisse, ex epistolis Eius ad Reuchlinum colligere licet.

star consuleretur, (q) et bibliotheca quoque eius, quam numerosissimam habebat, amicis communis fieret. (r) Nihil enim thesaurorum literariorum tam reconditum possidebat, quod non amicis ultro offerret vir iuandae rei literariae natus dicatusque. (s) Cuius memoria eo carior nobis esse debet, quo maioribus nos sibi beneficiis obstrinxerunt, qui, excusso primum durissimo barbariei iugo, quod Germaniae ceruices foede premebat, elegantiores literas felici fidere reduxerunt.

CAPVT

(q) Innuit hoc *Epistola tertia ad Reuchlin. p. 13.* ex qua apparet, hunc Nostro *Basiliū et Catonem transmississe, nostrum vero Basiliū, mendis ter-ritum innumeris, exscribere molestum duxisse: Catonem vero, quem euolutis sarcinulis suis, aliquot codicillis neglectum inuenerat, in eius gratiam absoluisse, et ita Catonem mancum fecisse integrum.*

(r) Possedisse Nostrium bibliothecam multo instructissimam, eamque cum Rud. Agricola communem habuisse refert ALARD. AMSTELREDAMVS in *notis ad Rud. Agricolae Epist. ad Iac. Barbirian. Opp. Agric. P. II. p. 21.* et in *Epist. ad Clenard. Tomo II. Opp. praefixa. conf. MELCH. ADAMI et P. FREHER. ll. cc. et Ipse Noster Ep. ad Reuchlin. p. 12.* Quod vero iste asserit, communem fuisse hanc librorum supellectilem cum Rud. Agricola, de vsu forte magis, quam possessione intelligendum est. Augustae enim libros suos habuisse, ex laudata modo epistola liquet, qui ita Agricolae fuisse vix potuerunt possessio. Qua in coniectura confirmamur ex eo, quod laudatus ALARD. AMSTELREDAM. l. c. referat, *Oconem nostrum, qui, quod caelebs erat, successore destituebatur, Bibliothecam suam ex sorore nepoti POMPEIO OCCONI reliquisse, eamque anno 1539. Amstelodami adhuc extitisse, quod in communi bibliothecae possessione vix potuisset fieri.*

(s) Fatetur hoc ipse in *litteris Augusta clxxxviii. ad Reuchlinum datis: Ego librorum supellectilem, quanta ubique et apud me est, doctis omnibus, et mihi quoque doctrinam exiguam profitenti communem arbitratus sum; etc. et paulo infra: Postquam te et amicum, καὶ ἐν τῇ φιλίᾳ καὶ εὐνοίᾳ esse mihi persuasi, quid non libros reliquamque supellectilem amicitiae virtute longe inferiorem libentissimo animo communicarem? Ex quibus verbis, quod modo diximus, satis luculenter patet, quo sensu bibliotheca eius aliis communis dici potuerit.*

CAPVT SECVNDVM DE VITA OCCONIS II.

§. I.

ET si non nisi ingenii filios ex se posteritati reliquit ADOLPHVS OCCO, *primus* huius nominis, de quo in praecedenti capite sermonem instituiamus, quod caelibem vitam ad finem vsque ageret: ne tamen nominis gentisque memoria obliteraretur, fecit ADOLPHVS OCCO, *secundus* hoc nomine clarus. Is non illo quidem parente natus est, sed patriam habuit *Brixiam* (a), episcopalem in comitatu Tyrolensi sedem, ubi anno MCDXCIV. (b) in hanc mundi scenam prodiit, silentibus tamen, quibus vsus sit parentibus, monumentis; quos vero generis necessitate proxime ad Oconem primum pertinuisse, dubitandum non est. Illud certum, Nostrum a celeberrimo isto Medico filium fuisse adoptatum, (c) et cum nominis fama et bonorum possessione eruditionem quoque, ad quam tanto parente et patrono duce grassabatur, accepisse. Studiis enim artis salutaris ex voluntate parentis dicatus, tantos

non

(a) Ita quidem *Gentis Oconianae tabulae genealogicae* docent, quae MSC. Augustae Vindellicorum conspiciuntur, satisque antiquae sunt, ut ad ipsam Oconum aetatem, qui aliis postea, iisque primariae dignitatis familiis iuncti fuerunt, apud quas eae hodiernum asservantur, queant referri. Ex iis stirpis Oconianae descriptionem genealogicam dedit IO. STRIDBECKIVS inter *Genealogias Augustanas antiquas*, quae adhuc in MSC. latent, Lib. II. p. 371. qui eandem patriam affert; unde non immerito coniicimus, alium ex Oconum gente ibi sedem fixisse, cuius filius Oconi Medico tam charus fuerit, ut in familiam eum receperit.

(b) Vid. DOMINICVS CVSTOS in *effigieb. clariss. literis, ingenio, fama, virorum Aug. Vind. 1612. fol.* editis in praef. lit. B.

(c) Testis est, praeter *Tabb. geneal. Oconianas* Protocolum Collegii Medici Augustani Tomo I. quod in limine *Syllabum Doctorum immatriculato- rum refert*, Nostrumque Oconis I. filium facit adoptivum.

TABVLA GENEALOGICA GENTIS OCCONIANAE.

Ad pag. 34.

HAGNIGVS OCCO,
vx. THEODORA aus
Griessland.

ADOLPHVS I. geb. zu Oster-
hausen, einem Flecken in Ost-
Griessland, ex Familia equestri
1447. Sigismundi, Erzb. Her-
zog von Oesterreich Leib. Me-
dicus, kam 1494. nach Aug-
spurg, starb den 4. Jul. 1503. un-
verheirathet.

ADOLPHVS II. geb. 1495. in
dem Bisthum Briren, Filius
Adoptivus Adolphi I. kam
nach dem Tod Kayfers Maxi-
miliani I. nach Augspurg,
heyr. 1523. Helena Weislin, ft.
den 13. Apr. 1572. begraben bey
St. Anna aet. 77. Sie ft. den
20. Oct. 1575. aet. 71.

ADOLPHVS III. geb. zu Aug-
spurg den 17. Oct. 1524. heyr.
Anna Maria Deutschoffen den
20. Aug. 1554. Sie starb den
2. Sept. 1576. heyr. II. Regina
Geperthofin den 13. Nov. 1577.
Er ft. den 11. Sept. 1606. (se-
cundum Matricul. Colleg.
Med. Aug. den 27. Sept. 1606.)
aet. 82. Sie starb den 25. Aug.
1628. Sein Wappen ist vom
Kayser Maximiliano II. sub
dato 24. Nov. 1573. per Diplo-
ma veredert worden.
ANNA, geb. den 8. Dec. 1526.
heyr. Thomas Stahl von Eg-
lingen den 30. Nov. 1545. Sie
ft. den 9. Oct. 1546. Er ft. den
24. Dec. 1605.
EVPHROSINA, geb. den 2.
Mart. 1529. heyr. Hlre. Greiner
den 17. May 1553. Sie ft. den
22. Nov. 1566. Er ft. den 30.
Jan. 1576.
HELENA, geb. den 8. Sept.
1536. heyr. Martin Jodel den 21.
Jun. 1558. Sie ft. den 13. Sept.
1603. Er ft. den 27. Dec. 1684.
6. Jan. 1585.
BARBARA, geb. den 8. Febr. 1539.
heyr. David Berckmiller den
29. Jan. 1561. Sie ft. den 18.
Sept. 1618. Er starb den 11.
Sept. 1610.
REGINA, geb. den 17. Aug. 1540.
ft. den 35. Dec. 1540.
ANTONIVS, nat. Augusti Vin-
del. d. 7. Sept. 1542. obiit Lug-
duni in Arari submersus loco
appellato A la Rua Salmo
1559. d. 29. Jun. sepultus in
templo a Confort.
SABINA et ANTONIA, Zwil-
linge, geb. den 17. Jul. 1544.
(aliis geb. den 4. Sept. 1542.)
Sagina ft. eod. die. Antonia
heyr. I. Georg Sigmund De-
streichler den 26. Nov. 1567.
Er ft. den 3. Nov. 1571. heyr. II.
Johann Merger den 29. Decbr.
1572. Sie ft. den 30. Aug. 1591.
Er ft. den 26. Febr. 1592.

Aus der I. Ehe.

ANNA MARIA, geb. den 16. Sept. 1535. heyr. Johann Perckmeier den
13. Apr. 1580. Er ft. den 1. Oct. 1599. Sie starb den 13. May 1626. zu
Wien an der Pest.
ADOLPHVS IV. geb. den 16. Mart. 1539. ft. den 26. Mart. eiusd. anni.
SVSANNA, geb. den 10. Febr. 1561. heyr. Johann Leschenbrand den 13. Apr.
1580. Er ft. den 9. Apr. 1618. Sie ft. 1642.
BARBARA, geb. den 31. Jan. 1563. heyr. Christoph Ludwig Neupauer den
13. May 1583. Er ft. den 22. May 1603. (aliis den 22. May 1604.) Sie ft.
den 16. Aug. 1607. bey St. Anna begraben.
ADOLPHVS V. geb. den 16. Decbr. 1565. ft. den 24. Sept. 1570. bey St.
Anna begraben.
DAVID, geb. den 13. Oct. 1567. Basileae Doct. Med. creatus den 24. Aug.
1587. Collegio Med. Aug. adscriptus den 10. Sept. 1587. obiit Viennae
Aust. d. 11. Jun. 1595.
EVPHROSINA, geb. den 22. Oct. 1569. heyr. 1. Simon Joseph (aliis
Sigmund) Wetterlin zu Wien den 24. Jan. 1586. (aliis 1587.) Er ft. den
May 1589. heyr. 2. Johann Blaw, Kayf. Maj. Hof-Diener den 19. Febr.
(aliis den 1. Mart.) 1593.
ADOLPHVS VI. geb. den 30. Jan. 1572. starb den 28. Nov. eiusd. anni
(aliis den 28. Nov. 1575.)
SABINA, geb. den 24. May 1573. heyr. Johann de Voss von Colln den 4.
Nov. 1602. Sie ft. den 4. Aug. 1619. Er ft. den 28. Nov. (aliis den 9.
Nov.) 1619. zu Prag.
ABRAHAM, geb. den 20. Apr. 1575. Ist mit andern Augustanis im Un-
garischen Krieg umgekommen 1605.

URSULA, geb. den 27. Jan. 1603.
stirbt den 25. Apr.
REGINA, geb. den 27. Febr. 1604. ft.
den 2. Mart. eiusd. anni.
CATHARINA, geb. den 11. Febr.
1605. ft. den 8. Apr. eiusd. anni.
ADOLPH VIII. geb. den 7. Febr. ft.
den 22. Mart. eiusd. anni.
IOH. ANDREAS, geb. den 14. Nov.
1608. ft. den 16. Nov. eiusd. anni.
IOH. ANDREAS, geb. den 27.
Sept. 1609.
ANNA CATHARINA, geb. den 21.
Jul. 1611. ft. den 18. Aug. eiusd. anni.
MARIA ANNA, geb. den 2. Aug.
1612 ft. den 17. Sept. eiusd. anni.
ANTON, geb. den 27. Aug. 1613. ft. den
26. Febr. 1616.
IO ALBRECHT, geb. den 6. Jun.
1615.
ANTON, geb. den 10. Decbr. 1616.
ft. den 21. May 1617.
MARTINVS, geb. den 23. Apr. 1618.
ft. den 12. Jul. eiusd. anni.
DANIEL, geb. den 26. Jun. 1619.
VERONICA, geb. den 21. Aug. 1621.
ft. den 9. Oct. 1621.

Aus der II. Ehe.

ADOLPHVS VII. geb. den 24. Sept. 1578. wurde Doct. Med. zu Basel
den 2. Nov. 1600. heyr. den 26. Dec. 1601. Catharin Altschmeltlin, ft. den
20. Aug. 1628. an der Pest.
MATTHIAS (aliis MATTHAEVS) geb. den 15. Febr. 1582. heyr. zu
Benedig Marthia Königin von Nürnberg den 15. Nov. 1613. Er oder Sie
ft. zu Nürnberg den 5. Febr. 1620.
ATHANASIVS, geb. den 13. Febr. 1583. ft. den 6. Jan. 1584.
ADAM, geb. den 17. Sept. 1584. heyr. Barbara Hautmannin den 10. Aug.
Er und Sie ft. den 20. Jun. 1628. an der Pest.
REGINA, geb. den 4. Jun. 1587. heyr. Johann Caspar Pfister den 11.
Dec. 1613. Er ft. den 17. Jul. 1614. Sie den 16. Mart. 1616.

REGINA, geb. den 24. Oct. 1611.
IOACHIM, geb. den 12. Mart. 1612 ft.
den 5. Dec. eiusd. anni.
EVPHROSINA, den 10. Mart. 1613.
ft. den 31. Mart. 1616.
BARBARA, geb. den 24. Jun. 1614. ft.
den 21. Decbr. 1615.
IOHANNES, geb. den 24. Jun. 1617.
IOACHIM, geb. den 19. Nov. 1618. ft.
den 16. Jun. 1619.
ADOLPH IX. geb. den 13. Sept.
1620.
MARTINVS, geb. den 10. Mart.
1622.

TAB VI

GENE

ADOLPHUS H. 42. 1802.
 born 2. June 1802.
 Adolphus Adolphus A. 12.
 born 2. June 1802.
 Adolphus A. 12.
 born 2. June 1802.
 Adolphus A. 12.
 born 2. June 1802.
 Adolphus A. 12.
 born 2. June 1802.

ADOLFIVS I. rex in Christ.
 Romanus, electus, Imperator in Christ.
 Germaniae, Francie, Anglie, etc.
 1447. Dismissum est. 1450.
 1450. non Dismissum est. 1450.
 1450. non Dismissum est. 1450.
 1450. non Dismissum est. 1450.
 1450. non Dismissum est. 1450.

STIMPSON
J. T. STIMPSON & CO.
LONDON

non in Medicinae tantum cognitione, sed in omni quoque literarum studio et humanitatis artibus progressus fecit, vt dignus habitus fuerit, qui anno MDXIX. in celebri Musarum sede, quae Bononiae floret, honoribus Doctoris Medicinae augeretur. (d)

§. II.

Ornatus ita Musarum praemiis, et salutaris potissimum artis cognitione accurate imbutus medicinae faciendae operi se addixit, et post Maximiliani I. Imperatoris augustissimi, Augustanisque longe desideratissimi, funera in splendidum hoc rerum non tantum publice gestarum, et mercaturae per omnem terrarum orbem sese diffundentis, sed et bonarum literarum emporium se contulit, (e) ibique, quod rarissime aliis euenit, vltra quinquaginta annos ciuibz reique publicae artem salutarem exercendo inseruiuit, inter semiseculares eruditos (f) nu-

E 2

meran-

(d) Vid. *Idem Protocolum*, l. c.

(e) *Ibid.*

(f) Multa in historia literaria huius felicitatis exempla occurrunt, quae passim collecta videas. Dedit enim Cel. GOEZIVS *Epistolam de Theologo Semiseculari*, Lubec 1709. ad Ioann. Gottfr. Olearium, qui felicitatis huius solemnia anno 1708. Dom. I. Adu. fecerat. Sic et IO. CHR. BLVMIVS *Iubilaeum Theologorum emeritorum*, siue *de Theologis per decem lustra publico officio functis commentationem* edidit *philologicam et theologicam*, Lips. 1710. 8. Conf. *Nou. Bibl. P. IV. p. 348.* add. IO. GEORG. LEVCKFELDII *Theologi qui octogesimum aetatis annum superarunt*, et CHR. ALTMANNVS, *de eruditis ultimis retro seculis annum 70. ad vsque 80. supergressis* Lips. 1711. 8. quemadmodum et Rectores eadem muneris longaeuitate insignes notauerunt B. LVDOVICI in *Histor. Rectorum* et IO. CHRIST. KOCHIVS in *diff. Epist. ad M. Frisum Correct.* Altenburg. 1710. 4. Ex nostra hac vrbe iis propter immortalem, quam illustribus factis consecutus est, gloriam addimus Augustae patriae, immo totius Germaniae decus, Medicorumque nostrae aetatis, vt senio, ita meritis, antesignanum Illustr. D. LVCAM SCHROECKIVM nostratem, Cel. Acad. Nat. Curios. Praesidem etc. in quo, quarto supra octogesimum annum e viuis erepto non eruditionis tantum consummatae felicitatem, sed et vires in tam prouectae aetatis

merandus. Connubio quoque Augustanae ciuibus carior factus; duxit enim anno MDXXIII. decimo Cal. Maii Augustae nobilissimam virginem *Helenam Weistam*, nobilissimi viri, *Leonardi Weisii*, qui secundus est huius praenominis, et *Helenaе Spaeniae* filiam, (g) omni natalium virtutisque atque morum decore ornatam. Ex quo, cum ex primariis vrbis Augustanae familiis, quae nobilitatis et patricii axiomatis tandem dignitatem consecutae sunt, (h) virosque numerant multiplici meritorum de patria gloria insignes, orta fuerit, facile, quanta eruditionis artisque atque morum praestantia alios antecelluerit Occo, liquet.

§. III.

Genuit in hoc matrimonio Noster filium cognominem, et eruditionis fama per orbem literarium celebrem, de quo, cum sequenti capite ex instituto dicturi simus, hic pluribus dicere nihil attinet; filias autem sex. (i) Non vero inter privati nominis medicos Occonis praestantia depressa substitit, sed

viro satis vegetas stupuimus merito, ereptumque nobis tam nobile fides dolemus. Eandem muneris diuturnitatem vitaeque longaeuitatem expertus fuit, celeberrimae famae Medicus GEORG. WOLFG. WEDELIVS, senior, illustre Ienenfis Academiae totiusque Germaniae ornamentum.

(g) Testantur hoc *tabulae genealogicae Gentis Occonianae et Weisianae*, quae vtraque, illa in *Adolpho Occone octauo*, haec in *Leonardo Weisio* nono, summis apud Augustanos duumuiratus honoribus perfuncto, desiit.

(h) Post varia enim cum patriciae dignitatis hominibus contracta matrimonia et affinitates, munera item publice gesta tandem anno MDCXLVIII. in patricii ordinis numerum recepta fuit, postquam anno iam MDCXXXII. huic ordini destinata fuerat: duos vero vidit ex se summos ciuitati praefectos. vid. *Histor. regiminis August. nostra* potissimum cura edita, p. 212. 247. et in *suffixis catalogis virorum muneribus publicis praefectorum*, voce, *Weis*, *Vitae* item et *icones Praefectorum Vrbis Augustanae*.

(i) *Tabb. Geneal. gentis Occonianae et Weisianae*.

sed anno M D XXIII. inter Poliatros vrbis receptus, stipendium primo sexaginta, mox centum, tandem viginti supra centum florenorum per triginta fere annos meruit, et nosocomio quoque, quod miseris et pauperioris conditionis hominibus illustrissimorum *Fuggerorum* pietas erexit, visitando praefectus est. (k)

§. IV.

Non vero praxeos tantum medicae felicitate, sed et amplissima iuuandi bonas literas voluntate celebre sibi Occo nomen fecit. Cuius imprimis egregium specimen edidit, cum, quod artis forte negotiis nimis praepeditus, ipse meliorum auctorum editioni manum admouere non posset, viris aliis eruditis manuscriptos codices librosque optimos subministravit, ut eorum opera melius et nitidius, immo prima vice ederentur. Celeberrimae enim famae medico IANO CORNARIO *Operum Hippocratis* codicem manu scriptum transmisit, quem cum *Dalburgii* et *Gemusaei* exemplaribus a NICOLAO COPO secum communicatis insigni ipsi auxilio fuisse, non ipse modo fassus est, (l) sed Augusta quoque ea subsidia profecta esse, testatum fecit, cum nouam medicorum principis editionem (m)

E 3

Sena-

(k) Referente *Protocollo Collegii Medici*.

(l) Vid. Dedic. IO. CORNARII ad *Matth. Heltum*, editioni *Hippocratis Graecae*, per *Frobenium*, 1538. fol. editae, praemissa, et IO. GEORG. SCHENCK. *Bibl. Med.* pag. 10.

(m) Prima Graeca editio *Operum Hippocratis* prodiit, anno 1526. fol. apud *Aldum*. Hanc, cum multis locis vitio codicum, quibus usus erat editor, corruptam, immo totis locis deficientem cerneret Cornarius, de noua editione cogitauit, postquam tribus Codicibus msc. interque eos *Occoniano* quoque fuerat potitus; quam quoque ita executus est, ut pluribus quater mille locis redintegratis, qui in *Veneta* editione aut defuerunt ex toto, aut vitiiati habebantur, tanta religione id faceret, ut nihil temere sit mutatum, ita ut in ambiguis lectionibus eas potissimum secutus sit, quas *Galenum* recepisse contendit. Ita restituto prius *Graeco Hippocratis* textu et apud *Frobenium Basl.* 1538. edito, ad nouam eius versionem se accinxit Cornarius, quam quidem *Clementis VI*, P. M. iussu, Codicibus

Senatui Augustano anno MDXLVI. inscriberet, centum solarium coronatorum munere auctus. (n)

§. V.

Eandem quoque operam in protrudendo in publicos vsus NICOLAI MYREPSI, Alexandrini Medici, opere *de compositione medicamentorum* praestitit: cuius codicem msc. primus Ioanni Agricolae Ammonio, Professori Ingolstadiensi, transmissit, (o) qui eum cum breuib. annotationibus *Ingolstadii 1541. 4.* edidit, *Venetiis 1543. 8.* repetitum. Quae vero editio manca adeo est, (p) vt noua adornanda fuerit, ipsa quoque meliorem desi-

Bibliothecae Vaticanae vsus suscipere iam coeperat circa annum 1530. *M. Fabius Caluus, Rauennas*, quae tamen versio anno demum 1549. *Romae* sol. prodiit, vid. IO. ALB. FABRIC. *Bibl. Gr. l. II. c. 24. Vol. I. p. 810.* omnibus tamen numeris absoluta non est, ita vt Cornarii praefatur, notante THOM. BARTHOLINO *diff. de libris leg. diff. IV. p. 118* Praeludit vero Cornarius operi *versione paraphrastica* quorundam librorum Hippocratis, qua edita *Col. 1542.* tandem totum opus versionis suae luci publicae exposuit, primo quidem *Venetiis 1545. 8.* mox vero elegantiori charactere per *Frobenium Bas. 1546. fol.* quam quoque Senatui Augustano, vt diximus, inscripsit. Secutas alias editiones enumerat laudatissimus FABRICIVS *l. c.*

(n) Testibus GASSERO in *Annal. Augstburg. adh. a. T. I. Script. rer. Germ. Menck. p. 1838.* MART. CRVSIO in *Ann. Sueu. l. II. p. 3.* FREHERO *theatr. p. 1241.* ADAMI in *vit. Med. p. 39.*

(o) Vid. IO. GEORG. SCHENCK. in *Bibl. Med. p. 10.* IOS. SIMLERVS, in *Bibl. p. 7.* MELCH. ADAMI in *vit. Medic. p. 177.* Cel. FABRICIVS in *Bibl. Gr. Vol. XIII. p. 5.* Titulus libri est: *Nicolai, Alexandrini, medici Graeci liber de compositione medicamentorum particularium secundum genera, ordine literarum translatus e Graeco in Latinum a Nicolao Rhegino Calabro excusus cum breuissimis annotationibus locorum difficilium Io. Agricolae Ammonii Ingolst. 1541. 4.* add. CONR. GESNERI. *Epp. Medic. l. II. p. 178.*

(p) Ita enim de ea LEONH. FVCHSIVS, Medicus Tubingensis, in *Dedic. nouae versionis Nicolai* ad Senatum Norimbergensem, quae in *Corpore medicorum principum ab Henrico Stephano. 1567. fol.* editorum quoque comparet, *p. 341.* *Non habet nisi vnā aut alteram initio libri cum Graecis conuenientem compositionem; caeterae omnes et ordine et medicamentorum commemoratione plurimum variant, et ex collatione palam*

desideraris. (q) Immo Conrado quoque Gesnero per filium eandem exhibuit beneuolentiam. (r)

§. VI.

Tandem cum tribus aliis Collegis Poliatrisque Augustanis, Ioanne Tiefenbach, Gereon Sailero, et Wolffgango Talhausero Senatus Augustani iussu, *Consilium de peste* edidit, hoc titulo: *Was die Pestilenz an ihr selbst seye, mit ihren Ursachen und Artzneyen, den Ersamen und weisen Burgermeister und Rathe, auch ganzer Gemein der Stadt Augspurg, durch die bestellten Doctores daselbst zu Nutz und Gut gemacht, und beschrieben, mit kurzer Widerlegung etlicher grober einfallender Irsaal, so sich bey uns wider der alten Schrifft und gegründete Ursachen zugetragen*, (Augspurg) durch Philipp Ulhard, in 4. pl. 6. Editionis annus expressus quidem haud est, non dubitamus vero, eum ad annum MDXXXV. referre, non leuibus argumentis suffulti. (s) Vnde per-

fiat, hoc opus non esse Nicolai sed alterius cuiusdam, qui nonnulla ex Nicolao et diuersis aliis auctoribus in unum congeffit librum.

(q) Fatetur enim ipse FVCHSIVS, se usum fuisse codice adeo deprauato totque mendis conspurcato, ut vix aliud vnquam deprauatius viderit. conferantur, quos laudat Vir summus, IO. ALB. FABRICIVS l.c. qui pluribus de hoc Scriptore Graece nondum edito videndus.

(r) Vid. EIVSD. *Epp. Medicin. l. I. f. 62.* ubi inter alia: *Catalogus bibliothecarum parentis atque tuae, quo vetustiores tantum ac rariores libros enumeras, periucundus mihi est, et permulta in eo haecenus mihi incognita reperio, quorum usus erit ad bibliothecam meam, etc.*

(s) Et si editionis annus huius consilii Medici expressus non est, certam tamen satis eum hariolandi viam ipsi auctores aperuerunt, qui mox initio p. I. post praefationem Ioannis Manardi mentionem faciunt, adiicentes: *so jetzt zur Ferrer* (Ferrariae, ubi Professore Medicinæ egit) *wohnet.* Ex quibus verbis luculenter patet, tum quidem, cum illud ederetur, Manardum, adhuc Ferrariae in viuis fuisse; obiit vero hic Medicus Anno 1536. teste HOFMANNO, FREHERO, KOENIGIO et reliquis, qui viros eruditos per modum Lexicorum enarrauerunt. Vnde quidem satis certe recteque inferitur, viuo adhuc Manardo, id est ante annum 1536. pestem Augustae inualuisse, eiusque occasione consilium hoc esse editum. Id quod conditi urbis annales quoque memo-

perperam faciunt, qui hoc patris scriptum cum alio filii eiusdem argumenti confundunt. (t)

§. VII.

Pauca haec sunt, quae factorum iniquitas de meritissimo de bonis literis, et imprimis de re medica, viro dicere permisit; quod, si ea, quae filius de parente ac auo ad GESNERVM scripsit;

rant, vix crudelius vnquam pestilentissimum morbum in ciues saeuisse, quam anno 1535. et 1536. vid. GASSER. *Annal. Augstburg. ad h. a.* His addimus testimonium CONR. GESNERI, celeberrimi apud Tigurinos Medici, qui in *ep. ad Occonem III. d. 3. April. 1565. scripta l. I. Epp. Med. f. 70.* mox initio: *Ex libellis numero quinque nullum prius habui, in eorum vno sub finem parentis tui, venerandi senis, nomen reperisse gaudeo, vel ob id, ne desit mihi occasio, inter scriptores medicos eum numerandi, quamobrem peto, si quid edidit aut saltem ad editionem parauit, ut admoneas.* Post aliqua vero: *in libello consilii contra pestem, quem parens tuus cum aliis tribus Medicis Augustanis confecit, etc.* quae certe verba, Occonem II. auctorem esse, non tertium, faciunt.

(t) Faciunt id PASCHALIS GALLVS in *Bibl. Med. p. 5.* IOS. SIMLERVS in *Bibl. p. 7.* MELCH. ADAMI in *vit. Medic. p. m. 177.* IO. GEORG. SCHENCKIUS in *Bibl. Med. p. 10.* Causa vero confusionis in eo latet, quod Occo filius cum Collega, Luca Stengelio, eiusdem argumenti libellum ediderit, cuius passim in epistolis suis mentionem facit Gesnerus: Ita enim *fol. 37. ad Ach. Prim. Gasserium: De Lucae Stengelii et D. Adolphi aphoristicis quaestionibus circa pestis causas, differentias et curationem ad Adolphum scribam, imprimendas non dabo nisi ipsi concesserint;* et in alia *fol. 39. Stengelii propositiones recognitas libenter videbo, et si typographus recipiat, nondum enim aliquid certi respondit, euulgandas dabo una cum D. Occonis propositionibus, cui etiam hac de re rescribo.* Eadem recurrunt *fol. 40. 41. 42. sqq.* Quas propositiones de peste ab illis, de quibus nos supra sermonem fecimus diuersas esse, uti ex ipsius Gesneri testimonio supra adducto satis luculenter patet, ita longo alio tempore editas esse, facile iudicari potest. Nec tum quoque demum, ubi de Stengelii et Occonis propositionibus edendis Gesnerus erat sollicitus, Nostri theses de peste impressae dici possunt; tum quia auctoritate Senatus in eius et ciuium praeseruationem Collegarum quaternio eo tempore, quo pestilentissimus morbus mirum in modum saeuiebat, istud consilium edidit, quo certe fine et vsu frustrati fuissent, si non typis tunc, ubi admodum necessitas illud poscebat, fuisset excusum, tum quod in locis citatis, Gesnerus sem-

psit, (u) nobis non inuidisset temporis iniuria, plura forte addi potuissent, vti plura memoratu dignissima virum, quem Musarum delicias merito vocaueris, (x) fecisse nemo dubitauerit. Ast istis priuati, hisce nihil addimus, nisi, illum idibus Aprilis Anno MDLXXII. aetatis anno LXXVII. (y) placide in veritatis Evangelicae confessione obdormiuisse, sicque vitae bene actae felicem imposuisse finem.

CAPVT TERTIVM

DE

VITA ET SCRIPTIS A. OCCONIS III.

§. I.

Qui Graecorum mos fuit quondam, vt medicinae studium in quibusdam familiis aleretur, et posteris quoque per manus ac haereditate quasi traderetur, vnde *ιατρῶν παῖδες*, Medicorum filii appellati sunt, artis salutaris magistri; eum in *Occonum* quoque familia obtinuisse, aui, parentis, nepotis, immo pronepotum, exempla satis commonstrant. (a) Post *Ad. Occonem* enim *primum* et *secundum*, quorum *βιο-*

γγρα-

per Lucae Stengelii mentionem faciat cum Adolpho, qui tamen eo tempore, quo Manardus vivebat, nondum ephebus factus erat. Vnde recte monitum, aliud esse illud Occonis parentis cum reliquis collegis de peste consilium, alias Occonis filii cum Lucae Stengelio collegae propositiones de peste, inter se non confundenda. Ceterum agitur in hoc libello I. de natura et causa pestis, II. quomodo remediis ab ea cauendum III. quomodo isto morbo infecti tractandi curandique.

(u) de quibus cap. seq. dicemus, conf. interim GESNER *Epist. l. II. fol. 62.*

(x) Testis est GESNERVS vti variis ad Occonem III. datis literis, ita imprimis *l. c.* vbi inter alia: *Deum oro, vt, sicuti haecenus magno cum honore ob doctrinam et virtutes τὰς τεργόμενὰς familia tua non patriae solum ornamento fuit, sed exteris etiam passim innotuit, ita posthac iisdem insignibus, quae certe in tuis literis semper elucescit eruditio, bonis ac piis hominibus et sibi imprimis probatam, eandem perpetuo conseruet.*

(y) *Protocoll. Coll. Med. Aug. Tom. I. ab init. IAN. GRVTER.* siue nomine ficticio IO. GVALTERIVS in *Chronico Chronicor. Eccles. polit. T. II. p. 1138.*

(a) Extollit hanc *Occonianae familiae* in re medica omnique eruditione diligentiam et laudes C. GESNERVS, in *Epist. medicinal. passim, v. g.*

γεαφίαν praecedenti tractatione exposuimus, tertium quoque offendimus, vt rei medicae peritia, ita omnis eruditionis fama non paternarum tantum et auitarum laudum haeredem, sed et ipsius artis elegantia superiorem.

§. II.

Natus vero est Vir insignis, vereque sui temporis Polyhistor dicendus, Augustae, cui tanto postea ornamento fuit, Vindelicorum, anno M D XXIV. (b) parente, cuius fata supra depin-

p. 62. a quem locum Cap. praec. adduximus, et pag. 55. b. vocat Occonem nostrum ὁμωνύμῃ πατέρῃ καὶ πάππῳ ἰατρῶν υἱὸν καὶ ἐκγόνον. *Patris auique Medicorum filium cognominem, prolemque celeberrimam.* Et HIER. WOLFIVS post Praef. ad Plethonis libellum de virtutibus, ita Interpretem Occonem alloquitur:

Χαῖρε Μαχαονίηντε καὶ ἄλλας πάνσοφε τέχνας
Ολκίων τῇ παππῇ καὶ Πατέρῳ ἔνομι' ἔχων.

Οὐνομία καὶ τέχνην τριτάτης γενεᾶς ἀποσώζων

Παιονίην, τοῖς σοῖς παῖσιτε λειψόμενος etc.

- (b) Testantur hoc Tabulae Genealogicae gentis Occonianae ad quas supra prouocauimus, ipseque Occo noster, qui aliquot libris a se editis et nomen et aetatem adscripsit, cuius exemplum praesens intuemur. Ad calcem enim Numismatum, de quibus postea ex instituto dicemus, versibus quibusdam typis impressis, quibus placidus optatur obitus, haec adscripsit Vir vt doctissimus, sic pientissimus: *O fallaces hominum spes, fragilemque fortunam, et inanes nostras contentiones, quae in medio spacio saepe franguntur, et corruunt, et aut in ipso cursu obruuntur, quam portum conspicerere potuerunt.*

*Cuncta accepta Deo quantumuis dura, referto,
Cuius vita hominum nutu, vt scis, statque caditque,
Nec pietatis opus diuina inquirere facta est,
Illius ad normam velle et componite nolle.*

Adolphus Occo Med.

Anno Christi MDLXXIX.

Aetatis LV. nondum exacto.

Is qui Christum amat vnice, colitque,

Huic est vita mori, morique vita

Est solui volupe est, Deoque necesse.

Conueniunt parentis anni, quibus Augustae habitauit, et matrimonium contraxit, de quibus supra, et consentiunt quoque tum ratione patriae, tum ratione natiuitatis anni, IOS. SIMLERVS in *Biblioth. p. 7.* MELCHIOR ADAMI in *Vitis Medic. p. m. 176.* HENN. WITTE. in *Dia-*

depinximus, *Adolpho Occone*, secundo, matre *Helena Weisia*, qui hoc matrimonii feliciter initi primum acceperunt pignus die XVII. Octobris. Quemadmodum vero beneuolam in eo Noster Numinis prouidentiam habuit, quod tam egregio parente, eoque per tantum temporis spacium, (c) vteretur, quo ad optimarum artium studia felicissime ducebatur; ita eiusmodi a natura donis instructus, tantis ingenii diuitiis auctus, tantis artis praesidiis munitus fuit, vt felicissimos in omni eruditionis genere progressus faceret, et ad propositam sibi metam curreret impigerrimus, mature praemia ista contentione digna consecutus. Ferrariae enim summis in Philosophia et Medicina honoribus auctus est, Anno MDXLIX. Septembris die decimo sexto (d) eodemque anno in patriam reuersus, parentis optimi ductu medicinam tanta felicitate fecit, vt eo adhuc superstitite, anno MDLXIV. die sexto Maii, officinis pharmaceuticis constituendis et emendandis, empiricis quoque, obstetricibus, agyrtis et huius generis hominibus examinandis praeficere-

F 2

ficere-

rio Biograph. ad 30. Decembr. 1605. MARTIN HANCKIUS de Roman. Rer. Scriptor. P. I. c. 78. p. 262. PAUL. FREHERVS in theatro p. 1318. et HOFMANNVS in Lexico Vniu. Miramur itaque non tam KOENIGII (cuius ἀβελήια satis nota est) in Bibliotheca, quam HENRICI LVDOLEI BENTHEMII, Viri cetera doctissimi παρόραμα, qui in egregio libro, Hollaend. Kirchen-und Schulen-Staat, dicto P. II. c. 4. p. 290. satis confidenter asserit Adolphum Nostrium in Frisia natum anno 1524. numismatographiae operam posuisse. Miramur, in Lexico Vniuersali historico rem in medio, tanquam dubiam fuisse relictam. Cuius erroris vix alia causa est, quam quod tres Occones inter se non distinxerint, immo nostri parentem plane ignorauerint, Nostrium Occonis I, Frisi, filium fuisse rati: in quo tamen multiplex occurrit peccatum; nam Occo I. matrimonium plane non iniit, nec in patria Frisia habitauit et obiit, sed Augustae, et diu vitae finem fecit, antequam noster nasceretur anno sc. 1503.

(c) Per dimidium scilicet seculum, ad annum 1572. quo pater ad beatorum migravit sedes.

(d) *Matricul. Coll. Medici August. p. 78. Protocoll. Colleg. Medici August. Tom. I. ab iniz.*

ficeretur, (e) stipendio ducentorum florenorum annuo ex aerario a Senatu munificentissimo auctus. (f) Immo cum Anno MDLXXXII. doctissimi imprimis medici, Lucae Stengelini cura, Collegium Medicum erigeretur, Nostri tanta fuit auctoritas, vt primus Decano eiusdem Collegii Vicarius perpetuus adiungeretur, (g) cui officio ea quoque dexteritate praefuit, vt Reipublicae proceribus semper eximie probaretur. (h)

§. III.

Non expectari quoque non poterat diligentissima muneris commissarumque partium executio ab eo, in quo excellentissimam virtutum optimarum messem obseruaueris. Inter quas ita excelluit deuotissima Deo pietas, (i) tota se, quantuscunque esset, diuinae voluntati tradens, et inter aduersitates plurimas patientissimo et obsequentissimo animo tranquille se ei permit- tens, vt adamantis instar inter reliquas, quibus Occo splende- bat, dotes emineat, ante omnes laudanda. Haec cum reli-
quarum

(e) *Matric. l. c. et Protocoll. Coll. Med. l. c.* Gratulatur Occoni nouum hoc munus C. GESNERVS in *Ep. Tigur. Iunii die 19. An. 1564.* data, his verbis: *Ab amplissimo Senatu vestro conductum te esse, vt pharmacopoliis instituendis ac censendis praesidis, gaudeo et gratulor tibi.*

(f) laudata *Matric.* Ceterum hac occasione Pharmacopoeam Nostri concinnasse, infra pluribus dicemus.

(g) Vid. Viri Illustris, LVCAE SCHROECKII, nostratis, *Hygea Augustana.*

(h) Quod luculenter ex Dedicationibus, primis Pharmacopoeae Augustanae editionibus praemissis potest colligi.

(i) Non possumus non eximia quaedam pietatis Occonianae specimina adducere, tum vt, qualis Noster fuerit, eo melius hinc intelligatur, tum vt hoc quoque exemplo constet, quam bene vt arte saluari, secus ac quidam putant, ita elegantioribus literis cum pietate conueniat, quamque non egregium tantum viri docti ornamentum sit, sed omnes reliquas dotes perficiat quoque, immo sola gratas faciat et aestimandas. Inter plura vero, quae passim occurrunt, singulare prorsus in *epistola ad C. Gesnerum*, quae *Epp. Medicin. p. 58. b. seq.* extat, videre est, quod hic exscribere, et hac quoque ratione pietatis scintillam in Lectoris, imprimis elegantissimae huic arti dediti, animo accendere, non pigebit:

quarum radix fuerit, mirum non est, erga bonos quosuis candidum amorem, erga amicos fidelitatem et inferuendi promti-

F 3

tudi-

Ita vero Vir, vt vere pius, ita ἀτλινώτατος. Πεποιθότος μέντοι περὶ τῆς αἰωνίας ζωῆς ἔμετα πολὺ ἐμοὶ γενησομένης, διὰ τὸν Μεσσίτην ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν τὰ ἡμέτερα ἀμαρτήματα βασάζοντα, καὶ δίδοντα εἰρήνην τῷ σώματι ἡμῶν καὶ τῇ ψυχῇ, καὶ τὸν ὑπερβάλλοντα πλῆτον τῆς χάριτος, αὐτῷ εἰς αἰῶνα τῶν αἰώνων ἔδεν ἐν ἄλλῳ παρὰ Θεῷ αἰτῆμαι τῷ παντοκράτορι, ἢ πρῶτον μὲν τὴν ἐν Χριστῷ εὐθανασίαν, ἔπειτα δὲ τὴντε ἀθανασίαν καὶ κληρονομίαν τῷ αἰῶνος καὶ τὸν ἀνεξίχνιαστον πλῆτον τῷ Χριστῷ. *De vita aeterna persuasissimus cum sim, cuius breui particeps sum futurus, propter Mediatorem nostrum Iesum Christum, qui peccata nostra portauit, pacemque uti corpori ita animae quoque reddidit, et propter abundantissimas gratiae eius in omnem aeternitatem diuitias; Nihil itaque aliud a Deo peto ter optimo maximo, quam beatum in Christo obitum, et deinde immortalitatem atque haereditatem, et inperscrutabiles Christi thesauros. Sed et reliqua legenda sunt, vna cum iis, quae Gesnerus non minus pie ad Nostrum scripserat, apta, quae parem animi affectum ingenerent. Eandem deuotionem animi, et qui inde oriebatur, summus philosophiae, immo sapientiae omnis, apex, studium beate moriendi, in quod noster, imbecilla, vt infra monebimus, corporis valetudine commotus mature, et plura ante beatum obitum lustra diligentissime incubuit, multis aliis locis exposuit, planumque fecit. Vt enim, qui in fine Antwerpensis editionis Numismatum Imperatoriorum effigiei et insignibus Nostri additi sunt, versiculos elegantissimos taceam, en quos ipse manu suo exemplari, quod Bibliotheca Augustana seruat, adscripsit, dignos, qui hic legantur et relegantur:*

λάθε βιώσας

*Sat vixi, patriae mundique pericla subiui;
Quod superest cupio viuere, Christe, tibi.
Vita mihi Christus mors erit ipsa lucrum.*

*

*Ire vells, nolis, fueris quocunque locorum
Vt vocat hora fere mortis oportet, homo.
Iuerunt alii, nos ibimus, ibitis, ibunt,
Ultima dum summum prouocat hora diem.*

*

*Mali viuunt, boni moriuntur.
Mortem optare malum, timere peius.*

Sic est contemnenda mors, vt nihilo secius curam habeamus incolumitatis, non enim est fortitudinis sed amentiae, semet temere in periculi dis-

tudinem, in exequendo munere sedulitatem, et quae reliqua sunt boni Viri munia segetem in Occone ostendisse longe vber-
rimam, cuius non sine iucunditate in Gesnerianarum epistola-
rum

crimen iniicere; sed quoties aut ineuitabilis necessitas cogit, aut grauis honestaque ratio suadet, mortem contemnere fortis animi est etc.

Tupie fide Deo, gemitusque imitate bonorum

Et spira in miseriis et pete rebus opem.

μία φυλακή ευσέβειν, ευσέβης γὰρ ἀνθρώπος ἔσται Δαίμων κακός, ὅτε εἰμαρμένη κρατεῖ. Θεός γὰρ ρύσται τὸν εὐσεβῆ ἐκ παντός κακῶ. τὸ γὰρ ἐν καμνόνον ἐν ἀνθρώποις ἐστὶν ἀγαθὸν ἢ εὐσέβεια.

Hanc ego, dum viuam cessabo quaerere nunquam;

Mors animi studium finiet una mei.

Adolphus Occo Anno Christi

MDLXXIX. aetat LV.

* * *

Restat adhuc modicum viuendi tempus: id ipsum

Qui bene consumit, solus in Orbe sapit.

Eripit aerumnis pia mors et pandit olympum.

Christe tibi viuam, Christe tibi moriar.

Et bene qui viuit, raro cadit ille sinistro

Funere, turpis homo turpia fata subit.

Et nunc illa dies defessi terminus aevi

Ingruit extremumque mali labor ultimus urget,

Instat terminus et diem

Vicinum senio iam Deus applicat.

* * *

Ampliat aetatis spacium, sibi Vir bonus, hoc est

Viuere bis, vita posse priore frui.

* * *

Bene instituti et prudentis Viri officium est, generose ac fortiter seruare modum in rebus cum secundis tum aduersis.

* * *

Denus operam, ut ex hac misera turba et colluione hominum in illam coelestem beatorum domum atque aeternum animorum concilium coetum- que proficiscamur ut acuo sempiterno cum Deo atque sanctis Angelis coeterisque beatis perfruamur. Haec Occo pientissime, et ut Christi decet alumnus. Eandem vero pietatis, integritatis, ardoris precum, virtutum, honestatis atque studii beate moriendi animum aliis ingenerare

rum medicinalium volumine (k) haud vnum specimen videas. Accidit quidem Anno MDLXXXVIII. vt turbis Augustae propter Gregoriani Calendarii introductionem et ius vocandi Ecclesiae ministros obortis, quae fatis Ecclesiam ciuitatemque Augustanam affligerunt, officiis muneribusque, vt multi alii, qui Senatui tunc morem gerere se posse per conscientiam negabant, moueretur, et stipendium publice dandum amplius negaretur, in eo tamen vbi peccatum ab eo fuit, soli in Ecclesiam Euan-

studuit, quod pluribus testatur. Graeca GESNERI ad nostrum epistola, *Epist. Medic. l. II. pag. 56. seq.* quem quoque in finem Platonis et Plethonis *de virtute* libellos in latinum sermonem in adolescentum gratiam transtulit, de quo pluribus pia non minus Anonymi praefatio, quam *Hier. Wolfii* esse, infra dicemus, videnda. Quae cum ita sint, in fumos abit maledicentissimi oris Iesuitae, *Iacobi Gretseri* calumnia, Occoni Spiritu Lutherano infecto mentionem crucis et venerationem (crucifixi) parum gratam parum iucundam fuisse; cum crucifixi desiderio vnice delectatus Noster fuerit.

(k) Totus *secundus liber Epistolarum Medicinalium* Conradi Gesneri epistolis ad Occonem nostrum datis constat. In iis rem medicam tangentia sunt pleraque, et vel simplicium quorundam naturam, stirpiumque et plantarum diuersitates, figuram, nomen, qualitatem, et eius generis alia, quae accuratius nosse Gesneri, earundem historiam meditantis, intererat, explicant, vel composita quoque quaedam et arcana enarrant, et singulares medici incomparabilis observationes referunt, sic vt operae pretium facturus sit, qui attentius eas perquirere, et quae inde rei medicae profutura sunt, describere, et cum nostrae aetatis inuentis conferre voluerit. Multa tamen alia quoque ibi reperias: inseruit enim et ipse, et per amicos, Nostro in studio numismatum veterum, vid. *pag. 49. 50. 51. 60. 62. 63. 64. 68. 71.* et de libris veteribus et nouis passim dicitur, vid. *p. 62. 63. 70.* Imprimis autem virtutum Occonianarum praecones sunt fidelissimi. Nostri enim tanto amore capiebatur Gesnerus, tanta amici officia, humanitatem, inseruiendi studium ab eo acceperat, vt eum vocet: *animae dimidium suae p. 66. ἀνδρᾶ ἀγιστὸν καὶ φίλτατον p. 48. b. nimis officiosum p. 62. a.* et *inter amicos primum ei locum* tribueret, scripta sua eius iudicio submitteret vid. *p. 73.* omnibusque modis bene de Occone merendi studium proderet. Passim hic vero occurrunt, quae Occonis virtutes delineant; quare Occonis literas ΕΤΣΕΒΕΙΣ vocat Gesnerus f. 56. Cuius tanta quoque amicitia tenebatur Occo, vt eandem cum Gesnero

Euangelicam amori, cuius libertati insidias strui suspicacius cum plerisque aliis crediderat id imputandum, eumque bona fide errasse credendum est. (1)

§. IV.

Quemadmodum vero virtutibus eminebat Occo, ita quoque corpore quidem exiguus, (m) eruditione erat magnus, quae eo rarior in Nostro caput extulit, quo rarius tum exemplum erat, non intra artis suae limites contineri, vel ad solitas tantum disciplinas exspatiari, sed ignotum prius pluribus tentare iter, et humanissimis scientiis totum se tradere: id quod de

sententiam ingrederetur, Reformatos ab Augustanae confessioni additis fundamentalibus non differre dissensu, ut ex utriusque epistola Graeca pag. 56. seq. videre licet. Male vero ad OCCONEM II. has epistolas referunt nonnulli: nam, ut alia taceam, patris Occonis saepissime circa annos 1564. 1565. fit mentio adhuc viui; obiit vero OCCONIS II. pater anno 1503. alius ergo esse non poterit praeter Nostrum, cuius tunc temporis pater OCCO II. adhuc supererat.

(1) Nec locus, nec instituti ratio patitur, de istis turbis, quales vix Augusta vidit, quaeque periculosis eminere tumultibus, nec caedibus quoque caruerunt, dicere, praecipue, cum tantus scriptorum domesticorum de istis turbis differentium dissensus sit, plerisque scilicet in partium fauorem tractis, ut difficultatibus maximis ista historiae Augustanae pars laboret. Potiora comprehendit GEORGIUS MYLIVS, tunc Superintendentens et Pastor Annaeanus Augustae, ob non receptum in Ecclesias novum Calendarium munere et urbe motus in *peculiari relatione*, cui aliam Magistratus nomine opposuit, qui tum Reipublicae praefuit Duumvir REHLINGERVS: qui duo libelli sedulo inter se conferendi sunt. Nos eo magis ab hoc vlcere tangendo abstinemus, quo magis vix Imperatoris Rudolphi II. auctoritate sanari id tandem potuit. conf. tamen *Histor. Regiminis August. l. III. c. 4. p. 164. seqq.*

(m) Ita encomiastes eius in versibus imagini Occonis suffixis apud DOMINIC. CVSTODEM, in effigiibus clariss. Vir.

Aemula auum atque patrem virtus superare nepotis

Clarius e scriptis nomen utrique dedit,

Et varias vitae fragilis sortesque, vicesque,

Magnus in exiguo corpore, mente tulit.

Succurrit hic memoriae, Medicus et Polyhistor posterioris aetatis cum Nostro omnino comparandus, HERMANNVS CONRINGIVS,

de Occone iure suo dicendum existimamus, qui non solum in omni eruditionis genere talem se praestitit, ut omnium laudes mereretur, (n) sed et elegantissimo antiquitatis ex nummis (et marmoribus illustrandae studio se mancipauit, nullisque sum-
tibus pepercit, ut ei lucem accenderet, quod ut ante eum fecere pauci, ita temporum istorum conditionem fere superauit. Ceterum graecae imprimis linguae cognitionem, et facilitatem in scribendo quoque ad Atticam venustatem assurgentem, non laudauit tantum ex merito GESNERVS, (o) sed elegantissima quoque epistola, satis superque testatur. (p) Quemadmodum et facilem eius in fundendis versiculis venam multa exempla passim obuia comprobant.

§. V.

Quantus vero Vir fuerit OCCO, et quanto honore dignus fuerit iudicatus duplex idque illustre monumentum superest. Nam insignia nobilia, et Nobilitatis ius Nostro eiusque Nepotibus clementissime confirmauit, et auxit Maximilianus II. lucu-

qui magnus quoque in exiguo corpore mente fuit, quem cum corporis exigui statura impudentissime traduceret maledicentissimus Iesuita *Vitus Ebermannus*, egregie ei respondit in *praef. examinis libelli Viti Ebermanni*. Ceterum *de eruditis statura paruis, sed capacitate magnis* dissertationem edidit QVADIVS.

(n) Inter laudatores Oconis primas tenet Gesnerus, cuius epistolae ut encomiis eruditionis Oeconianae plenae sunt, ita eo magis attendi merentur, quo lectiorem fuisse Gesneri eruditionem constat. Vocat v. g. eum, *pag. 49. a. doctrina, iudicio, et eloquentia valentem*, *pag. 50. ait, habere illum artem salutarem ceu haereditariam, doctrina, ingenio, iudicio, eloquentia pollere*, et quae multa sunt alia. Hieronymi Wolfii, Nicolai Reusneri, Nicodemi Frischlini, Ioannis Viuiiani, aliorumque de Nostro elogia partim libris ab eo editis praefixa sunt, partim de iis infra, ubi de scriptis Oconis ex instituto disseremus, dicendi erit locus.

(o) Ita p. 51. ait: Ἡ Ἀττικὴ σὺ Καλλιῶπειρα ἔ' μετρίως μετρίῃσι, quae repetit p. 56. b. p. 49. a.

(p) Quae inter Gesnerianas extat L. II. pag. 58. seq.

luculentissimo, quo loco virtus et eruditio Occoniana, aquilae instar ad coeruleas arces surgens, (quod insignium symbolum fuit) habenda sit, comprobans testimonio (q) et argenteis quoque numis duobus elegantissimis imago eius honorata, (r) et memoriae eius more veterum (s) posteris tradita est, quem-

admo-

- (q) Quod venusta elegia cecinit *Ioannes Posthius*, apud MELCH. ADAMI in *vit. Medic. p.m. 177.* quam cum dicta mirifice illustret, hic afferri L. B. non indignabitur. Ita vero ad Nostrum Poëta:

*Hunc tua promeruit virtus insignis honorem,
Quem Tibi, quemque Tuis Caesar, Adolphe, dedit.
Cetruleo in clypeo magni Iouis armiger alis
Aureus expansis ad supera alta volat
Aureaque Eois decorata corona lapillis,
In summo galeae vertice clara micat.
Non magis apta dari poterant insignia vobis;
Conueniunt generi talia dona tuo.
Regia sicut auis nitidi templa aurea coeli,
Sublimi virtus sic petit astra via.
Denique, ceu fuluo nihil est pretiosius auro,
Nil oculi gemmis pulchrius aspiciunt;
Sic virtute nihil preciosius et mage pulcrum:
Quae vestrum decorat non moritura genus.*

Habent vero insignia in galea aurea corona decorata, virum quoque, laurea redinitum, et appositum lemma: *Virtutes praemiis decorantur.* Immo adscriptum quoque iis in ligno expressis: *Maximiliani II. Imp. P. F. A. Munus.* Datum vero est Diploma Caesar. d. 24. Nov. 1573. testibus *Tabb. Geneal. Occon.*

- (r) Cuius vtriusque exemplum elegans in argento feruat Augustae illustre Musarum Augustanarum praesidium et decus, Generosissimus SVLZERVS. Pendet vero alter maior vnciam, minor, ultra quadrantem siue drachmam ad vnciam dimidiam assurgit. Vtriusque ectypon accuratissime descriptum ex Viri Generosissimi benevolentia cum L. B. hic communicamus. Vterque non priuata industria sed publico Occonis honori destinatus, cususque videtur. Praeprimis vero admodum simile mihi videtur, alterum minorem vna cum nobilitatis insignibus et privilegio ab Augustissima manu fuisse profectum. Certe inscriptio cum insignibus nouis accurate conueniens id luculenter persuadet.

- (s) Vide, quae de hoc more diximus in *otio Vindel. p. 203. seq.*

admodum eius quoque imaginem et ligno et aere ter impressam vidimus. (t)

§. VI.

Felix vero coniugii quoque fecunditate fuit OCCO; (u) duplex scilicet inierat. Primum quidem Anno MDLIV. die 20. Augusti cum *Anna Maria Dettighoferia*, alterum Anno MDLXXVII. d. 18. Nou. cum *Regina Geyershofia*, honestissimis familiis natis; quem binum torum foecundissimum quoque et prolis numero superbum habuit. (x) Genuit enim ex prima vxore filios quinque, totidemque filias; ex altera filiorum quatuor, filiaeque vnus parens factus est: quae charissimi matrimonii pignora ita educauit, vt duo imprimis filii (y) non paternarum tantum virtutum, sed et eruditionis et dignitatis haeredes fierent, vti dignissimi, ita clarissimi.

G 2

§. VII.

(t) Quam et huic diatribae praefiximus. Inuenies eam quoque in DOMINICI CVSTODIS effigiebus *Viror. eruditione clarorum.*

(u) Vid. *Tabulae Genealogiae Occonianae*, quas supra laudauimus.

(x) De qua numerosissima familia ipse in Epistola quadam Anno 1587. ad Ioannem Posthium:

*Exigo nunc hilares natis cum dulcibus horas,
Et mihi foecundum gloriior esse thorum.*

Vid. ADAMI, l. c.

(y) Tertius enim filius, *David Occo*, natus d. 13. Octobr. anno 1567. Basileae summa Doctoris Medicinae iura, priuilegia et honores nactus est d. 24. Aug. anno 1587. mox d. 10. Sept. inter Medicos Augustanos receptus, qui vero ante parentem mortalitatis exuias Viennae Pannoniorum d. 11. Iunii Anno 1595. deposuit, teste *Matric. Collegii Medic. August. p. 100.* Alter itidem, *Adolphus Occo*, ex secundo thoro d. 24. Sept. anno 1578. natus in Basileensium quoque Schola d. 23. Octobr. anno 1600. Doctoris in arte medica accepit titulum, et d. 16. Decembris albo Medicorum Augustanorum adscriptus Decani dignitate bis functus est, Nosocomio simul publico et Pharmacopoleis examinandis publice praefectus, qui vero vix quinquagenarius ex lue epidemia in patria grassante, *testibus tabulis genealogicis* gentis huius, obiit, vid. *Matricul. Colleg. Med. Augustan. p. 128. seq.*

§. VII.

Sed vt OCCONEM nostrum penitus cognoscamus, scripta eius enumeranda sunt, fusiusque paulo describenda, cum per ea nomen non tantum Occo latissime extulerit, sed et rei literariae vniuersae lucem accenderit egregiam. Primus vero ingenii foetus est, loci cuiusdam elegantissimi ex *Platonis Theaeteto* interpretatio Latina, quo Vir sapiens graphice describitur. (z) Cum enim verae sapientiae et pietatis esset studiosissimus, vti supra monuimus, eius amorem in adolescentum potissimum animis accendere sategit, propositis libellis veterum Graecorum elegantissimis, vt cum lingua Graeca in virtute simul erudientur. Eundem etiam in finem II. *Georgii Gemisti Pletthonis libellum de quatuor virtutibus* Romana veste induit, qui cum priore aliisque ad hoc argumentum spectantibus libellis *Basileae* tribus vicibus prodiit. (a) Ad plures vero abeunte ami-

(z) Incipit: λόγος δὲ ἡμῶν ὁ Θεόδωρος ἐκ λόγων μείζων ἐξ ἐλαττονος καταλαμβάνει, extatque in Ficiniana *Platonis* Operum editione, quae *Francos. 1602. fol.* prodiit pag. 126. in Serrani vero, quam *Henricus Stephanus* nobis elegantissime dedit T. I. p. 172. seq. Gallice eum exhibuit CLAVD. FLEURY in tr. *de selectu et method. studior.* p. 341. conf. cel. IO. ALB. FABRICIVS *Biblioth. Gr. Vol. II. p. n.*

(a) Libellus, qui hos tractatus continet, hunc titulum habet praefixum: *Doctrina recte viuendi ac moriendi ad mores pie ac honeste conformandos etiam adultis ad linguae vtriusque exercitia iuuenibus potissimum conducens. Basileae, Impensa Petri Pernae. 1577. 8.* Sunt vero auctores illi: 1. *Platonis Theaetetus*, (siue locus potius ex eo) Graece, cum *Adolphi Occonis* interpretatione: 2. *Aristoteles de virtutibus*, Graece et Latine, interprete Iusto Velfio: 3. *Georgius Gemistus Plettho*, Graece, *Adolpho Occone* interprete, cum *Anonymi* annotationibus. 4. *Nemesius de Voluptate*, Graeca cum *Nicasii Ellebodii* versione. 5. *Simonis Grynaei virtutum diuiso exactior.* 6. *Platonis Axiochus*, Graece cum latina versione et annotationibus *Anonymi.* 7. *Demetrii Cydonii siue Nemesii Emeseni episcopi de contemptu mortis* Graece et latine, ex conuersione *Raphaelis Sailerii*, cum Scholiis *Anonymi.* Vid. LEO. ALLATIVS de *Georgiis eorumque scriptis* p. 385. ed. Par. Virque summus IO. ALB. FABRIC. *Bibl. Graecae. Vol. X. l. V. c. 43. §. 5. p. 387.* et additum

amicisque extremum dicente vale *Conrado Gesnero*, quo am-
 cione, vti supra diximus, viro *Occo* vsus non erat, tantam,
 quam non ipse solum, sed omnis quoque cum re medica erudi-
 tio fecerat iacturam, III. eleganti *Carmine* descripsit, piisque
 manibus amiei parentavit. (b)

G 3

§. VIII.

Allatii librum *l. c. p. 742.* Primum esse Latine editum hunc Plethonis
 libellum ab *Occone*, *Basileae. 1552. 8. apud Oporinum*, auctor est *AL-*
LATIVS l. c. et *HENR. WARTHON.* in *Append. ad Guil. Caue-*
Hist. Liter. Scr. Eul. p. 95. et ex *Wolfii* praefatione 1575. scripta inno-
 tescit, qui ante duos et viginti annos *Occonem* hunc libellum edidisse
 inuuit, prelo vero iterum subiectum, 1586. 8. laudatus *FABRICIVS*
l. c. et *WARTHON. l. c. p. 38.* indicant. Ceterum *Annotationum*,
 immo totius editionis autorem *HIERON. WOLFIVM* esse, non
 citati modo auctores et *B. ANTON. REISERVS* noster in *Catal.*
msc. Bibl. Aug. notant, sed ipse haud obscure prodidit. Etsi enim in
 aduersa tituli pagina dicitur:

*Cur tacuit nomen, dices? quod publica curans
 Commoda nil priuae praemia laudis amet.*

Addidit tamen mox Graece et Latine amicus *Wolfii*:

*Quisnam iter hoc monstrat vitae mortisque beatae?
 Non lupus, at forti notus ab vngue leo.*

Occoni vero nostro de editione huius libelli gratias agit, tum in docta
 et pia praefatione, tum in commendatione libelli his versibus com-
 prehensa:

*Suspensis nihil est hederis opus, ipse Lyaeus
 Cum probat officii dona beata sui.*

*Sic bonitate sua quae sese scripta tuentur,
 Scilicet externo teste carere queunt.*

*Quorum de numero cum sit liber iste Gemisti,
 Ipse suo fretus robore laetus abit.*

*Carcere perrupto, quo longo tempore clausus
 Delituit, coelo liberiore fruens.*

*Nec Graiis modo sed Latio quoque cognitus, ambit
 Non nisi quos breuitas ingeniosa iuuat*

*Et grates agit Occoni, de munere cuius
 Viuit in Ausonia conspiciturque toga.*

(b) Debemus huius carminis notitiam *SIMLERO*, qui eius in *Biblioth.*
pag. 7. et *ADAMI*, qui *l. c.* mentionem facit, ipsum enim videre
 haecenus non contigit. Obiit vero *Gesnerus*, anno 1565. nondum quin-

§. VIII.

Inter Medica Occonis Scripta referunt, IV. PASCHALLIS GALLVS, (c) IO. GEORG. SCHENCKIVS (d) et MELCHIOR ADAMI (e) Conclusiones triginta et vnam ad quaestionem, num lues, quae pestis dicitur, necessario habeat adiunctam febrim pestilentem vel hecticam, ita vt vel contenta cordis vel ipsius substantia putreat necessario. Quorum tamen impressionis neque locum neque annum indicare possumus, quippe quas adhibita licet omni industria videre nobis non licuit. (f)

§. IX.

quagenarius, qui ex prauo et cachetico corporis habitu maturam ipse sibi mortem praesagiuit. Ita enim in Epistola Graeca ad Occonem nostrum, vix annum ante eius obitum exarata, interalia: *ἐγὼ μὲν ἔπο-
λύγε ἀπολαθῆσω ὁ πολὺς ἤδη πρὸ πολλοῦ καὶ ἐκ τοῦ σχεδὸν ὠχρείας ἰσχνός
τε τὴν ἑξίν καὶ καχεκτικός αἶμι.* Ego breui sequar, canus quam dudum, et a iuvene fere pallidus habitusque gracili et cachetico. *Epistol. Medicinal. L. II. p. 56. a.* Scripserat scilicet de asthma suffocationem subinde sibi minante Occo ad Gesnerum, quem morbum grauitur dolet, et se breui secuturum ait, licet Noster quadraginta annis ei superuixit, vt in fine dicemus. Ceterum carmine quoque eum mortuum laudasse elegantissimo *Theodorum Bezam*, refert AVG. THVANVS, ad ann. 1565. qui mortem eius omnibus seculis deplorandam, eumque virum longissima vita dignissimum merito pronunciat. Vitam in Bibliothec. ipse dedit, et amicus IOSIAS SIMLERVS, ADAMI, FREHERVS, TEISSIERIVS, et Germanice ANONYMVS *Lips 1711. 8.* omnibus vero luculentiozem et prolixiozem daturus fuisset, elegantissimae eruditionis Medicus, IO. IAC. SCHEVCHZERVS, nisi schedae iam confarcinatae et transmissae, periissent, vt amicus nos Tigurinus docuit. Tanta pietatis fuit, vt Ferdinando I. haec verba erga Cratonem expresserit: *Credas, Gesnerus tota est probitas.* vid. vit. cit. p. 51. conf. TH. POPE BLOUNT. *Cens. cel. auct. p. 661.*

(c) In *Bibl. Medic. p. 5.*

(d) In *Bibl. Med. p. 4.*

(e) In *Vitis Med. p. m. 117.*

(f) Ex Epistolarum Medicinalium CONR. GESNERI variis locis patet, Nostrum cum LVCA STENGELIO celebratissimae famae apud Augustanos Medico, (qui Gesnero *ingeniosissimus et doctissimus*

§. IX.

Praecipuus vero ingenii Occoniani foetus, quo inter artis salutaris cultores aeternum sibi nomen fecit, fuit *V. Pharmacopoeia Augustana*, quae eius curae atque industriae natales debet, ab eximiis et celeberrimis postea vrbis Augustanae medicis emendata multum et aucta. Cuius praestantissimi libri historiam hic fusius exponere, tum ipsius libri elegantia et vtilitas, tum vniuersalis fere, quo exceptus fuit applausus, nos inuitant. Occasionem vero Nostro ad eiusmodi Medicamentarium conficiendum exhibuit, cura inspiciendarum, examinandarum et augendarum, officinarum Augustae extantium, pharmaceuticarum, ipsi anno, vti supra innuimus, (g) MDLXIV. commissa. Cum enim antiquissimis Myrepsi, Valerii Cordi, Alzarauii, Nicol. Alexandrini, Montagnanae, Mesuae, Ang. Salae, multorumque aliorumque formulis, nec accuratis satis nec certis quoque et ad amissim praescriptis, vte-

Vir audit, *ep. p. 61. b.*) conscripsisse *Propositiones et Quaestiones Aphoristicas circa pestis causas, differentias et curationem*, quas Gesnero transmissere, vt typographum iis indagaret, vid. pag. 37. 39. 40. 41. quae loca sunt in epistolis ad Achillem Pirminium Gasserum. In *Epistola ad Nostrum* pag. 47. *b.* scribit: *Positiones vestras de peste libentissime legi, proque iis ad me missis gratias maximas vobis ago, nec habeo, quod in illis reprehendam, candide alioquin facturus*; In eadem epistola dubia quaedam contra eas mouet, et cupit, vt permittant a se in publicum exire, quia contineant plurima vtiliter et subtiliter dicta; *p. 53. b.* vult nomen adiici non Stengeli tantum sed Occonis quoque vt typographi libentius edant: eas tamen paulo ante mortem remisit ad Gasserum vid. *p. 42.* Hae vero Quaestiones, Propositionesque de Peste, num cum iis, quas auctores supra laudati nominant, conueniant, vel eadem prorsus sint, vti quidem conicimus, non habemus, quod pro certo affirmare audeamus. Nisi quod ea, quae supra in *Vita Adolphi II. §. 6.* obseruauimus, factam nobis confirmet coniecturam, quod illi de peste consilium, vna cum aliis Collegis conscriptum hi confuderint cum his propositionibus, vnde, quae apud Gesnerum de his dicta occurrunt, vix ab ea tractatione, quam illi indigitant, distinguenda esse, putamus.

verterentur pharmacopolae, indeque non posset non magna in pharmaceuticis rebus oriri confusio, muneris commissi memor excitari se passus est Occo, ut et illustri Senatui rei necessitatem exponeret, et eiusdem auctoritate munitus (h) ad exemplum *Valerii Cordi*, qui eiusmodi quid in republica quoque Augustana non sine laude iam instituerat, talem librum Medicamentarium conscriberet, et retentis, quae Vir ille praestantissimus salubria habuerat, resectis inutilibus, additis novis et praestantioribus normam pharmacopolis praescriberet, ad quam in componendis medicinarum remediis rationes suas exigerent. In quo tamen negotio non collegarum tantum consensum, sed et mutuam operam aspernatus non est, (i) et clarissimorum Medicorum, qui in hoc eruditionis medicae genere desudarunt, Mesuae, Nic. Alexandrini, Myrepsi, Coudenbergii, Leonhardi Fuchsii, Conradi Gesneri, Annutii Foessii laboribus ita usus est, ut praestantiora ex iis in usus suos eligeret, cumque suis coniungeret. Ita conscripto libro utilissimo, immo plane necessario amicis quoque medicis diiudicandum tradidit,

(h) Ait enim in Dedic. editionis 1580. 12. curatae: *Librum hunc Medicamentarium non sine prudenti consilio a Republica Augustana ordinatum et constitutum esse. Et in Dedic. editionis quintae, quae 1597. fol. prodiit, ita scribit: Non velim quisquam alieni artificii temerarius aut invidus existimator ita in animum inducat, quasi hunc ego aut popularis aurae cupiditati, aut captandae benevolentiae, aut utilitatis alicuius specie in publicum rursus protulerim. Totum enim illud, quidquid est, ad Reip. ornamentum et patriae utilitatem Vestro quoque iussu confectum, et praelo subiectum est.*

(i) Docet nos haec, quae diximus, Ipse Occo, in Dedic. editionis quartae, anno 1580. 8. editae: ubi inter alia: *Quod ipsum in Republica illa Vestra inclyta nostra memoria Clariss. Valerium Cordum magna cum laude et nominis celebritate aliquando instituisse non me latet: cuius nos manibus pia quadam animi recordatione modo quasi parentamus, e cuius etiam Medicamentorum formulis plurimas huic nostro Medicamentario inseruimus, neque enim aequum est, bonos Viros suo defraudari honore, et dignum sane eos, per quos profecerimus, libere confiteri. Ita itaque Cordus, cum relicto suo de medicamentorum conficiendorum, per-*

didit, quibus auctoris conatus laudantibus, (k) Patribus Patriae volentibus, tandem Anno M D L X I V. in dias luminis auras prodiit, ornatus hoc titulo: *Pharmacopoea seu Medicamentarium pro Republica Augustana, cui accessere simplicia omnia, officinis nostris usitata, et annotationes in eadem et composita ab Adolpho Occone eiusdem Reipublicae Medico diligenter congesta.* Dici non potest, quanto applausu et miro quodam consensu orbis litterarius et Machaonicae potissimum artis periti librum hunc exceperint, ita vt necessum visum fuerit, deficientibus exemplis, saepissime eius editionem reiterare. Anno enim MDLXXVII. altera vice forma in folio dimidium ex longo complicata recognitus ab auctore, sumptibus *Georgii Willeri*, bibliopolae, cum priuilegio Caesareo editus, et mox altero anno forma duodecima repetita editio est, quam secuta anno MDLXXX. quarta itidem in 12. sumptibus eiusdem bibliopolae, reuidente et corrigente Nostro, qui annotationes in fine adiectas hic cuius Medicamini subiecit, eas tamen ita contraxit, vt contractius quidem exemplar hoc in publicum prodiret, nihil tamen in eo desiderari vel posset, vel deberet. (l) Cum vero Pharmacopoeae huius

miscendorum et apparandorum delectu et praeparandi ratione libello, quem dispensatorii nomine edidit, primam hanc sibi gloriam fecerit, multa inde nobis haurienda, et in usum nostrum traducenda fuere, plurima per luxuriam adiecta ressecanda, quaedam etiam immutanda, et ex ipsis auctoribus tanquam purissimis fontibus haurienda, et vero pro nostro instituto relinquenda. Hoc certe in negotio, quid ego adiuvantibus simul et mutuam operam praestantibus collegis meis medicis doctissimis haecenus praestiterim, aliorum esto iudicium.

(k) Inter illos fuit etiam toties laudatus nobis Gesnerus, qui, vt ipse suos libros Augustanis Amicis, Occoni utrique, Gassero, Iungio, Rauh-wolffio, Stengelio, quibus tunc Medicis utebatur vrbs celeberrima, transmisit diiudicandos, ita Occonis dispensatorium accipiens, de eo lecto 1565. die Ian. 7. rescribit: *In Medicamentario vestro vix possum aliqua emendare, cum et pleraque bene habere mihi videantur, et rarissime in eo versari liceat.* Tum quaedam corrigi Epp. Med. I. II. p. 60. b.

(l) Quae ipsius in *Dedicatione* verba sunt.

exempla deficerent iterum ac desiderarentur, ea vero viris doctis hucusque fuisset probata, quin etiam diuersis hinc inde locis magnopere petita, iussu et voluntate amplissimi et prudentissimi Senatus ab auctore quinta editio forma in folio dimidium ex oblongo complicata typis elegantissimis, chartaque mundissima curata est, in qua iussu et mandato Senatus ne transuersum vnguem a prioribus editionibus recessit. (m) Ad-
ditum tantum in fine *Senatus Augustani decretum ad Medicos, pharmacopoeos, et alios pertinens*, quod 20. Ianuarii anno 1582. editum et hic ex Germanico in Latinum sermonem conuersum est, in quo medicis non solum concordia, eruditio Hippocratica, mutua opera et consultationes instituendae, prouidaque securitas; sed et tonsoribus officii limites, obsequium medicis praestandum, iurisiurandi obseruantia, coërcenda a medicorum et pharmacopoeorum messe falx: pharmacopoeis diligentia, obsequium erga medicos, accuratio, lucri fuga, et quae alia sunt, iniunguntur, Agyrtis et circumforaneis vero omni mendendi potestate interdicitur, quaeque ad constituendam bene et conseruandam artem salutarem pertinent, prudentissime et saluberrime monentur.

§. X.

Haëtenus manum admoüerat incomparabili operi Occo noster. Illo vero fatiſ concedente, auctoque, quod in naturalibus scientiis plerumque solet experientia et industria, medicaminum numero, de noua editione prouidentissimus Augustanorum Senatus prospexit. Quae, vt non minus accurata, quam

(m) Ita ipse quoque in Dedicatione ad Sen. Aug. Ceterum cum in hac dedicatione Senatus Augustani in se singularem admodum benivolentiam et humanitatem hucusque sibi praestitam laudet Occo, non absurde inde coniciamus, tempestatem illam, quae in caput eius detonuerat, eumque officio ad tempus priuauerat, breui iterum euasisse, munerique suo illum fuisse restitutum.

quam elegans, et curatoris nomine commendatior prodiret, celeberrimae famae medico *Raymundo Minderero* id oneris imposuit. Qui, ut rei medicae erat longe experientissimus, et cernebat, successu temporis pharmaca multa eaque exoptatissimi usus passim inualuisse, et apud nos quoque desiderari, quae *Occonis* aetate ignota fuerant, et post eius demum tempora intra et extra Germaniae limites famam comprobante experientia, optima rerum magistra, consecuta erant celebrem, quaedam quoque optimae virtutis a quibusdam celari, et arcanum haberi, mira quadam industria indefessoque studio manum operi admouit, in certas Classes accuratius diuisit, modum componendi remedia aptiorem ostendit, artisque peritis multa aperuit, quae et artis facilitatem et vtilitatem optime promouerent. Et hac ratione Sexta quidem vice Pharmacopoea Augustana iussu et auctoritate Senatus Augustani, opera Collegii Medici Augustani, Anno M D C XIII. in folio prodiit. Accessit idem, quod supra enarrauimus, Senatus decretum, anni M D C XIII. die III. Septembris iterum datum et in quibusdam mutatum, quod et sequutis editionibus suffixum est. Accessit vero et huic primum editioni Taxa, quam vocant, siue pretium Medicaminum, ne, et medicina a *Φυλαργύοις* obtentu pretii vitetur, et pharmacopolae iustos excedant limites, pauperiores insuper ut sibi prospicere queant, et circumforaneis occasio praecedatur ciues pecunia emungendi. His praefixa sunt egregia *prolegomena*, quae doctissimi *Mindereri* experientiae et diligentiae debemus, in quibus de officio et requisitis Pharmacopoei, de Medicamentorum simplicium delectu, collectione, repositione atque adseruatione, cum simplicium, tum compositorum, duratione, de simplicibus absolute scriptis, de succedaneis quorundam Medicamentorum, de venenis eorumque antidotis, de ponderibus et mensuris medicis signisque Chemicis succincte, luculenter tamen et egregie, disquiritur.

Eandem editionem repetiunt Augustani anno MDCXXII septima vice, in nihilo a priore diuersam, nisi quod *Mindereri* praefationi sublatum auctoris nomen, in ipsa tamen praefatione honorifice expressum, et additus in fine index specialis compositorum et simplicium, ad inuenienda quaelibet remediorum genera omnino necessarius. Secuta mox an. scilicet MDCXXIII. octaua editio, (n) in commodiorem, peregrinantium praecipue, vsu octopertita forma expressa, cetera nihil a praecedente distans; et anno MDCXL. in folio sumtibus publicis nona, (o) quam praefatione auxit *Ioannes Henisius*, in qua praeter alia frequens huius pharmacopoeae ab exteris proditum desiderium causa fuisse dicitur, cur editionem repeterent. (p) Accessit huic editioni mantissa medicamentorum Chemicorum, quemadmodum remedia minus vsualia, et obsoleta minutiori caractere fuerunt expressa. Repetita mox post triennium editio, quae decima est, forma octopertita commoditatis causa, a reliquis nihil prorsus diuersa, nisi quod in nostro, quo vsi sumus, exemplari *Taxa medicamentorum* non appareat, quae tamen in aliis adesse, hicque ob causas speciales omitti potuit. Idem de vndecima notandum quae MDCXLVI. in folio luci publicae exposita est, licet tam in titulo, quam in praefatione octaua, dicatur. (q) §. XI.

(n) Non videmus enim rationem, cur haec editio in tituli facie dicatur septimum in lucem emissa. In ea enim, quae anno 1622. fol. praecessit, cum in titulo, tum in praefatione, expressis verbis ea septima dicitur, quemadmodum et praesentis praefatio his verbis exordium auspicatur: *Pharmacopoeiam Augustanam septenis, excusam vicibus hac in forma prodire volumus. &c.* His tamen non obstantibus, haec et praecedens editio non nisi pro vna habenda, si ratio numerandi in sequentibus adhibita seruanda esset.

(o) Quae tamen ex causis modo dictis dicitur octaua.

(p) Imprimis ab urbis Francofurtanae Collegio Medico Augustani muniti, nisi ipsi librum iterum ederent, se propter frequentissimum eius desiderium illum recusuros, teste *Protocollo Coll. Medic. Aug. T. I. p. 383.*

(q) Cuius quoque causam non conicere licet, nisi haec fuerit, quod illae

§. XI.

Felicissimis hactenus fatis vsus fuit Dispensatorium Augustanum, et inter reliquos huius generis libros caput extulit omnes

Quantum lenta solent inter viburna cupressi.
Exposcebatur vbique, vnde tot editionum origo: laudabatur et in coelum euehebatur, non a vulgo Medicorum, sed a primipilis atque artis salutaris Coryphaeis, (r) immo multis, fere dixerim plerisque, in locis Germaniae pharmacopolis exnoturabatur, ad quam in componendis medicaminibus cursum tenerent; quod imprimis de Ratisbona, Francofurto, Argentorato, Vima, Dantisco, Regiomonte, Berolino, Basilea, Tiguro, multisque aliis celebrioribus Germaniae, immo etiam Europae, vrbibus ex testimoniis fide dignissimis asserit, Vir supra nostras

H 3

laudes

tantum pro nouis editionibus habitae et numeratae fuerint, in quibus noua facta est accessio, vel emendatio.

(r) Tota hic elogiorum plaustra congerere liceret, si id ageremus. Nobis duo sufficiunt, non splendore tantum suo, sed auctorum quoque celebritate aestimanda. Ita enim immortale Daniae decus, THOM. BARTHOLINVS, in praef. Dispensatorii Hafniensis, anno 1651. editi: *Sequuti sumus presso pede instructissimam Augustanorum pharmacopoeiam, ad cuius normam pleraque nostra exegimus. Et HERMANN. CONRINGIVS, at quantus Vir! in Introd. in Vniuers. Artem Med. c. XI. §. 12. p. m. 376. Pharmacopoea Augustana obscurauit penes famam dispensatorii antiqui Norimbergensis siue Valerii Cordi. Quanquam enim Norimbergenses dispensatorium suum maiori opera recudi curauerint, praeualuit tamen Augustani auctoritas, ita ut plerumque Germaniae officinae pharmaceuticae normam illius quam maxime sequantur. Conf. Illustris LVC. SCHROECKII nostratis Hygea Augustana, et quae ibi in laudes Operis incomparabilis affert. Addimus tamen testimonium omni exceptione maius, infensissimi scilicet Dispensatorii nostri hostis, IOAN. ZWELFERI, qui in praefat. animaduersionum in Pharmacop. Aug. inter alia, Augustanum, ait, illud dispensatorium, ceu inter cetera approbatissimum, et vbiuis in Germania a Medicis et Pharmacopoeis receptum, quodque cuncta alia complectitur, adeoque ut eodem a mendis liberato, reliqua omnia purgata censeam, in manus sumere, eidemque strenuam meam locare operam consultum et proficuum duxi.*

laudes positus, et immortale Augustae patriae decus, LVCAS SCHROECKIVS. (s) Non poterat autem tantus fortunae fauor caninis inuidiae dentibus subtrahi, et ab allatrationibus maleuolorum immune prorsus esse, quod per integrum haecenus seculum fuerat, Augustanorum dispensatorium. Inuentus est itaque aduersarius, qui ex hostis, quem sibi debellandum sumsit, celebritate gloriam sibi spondens, non infans tantum ausu, sed et modo plane iniquo, et ab omni humanitate remoto, bellum libro collegioque Medico Augustano, tot nominibus haecenus de arte saluari bene merito, indixit, dicamque scripsit. Fuit is IOANNES ZWELFERVS, Palatinus, Medicinae Doctor, vir non indoctus, sed sibi soli sapere visus, altoque supercilio et dictationis genere impurissimo, iniuriisque pleno, Augustanam Pharmacopoeam aggressus, in *animaduersionibus in Pharmacopoeiam Augustanam eiusque mantissam siue Pharmacopoeia Augustana reformata*. (t) Qui liber, cum Norimbergae altera vice eodem

(s) in praefat. Pharmacop. August. restitutae plag. C. 2.

(t) Totus libri Titulus hic est: *Animaduersiones in Pharmacopoeiam Augustanam et annexam eius mantissam, siue, Pharmacopoeia Augustana reformata, in qua vera et accuratissima methodo Medicamentorum simplicium et compositorum praeparationes tam dextre traduntur, ac insuper antiquorum errores deteguntur, ut inde seruatis et exaltatis simplicium medicaminum facultatibus instrumento multo aptiore Medico euadant, quibus cito, tuto et iucunde affectus corpus humanum infestantes propulsari queant.* Nunc primum in lucem edita opera et studio Ioannis Zwelferi, Palatini, M. D. sumptibus auctoris 1652. fol. Locus impressionis additus non est; refert vero CORN. A BEVGHEM in *Bibliograph. Medic. et Physic. Consp.* I. p. 304. eam Viennae prodiisse. Aliud tamen nos docet D. MICH. RAPHAEL SCHMVZIVS in *Iure retorquendi, siue Apologiae Schmuzianae parte altera*, p. 48. seq. qui innuit, Zwelferum animaduersiones suas in Pharmacopoeiam Augustanam Collegii quidem Medici Viennensis censurae et iudicio subiecisse, omisisse tamen, quicquid amaritudinem vel vehementiam proderet, honesteque de Dispensatorio Augustano dixisse et scripsisse. Ita cum censuram, quam vocant, obreptitiae nactus esset, conuictiorum semina et malitiae perditissimae lolium in illas demum seminasse, totos libros mutauisse.

eodem titulo anno MDCLVII. ederetur, accessit *appendix ad animaduersiones in Pharmacopoeiam Augustanam eiusque annexam mantissam, item ad pharmacopoeiam regiam seu dispensatorium nouum.* (u) Quae postea tertia quoque vice MDCLXVII. et quarta MDCLXXV. in fol. et MDCXCIII. in 4. Norimbergae in lucem protusae, et apud Batauos quoque haud semel recusae sunt. Scopum vero hunc sibi praefixisse Zwelferus ait, (x) vt errores, qui in Pharmacopoeiam Augustanam, et sic in omnem fere rem medicam, haecenus irreperant, breuiter exponeret, compositiones a Medicis satis confuse praescriptas saluis ingredientibus in ordinem redigeret, verumque praeparandi doceret modum rationemque. Id quod non solum in his animaduersionibus, sed in ipsa quoque, quae Norimbergae MDCLXVIII. prodiit; *Pharmacopoeia regia* se praestitisse μετὰ πολλῆς φαντασίας asserit. Poterant haec sine bile, sine amaritudine luci publicae exponi, nec necesse erat, modestiae virisque opti-

et, ne dolus patefieret, clam Norimbergam cum censura Viennensi misisse, ibi clandestine imprimi curasse. Imo si huius Auctoris ad viuorum testimonia prouocantis fide standum est, Zwelferus, ne latine quidem doctus, alieno calamo plumisque peregrinis opus suum adornauit, et alius forte Auctor harum animaduersionum fuit. Caeterum conferenda hic Magnifici D. SCHROECKII *Pharmacopoeia Aug. restituta*, qui in *praefatione, plag. C. I.* refert: inclytum Noricorum Medicorum Collegium animaduersiones Zwelferianas censurae suae ante primam earum impressionem commissas, typis indignas iudicasse, amplissimum itidem ibidem Senatum pariter reiecisse, literis ea de causa Augustam perscriptis attestantibus. Sic vt Zwelferi animaduersiones merito pro libro furtiuo habeantur.

- (u) In qua, quae in illis aliquanto forsitan obscurius et manca visa sunt, tanto dilucidius, et enucleatius expanduntur, et perspicuis notis illustrantur, vt non solum ad priorum exactiorem notitiam facere, sed nouis insuper secretioribus remediis et doctrinis affatim adaucta, gratiae philiatorum esse possint opera et studio eiusdem Auctoris Ioannis Zwelferi, Palatini, M. D. Norimbergae 1657. fol.

(x) in praefat.

optimis et famae aeternitatem diu iam meritis, praesertim qui iam in viuis esse desierant, non parci: quod si factum esset, tantum abest, vt indigne tulisset Collegium Medicum Augustanum, vt humanae potius sortis, erroribus obnoxiae et multa experientia semper emendandae memor, facile, quae ratione et experientia suffragante sobrie et prudenter dicta essent admisisset: (y) sed aliam literarum elegantiam bonosque, immo Christianos, quoque mores, minime decentem viam Zwelferus ingressus est. Etsi enim nulli se iniurium fuisse, neminem fugillasse, crepabat, aliud tamen scripta eius ostendunt, in quibus (z) insulas, inutiles, ineptas, inconcinnas, ridiculas, vanas, stupidissimas, absurdas, ad destructionem aegri excogitatas, etc. vocat Augustanorum compositiones, ipsos etiam auctores gloriolae cupidine prurientes, ignaros, et nescio quibus aliis probrosis nominibus onerat, in celeberrimum imprimis Mindere- rum acerbe multoties debacchatur, totaque conuictorum plaustra euomit. Tantum vero abest vt rem acu Zwelferus tetigerit, vt potius multos, eosque crassissimos, errores, quorum Augustanos accusauerat, ipse, in Pharmacopoeia praesertim regia, admiserit, plumis insuper alienis se ornans, quod palpabit facile quilibet, qui Beati LVCAE SCHROECKII nostratis *Pharmacopoeiam Augustanam restitutam*, de qua mox plura dicemus, cum Zwelferianis scriptis contulerit.

§. XII.

Causae hae satis graues esse poterant Collegio Augustanorum medico, vt tot tantasque iniurias publica apologia repelleret,

(y) *Debita correctio, tranquillo animo instituta, eruditis et modestis hominibus grata acceptaque est, e contra concitatio cum animo quae fit, detestanda censetur. Adplaudunt et Augustani, non inuident, non fremunt, si speciosis sapientiae et modestiae verbis euentus respondeat. Minime negant, aliquo meliori modo fieri posse, illa omnia tamen fallere, pernegant. Cel. SCHROECK. in praef. ad Pharmacop. restit. pl. C. 2.*

(z) *Ibid. pl. B. 4.*

leret, et suam atque Maiorum famam strenue vindicaret. Id quod facere etiam, vindiciasque scribere, primum in animum (a) induxit: at monitum (b) a viris in arte medica prae aliis excellentissimis, ne cum homine ad contentionem nato ignobile bellum iniret, amico consilio locum dare haud detrectavit, ad meliorem frugem Zwelferum rediturum sperans. Quae spes cum de aduersario decollaret, isque non in appendice tantum animaduersionibus superaddita, sed in vltima quoque operum editione cum apologia contra *Ottonem Tackernium* de nouo false admodum, siue insulse potius, illud medicorum Synedrium traduceret, mitis tamen Augustanorum animus rabiem illam silentio compescere, magis decorum duxit, praecipue cum elucesceret, Zwelferum non veritatis amore, nec virtutis ardore tam auersae mentis esse, sed vt deprimeret alios medicos, ipsius deliramenta non adprobantes, sine erubescencia maledictis incessere. Sicque egregia patientia et generoso silentio, quae sola contra huius furfuris homines arma saepe sunt, vsum Collegium medicum eum sine responsione ad plures abire passum est, efferam istam quosuis sine vlllo respectu inuadendi, mordendi, lacerandi libidinem simul tumultatam fore, sperans.

§. XIII.

Sed ecce noua tragoedia, maioresque tumultus, qui, quo turpiores erant, magisque ab omni humanitate alieni, eo magis ingloriam, necessariam tamen, contentionis ferram reciprocare coegerunt Augustanos medicos. Ex sepulchro enim rediuiui Zwelferi manes viros optimos, nec quidquam tale meritos

(a) Vid. Magnif. Dn. SCHROECK. *praefat. ad Pharmacop. August. restit.* mox init.

(b) Haec ipsa laudatissimi Viri verba sunt, quibus cum conueniunt, quae Colleg. Medicum in *Iudicio de Schmuzii Apologia* Germanicae parti praemissa monuit, quaeque in literis msc. ad Senatum, eiusque nomine Collegio Medico Praefectum, Vir. Generos. Hier. Saltzerum d. 22. Aug. 1672. datis dicuntur.

ritos indignissime agitabant, famamque bene partam profcindebant. Anno MDCLXXI. *Fridericus Müllerus* quidam; (c) Seplasiarius Viennensis in scenam prodiit, et infernale virus de-
nuo in Augustanos euomuit. Occasionem dedit MICHAEL RAPHAEL SCHMVZIVS, a *Poystorff*, Med. et Phil. D. et Ducis Neoburgici Consiliarius, aulae et ciuitatis medicus, qui *apologiam Latinam contra Ioannem Zwelferum*, (d) dicacissimo et inquinatissimo stilo conscripserat. Quam apologiam, (quam quidem *epistola apologetica cuiusdam Anonymi contra Schmuzium, operibus Zwelferi Anno MDCLXVII. Norimbergae editis adnexa*, ob Sarcasmos largiter inspersos Schmuzio extorsit,) (e) cum

(c) Historiam huius belli arcanam hanc habet: Legauerat testamento Zwelferus *Spenholzio* cuidam, qui prius Societati Iesuitarum adscriptus fuerat, postea vero praesidii militaris Rabae Medicus constitutus fuit, quinquaginta thalerorum annuum stipendium, ea lege, ut ipsum post mortem, si quis scripto nomen suum lacefferet, defenderet. Cum vero et hic Müllerus et alius Pharmacopola, *Paulus Saur*, stipendio quoque eodem aucti bonorum Zwelferianorum curatores essent, excitatus is mox citando Schmuzii scripto, Spenholzii calamo in scenam abominabilem processit. Quae circumstantiae locutionibus quibusdam Schmuzianis et Schroeckianis, qui tacite ad eas respiciunt, lucem accendent. Conf. SCHMVZII *Antithesis* pl. D. 4.

(d) Titulus libri est: *Apologia contra Ioannem Zwelferum, Pseudo-Hippogalenicae Medicinae Doctorem et Dispensatorii Augustani Correctorem, Animaduersorem, authore Michaele Raphaële Schmuzen a Poystorff, Medicinae et Philosophiae Doctore, Serenissimi Principis et Ducis Neoburgici Consiliario, Aulae et ciuitatis Medico, typis aulicis, per Ioannem Modestum Strasser, Aulae Typographum Anno 1671. 8.* Inscriptus libellus, ut typorum et chartae, sic stili et rerum immunditiae Auctoris nomine dignus, Collegio Medico Augustano, cuius se in iuuentute membrum fuisse, proque eius honore et gloria se veteranum et gregarium Reipublicae medicae militem contra Zwelferum in arenam descendere pronunciat. In prodromo vero ad Lectorem orat ne ipsum leuitatis scurrilis damnet, quod passim figuris extra rhombum, rhetoricis, analyticis, allegoricis et hyperbolicis usus fuerit, ut aduersarii ineptiis et subsannationibus in ordine satisfaceret.

(e) Monente Illustri SCHROECKIO l. c. ex libro citando vero p. 51. apparet, Schmuzium in tractat: *de thermis Carolobadensibus Zwelferum* notasse, sicque crabrones irritauisse.

cum Collegio Medico per Io. Balthasarem Stangium M. D. et Medicum Episcopi Augustani ac Ducis Neoburgici transmitteret nondum editam, Collegarum expetens iudicia, et responso nullo accepto iterum rescriberet, respondit tandem Collegium Augustanum, libellumque remisit, quae responsio vti est humanissima, (f) ita satis innuit, collegium medicum vlli se controuersiae immiscere nolle, sed manere in tranquilla Diis hominibusque grata modestia, et in bonorum studio, quoniam sic satis famae suae prospectum sit. Quibus literis tantum abest, vt, quod aduersarius postea crepabat, Schmuzium instigauerint ad apologiam edendam, vt potius amice et humaniter eum illos dehortatos fuisse, facile cuius pateat. Non alieno enim hyperaspista indigebant Viri doctissimi, nec indignam viris bonis respondendi methodum et conuiciandi libidinem probabant. (g) Ast aliter ista sibi euenisse ratus Schmuzius, cum apologiam ederet, ecce apparet *Vmbra* (hic enim libri titulus) *rediuiui Zwelferi, seu extemporaneum responsum ad extrauagans Apologema cuiusdam Raphaëlis Schmuzen, Medici Neoburgici, contra clarissimum D. Ioannem Zwelfer, Augustani Dispensatorii Correctorem, editum auctore Friderico Müller a Löwenstein, Interioris Senatus ciuici Viennensis ad sinum aurei cerui ibidem Pharmacopoeo.* (h) In breuissimo hoc, et quatuor tantum plagulis constante libello non Schmuzius tantum Satyrico sale pessime perfricatur, sed et impudentissimo calamo conuitorum acerui in Collegium Medicum Augustanum euomuntur, quasi illud Schmuzium suum antesignanum elegerit, cuius ductu et auspiciis contra Zwelferi manes pugnaret, et cum laruis et vmbriis luctaretur. Respondit quidem Schmuzius non minus vehementer, ac prouocatus fuerat, ita vt vix

I 2

indi-

(f) Eam ex parte Dn. D. SCHROECKIUS l. c. totam vero ipse SCHMUVZIVS apologiae parti alteri vernacula conscriptam inseruit.

(g) Teste Protocollo Colleg. Med. Aug. Tom. I. p. 785. 790. sq. 803. 828.

(h) *Norimbergae 1671. 8.*

indignius quicquam hominibus eruditis ista controuersia ex vtraque parte legas, duplicique scripto (i) famam suam et Collegii Medici Augustani defendere aggressus est. Ista tamen nec Augustanis placebant, nec audebant, quod in prouerbio dicitur, cum stercore certare, ne victoria quoque polluerentur. Quae mira, virorum honestissimorum patientia cum aliis haud infimi nominis Medicis virisque grauissimis, quorum magna apud eos erat auctoritas, nimia videretur, nec impune ita famae Augustanorum insultari dimittendum esse censerent, tandem, (k) ne modestia, hac ex parte religiose haecenus obseruata, apud honestatis bonaeque famae patronos in opprobrium iuste veniat, Pharmacopoeiae Augustanae, a praeclarissimis olim et hodie etiamnum viuentibus Medicis, peruersos, inuidos, improbosque censores minime expectantibus, sed gratos potius ac beneuolos lectores sperantibus, non sine magno studio magnaue industria elaboratae honorem et splendorem, ab integro pene seculo illibate conseruatum, pro virili defendere et imperterritè tueri pietate ac reuerentia, quae venerando-

(i) Primi titulus est: *Ius retorquendi, seu apologiae Schmuzianae pars altera Germanica, hoc est vera et rationalis veteris dispensatorii Augustani restitutio, contra Ioannem Zwelferum, Pseudo-Hippo-Galenicum Medicum, Dispensatorii Augustani Animaduersorem et Correctorem, an alle und jede in und ausser des heil. Röm. Reichs legitimirte und approbirte Hippo-Galen-und Philosophische Medicinae Doctores, also auch und zusehender die gesammte Hippo-Galenische Apotheker, Prouisores, der Kunst zugethanen, einverleibten und interessirten Studiosos, Anno 1672. 8. plag. 10. Alterum hoc gaudet rubro: D. T. O. M. A. Exorcismus Medicus, Manium, laruarum, et maleficatorum Spirituum Zwelferianorum sub personati Frederici Muller a Lewenstein Pharmacopoei Viennensis, Rediuiui Zwelferi ad symbolum aurei cerui, Euthusiasmo, seu phantasmate furiose excitatorum et oberrantium, qui inuito fato exegefi Philosophicae, Doctoris Schmuzen Medici a Poystorff, Austriaci inferioris in Hippo-Galenico Medicorum Exedra exorcizandi et abominandi missi et commissi sunt Anno 1673. plag. 4.*

(k) Verbis ipsis Viri Magni haec enarramus in praef. Pharmac. Aug. restit. pl. A. 2.

randorum Antecessorum tam acerbe laesis manibus debetur, instigatus, in se recepit Medicorum nuper Coryphaeus et immortalē nominis Augustani decus, Illustris D. LVCAS SCHROECKIVS, cognominis Patris celeberrimi, celebrior adhuc filius, tunc quidem Medicorum Augustanorum loco et numero vltimus, ingenio vero cum quouis comparandus, postea autem summos inter Medicos Germanos honores excellentissimis meritis consecutus, et nuper non sine lachrymis nobis ereptus, et post funera adhuc desideratissimus. (1) Is, inquam, tantarum iniuriarum indignitate excitari se ad defendendam bonam causam passus, edidit, *Pharmacopoeam Augustanam restitutam, siue examen animadversionum in Dispensatorium Augustanum. eiusdemque mantissam Hermeticam Ioannis Zwelferi Palatini; anno MDCLXXII. 4.* Vbi in praefatione generali ad ea quidem carptim respondet, quae pessimus aduersarius vel falsa et conficta, vel suspicione obstetricante producta, vel ab omni humanitate aliena, improba, iniuriisque scatentia dixerat, quaeque inuidum et malum Zwelferi animum suoapte indicio prodere poterant. In ipso vero eruditissimo et praestantissimis quoque et a partium studio alienis viris laudato(m) ope-

I 3

re

(1) Splendidissimis enim honoribus auctus incomparabilis Senex Sacrae Caesar. Maieft. Archiatri, eiusque Personae Imperialis Medici, S. R. I. Nobilis, Aulæ Caesareae Palatiique Lateranensis Comit, Caesareae Leopoldinae Imperialis Naturae Curiosorum Academiae Praesidis, Physici Lib. Imper. Ciuit. Augustae Primarii Ordinarii, et Academiae Patavinae Recuperatorum Socii, Collegii Medici Augustani Vicarii perpetui et Pharmacopoliorum Visitatoris, etc. titulo fulsit, et ab Anno MDCLXXII. die XXII. Decembr. quo ordini Medico inter Augustanos adscriptus est, vltra dimidium seculum alterum se Augustanorum Podalirium praestitit, nuper vero sera, omnibus bonis tamen praematura morte, d. 3. Ian. 1730. humanis rebus ereptus est, cuius virtuti et praestantiae cum meritis laudis tabulas *Amoenitat. liter. Tom. XIII. p. 1. seqq.* suspenderimus, hic quicquam addere superuacaneum existimamus.

(m) Vid. Cel. GVNTHER. CHRIST. SCHELHAMMER, in *Addit. ad Herm. Conring. Introd. in Vniu. Art. Med. c. XI. §. 5. p. 384.* qui ita: *Zwelferum nimium interdum sibi sumentem, et vltra, quam sua*

re animadversiones Zwelferianas κατὰ πίδαε sequitur, eas examinat, argumentisque ex ipsarum compositionum natura, auctorumque, immo ipsius antagonistaе consensu desumptis ita aduersarium aggreditur, vt propriis haud raro telis hominem improbum confodiat. Quemadmodum vero rationem cum experientia oculos Medicinae semper habuit excellentissimus Auctor; ita tantum abest, vt veterum placitis cum reiectione recentiorum mordiciter insistat, vt potius, vbi errores ipse deprehenderat, libere fateatur, suaeque aetatis Virorum doctorum obseruationes et digna laude mactet, et suo loco admit-
tat. Non poterant haec modestius viroque docto atque graui dignius, praesertim in tanta pestilentissimi hostis prouocatione dici, maiori-
que animi moderatione impudentissima excipi tela: hoc tamen non obstante, emendicatus MVLLERI calamus, nouo libello συλειτουργικῶν eiusque addito post scripto, (n) pessime tantam modestiam excepit, et non minus scabiosa rabie Viro optimo, quam Schmuzio respondit. Ad quas chartas cum non tantum Schmuzius Anno MDCLXXIV. noua antithesi (o) ita tamen responderet, vt nec ipso Cel. Schroeckio,

peritia sese extenderet, procedentem, iussis nouis animadversionibus repressit foecundum et elegans Lucae Schroeckii, iunioris ingenium. Conf. l. c. §. II. p. 376

(n) Mentitus hic fuit nomen PHILONIS NASTVRTII, Spaenholzius, quem verum horum libellorum auctorem fuisse supra monuimus; hoc enim nomine dedit: Eilsfertiges Gutachten Philonis Nasturtii, Zwelferischen Bundesgenossen, über die hochbedenckliche *Attentata*, tieferfinnte, unbesonnene und ärgerliche *Defensions*-Schrift eines *Raphaël Schmuz* von Poystorff, uhralten Neuburgischen Leib-Medici, so er aufgerichtet, zu unsterblichem Lob und ewigwährendem Siegspreis des Augspurgischen *Dispensatorii*, wie dann auch zu schändlichem nachtheil, Hohn und Schimpf, des tiefbedaurlichen, Redlichen, Hochgelehrten Herrn Joannis Zwelfers, weitberühmten *Practici* in Wien, Erb- und Meisterlichen-Correctoris des weltbekannten *Augustani*, nebenst zu End angehangter Erinnerung, an den in *Arte Pharmaceutica* gang seicht gelehrten *Lucam Schroeckium, Lucis filium*: gedruckt in tempore 1673. 8. pl. 5.

(o) *Antithesis* oder Gegensatz einem abtrünnigen der *Hippo-Galenischen* Me-

ckio, cum tamen Collegii Medici partes defendendas in se susceperat, parceret, sed Vir quoque doctissimus, D. FRIDERICVS HOFFMANNVS, quasdam Schroeckii obseruationes contra Zwelferum refelleret, huiusque suo modo partes defendendas in se susciperet, (p) omnibus vna Scriptione occurrendum ratus, Pharmacopoeam Augustanam restitutam ita defendit, (q) vt personato Nasturtio, (cui laruam mutato hoc nomine Nastutii et Nascurtii detraxit,) (r) paucis, quae verbo adhuc digna videbantur, clarissimo vero Hoffmanno eadem, qua ipse vsus erat, humanitate, Schmuzio vero contemtu tribus verbis (s) responderet. Sicque impudentissimis istis allatratoribus tandem fatis concedentibus toti controuersiae de Pharmacopoeae Augustanae integritate, auctoritate et emendatione finis est impositus.

§. V.

dicin, und Catholischen Glaubens Wamelucken und Widertäuffern für dismahl und Philo Nasturtius genannt, an statt eines recepißs, seiner unerhörten und gleichsam unchristlichen Scartecten, Claturen und Maculaturen, die er an das Köbl. Augspurgische Medicorum Collegium und mich A. 1673. d. 1. Aprilis sub dato Grain auf der Esels-Post ablauffen lassen, ertheilet, von Michäel Raphäel Schmuzen von Poystorff, unter Oesterreichern, Philosophiae und der Hippo-Galenischen Medicin Doctore, Medico, ihro Hochfürstl. Pfalz Neub. Durchl. Rath, ältesten Hof- und Stadt-Medico, gedruckt im Jahr Anno 1674. Laudes quas ipse sibi tribuit vide pl. C. 2.

(p) In notis ad clauem Pharmaceuticam Schroederianam.

(q) Ecce et huius bonae fragis pleni libri titulum: *Pharmacopoeiae Augustanae restitutae ab eius Auctore Luca Schroeckio Luc. fil. Medicinae Doctore et in patria Physico suscepta defensio, qua imprimis Dn. D. Frid. Hoffmanni argumentis in clauē Pharmaceutica Schroederiana contra praedictum dispensatorium pro Zwelferi defensione prolatis respondetur: simulque cuiusdam ficto nomine vocati Philonis Nasturtii Postscriptum, et hanc respiciens Schmuziana Antithesis excutitur. Aug. Vind. 1675. 4. pl. II.*

(r) Vtebatur enim Mullerus naso semicere, ad quam circumstantiam passim, et in fine quoque alluditur, vbi dicitur, eum naso magnopere torqueri non posse.

§. XIV.

Sed vt post longam, qua nos Occoniani Dispensatorii fata vocauerunt, digressionem in viam reuertamur, et celeberrimi Operis historiam absoluamus, cum ista, quam enarrauimus, contentione maior eius gloria enitesceret, et, quia vbiuis terrarum exposcebatur, exemplarium copia iterum desideraretur, illustris Senatus Augustanus Anno MDCLXXXIV. non tantum publice sumtus ad cudendam nouam eamque nitidissimam editionem liberalissime subministravit, sed et collegio Medico eius curam sollicite commendauit. Cuius nomine, tot iam titulis de hoc opere egregie meritis Illustris SCHROECKIUS eam in se recepit, qui seruatis prioris editionis prolegomenis et ordine classibusque, Medicamenta quaedam apud Augustanos minus vsualia ei exemit, nouis et a celeberrimis tunc temporis Medicis inuentis, vsuque tandem receptis substitutis; non tamen prorsus eiecit, sed quod alibi forte locorum, vbi haec norma valet, adhuc in vsu erant, minori charactere ad calcem singularum clasium adiecit. Sic in medicaminum quoque praeparatione multa illustravit, immo, seruatis licet auctorum nominibus, in ipsarum formularum compositione multa, experientia et obseruationibus doctorum virorum mon-

(s) Totum responsum his verbis continetur:

Quae

in antithesi sua

ad

PHILONEM NASTVRTIVM

Anno MDCLXXIV.

DN. MICH. RAPHAEL SCHMVZIUS

a Poystorff. etc.

Philosophiae et Medicinae Doctor

contra me

diuersis in locis protulit

LEG I.

L. Ann. Senec. l. III. de ira c. 36.

Noli congregi cum imperitis. Nolunt discere, quod nunquam didicerunt.

mentibus, mutauit emendauitque, pluresque alias Medicorum coaeuorum descriptiones medicamentorum felici experientia comprobatorum et polychrestorum addidit. Quae noua editio, vt et omnis de laudatissimo hoc libro cura, a celeberrimo Viro in eius defensione suscepta, tanto applausu excepta fuit ab orbe literato, vt non tantum Leopoldi I. gloriosissimae memoriae Imperatoris Medici eam omnibus publice praetulerint, suaque commendatione promouerint, sed et intra decennium nullum amplius exemplum in bibliopoliis venum prostituerit. Quare Anno MDCXCIV. decima tertia excusa editio, ab vltima nihil diuersa, nisi quod in fine addita appendix, continens ea Medicamenta, quae ab vltima editione collegio Medico Augustano in vsu esse coeperunt. Tandem, cum ob exemplarium inopiam alio loco impressum iri Nostrates metuerent, decimam quartam curauerunt editionem Anno MDCCX. luci publicae expositam, in qua, seruato editionis anni MDCLXXXIV tenore, appendix suo loco inserta et ex celeberrimi Viri GEORG. HIER. WELSCHII *Opere Pharmaceutico* (t) in Msc. latente circa diuersam medicamina elaborandi methodum quaedam inserta, nouae quoque hinc inde animaduersiones contra Zwelferum inspersae iterumque aliae complures Recentiorum Celebrium Medicorum formulae et descriptiones, quae constanti eaque felici sua efficacia in praxi clinica sese commendauerant, adiectae sunt.

§. XV.

Iam ad ipsum *Occonem* eiusque Scripta redimus; inter cuius meletemata medica referenda tandem VI. *Epistola quaedam elogium Rhabarbari continens*, quae inserta est LAVR. SCHOLZII *Epistolis philosophicis, medicinalibus ac chymicis*, (u) quae pariter, vt reliqua eius scripta medica, laudem confirmat, ab

(t) Vid. Cel. SCHROECK. in *Memor. Welsch.*

(u) *num. XV. p. 18. sq.*

ab ABRAHAMO BVCHOLZERO (x) ei tributam, *medicum fuisse eruditione solida rerum medicarum et experientia clarissimum.*

§. XVI.

Quemadmodum vero in re medica magnum se Occo eruditissimis Scriptis praestitit, ita non minorem se in eorum studiorum genere ostendit, quae ab antiquitate nomen sibi sumunt et gloriam. Cuius locupletissimi testes sunt: VII. *Imperatorum Romanorum numismata a Pompeio magno ad Heraclium, quibus insuper additae sunt inscriptiones quaedam veteres, arcus triumphales, et alia ad hanc rem necessaria: summa diligentia et magno labore collecta, ab Adolpho Occone R. P. Aug. Medico, antiquitatum studio, Antwerpiae ex officina Plantiniana, anno MDLXXIX. 4.* Accensus scilicet cognitionis nummariae elegantia et vtilitate Occo, ab annis XXIV. ea qua potuit diligentia, (y) quoscunque haecenus ipsi videre contigerat, nummos in hunc commentariolum exactissime contulerat, praeteritis magna ex parte omnibus aliis, quorum ipsi videndi copia aut facultas hucusque fuerat denegata: quorum bonam partem cum ex haereditate paterna tum aliunde petitam ipse apud se habebat, plurimos vero ab illustrissimis quibusdam principibus, nonnullos ex thesauro *Marci Fuggeri*, reliquos a splendidae et mediocris fortis hominibus erat mutuatus. (z) Quos itaque suis oculis viderat et probauerat, eos pro legitimis suae quemque seriei et ordini annorum ac temporum tam Orbis quam Urbis conditae, et ante et post Christum natum ratione, quoad eius fieri potuit, observata inseruit. Ceteros vero vel ex aliorum observatione congestos vel graphice depictos, vel ex auctorum

(x) in *Indic. Chronolog.* p. 503.

(y) Haec ipsis Occonis Verbis in *dedicat. ad Albertum Comit. Palat. Rheni* enarramus.

(z) Cuius specimen sistunt C. GESNERI *Epistolae Medicin.* I. II. passim, *vid. pag. 49. 50. 51. 60. 61. 62. 63. 64. 68. 71.*

etorum libris excerptos, rariores duntaxat, suo item loco et ordine, additis scriptorum nominibus, diligenter annotavit, sicque bonis, quod aiunt, aibus librum euulgavit, applaudentibus Hieronymi Wolfii, Nicolai Reusneri et Nicodemi Frischlini (a) elegantissimis Camoenis. Quia vero post primam editionem multa a Viris doctis et hoc thesauri genere instructis, aeterno imprimis Augustae Vindelicorum Ornamento, Viro magno, MARCO VELSERO, Duum Viro Augustano, non ad ornandas tantum, sed et iuuandas in aliis elegantiores literas nato, Occoni subministrabantur numismata, et Vir illustris ipsi operi melius et accuratius concinnando manum adiutricem ipse non denegauerat, (b) nouam, eamque multis nummorum millibus auctam editionem adornauit Occo noster, iam fere capularis senex, (c) quae Anno MDCI. hoc titulo Augustae prodiit: *Imperatorum Romanorum numismata a Pompeio Magno ad Heraclium, editio altera, multis nummorum millibus aucta per Adolphum Occonem, Medicum Augustanum*: quaeque plagulis alphabeti numero pluribus excedit primam. Equidem et tertiae editionis cum paralipomenis mentionem faciunt MART. HANCKIUS (d) et LIPENIUS, (e) quam ille Anno MDCXXV. hic Anno MDCXXVI. Augustae editam asserit. Neutram tamen nos vidimus, vel aliunde quoque didicimus.

§. XVII.

Non poterat non Occonis diligentia et eruditio, adeoque haec quoque Imperatorum Romanorum historia iustis rerum aestimatoribus esse in deliciis, hincque egregie laudari. Vt enim encomia virorum doctorum libri vestibulo praefixa, et

K 2

quae

(a) Quorum carmina elegantissima editioni huic praefixae sunt.

(b) ita ipse Noster in *Dedicat. ad Ioannem de Schellenberg, Dominum in Hüfingen, Stauffen, Randeck*.

(c) Annum enim agebat septuagesimum septimum.

(d) de *Romanar. rer. scriptoribus*, P. I. c. 78. p. 262.

(e) In *Biblioth. philosoph.* p. 1016.b.

quae Viri quoque principes et illustrissimi vel eruditionis fama summi, inter quos, praefiscini dixerim, *Marcus Velferus*, fere primas ducit, de eo statuerunt, et in dedicationibus tanguntur, (*) taceamus, ANTONIVS AVGVSTINVS, (f) THOMAS DEMPSTERVS, (g) PHILIPPVS CAMERARIVS, (h) FRANCISCVS HOTTOMANNVS, (*) IOANNES IACOBVS CHIFFLETIVS, (i) CAROLVS PATINVS, (k) PHILIPPVS LABBEVS, (l) ACTA ERVDITORVM LIPSIENSIA, (m) BVRCARD. GOTTH. STRVVIVS, (n) IACO-

(*) Mireris hic insanam feueritatem *Indicis expurgatorii Hispanici*, a SOTOMAIORE editi p. 5. vbi permittitur quidem altera Occoniani libri editio, si tamen in prima libri facie adscribatur nota damnati auctoris, et operis cum expurgatione permitti. In praeviis vero poematis laudatoriis sectariis poematum auctoribus inuri iubetur damnationis nota videlicet Hieronymo Wolfio, Nicolao Reusnero, Nicodemo Frischlino, Dauidi Hoeschelio. Certe et in nominibus *ἀπιστοίς*!

(f) Ita enim Vir illustrissimus et in antiquitatis studio versatissimus, *nelli dialoghi intorno alle Medaglie, Inscrittioni et altre antichità in Roma, Dial. XI. p. 298. Nel libro di Adolfo Occone, huomo molto dotto nella Medicina, et in tutte belle lettere, degli Imperatori senza disegni, sono con gran ordine de' tempi le inscrittione dei ritti et de' rouesci da Pompeo Magno fino all' Imperador Heraclio con l'interpretatione di alcune et appresso la vita di ciascedun' Imperadore descritta compendiosamente posta a i luoghi suoi.*

(g) in *Elencho Script. Rosini Antiqq.* praefixo, cui audit Occo antiquarius diligentissimus.

(h) *Horar. Subcisus. c. XIV.* vbi Occonem *eximium Medicum et eruditae antiquitatis solertem indagatorem nominat.*

(*) *De Pop. Rom. re num. c. 5.* qui Fulvio Ursino et Ad. Occoni *in colligendis antiquorum nummorum formis, omnium consensu palmam deberi pronuntiat.*

(i) *de Ottone Aeneo. pag. 10.* Cui Occo *Sedulus scriniorum in Germania scrutator audit.*

(k) in *introd. ad Histor. numismat. C. XXIV. p. 197.* vbi hunc librum *ad studium numismatum apprime necessarium indicat.*

(l) in *Biblioth. nummaria Teissierii Catal. Auct. annexa p. 2.* qui operis accuratissime elaborati laude dignatur.

(m) *Ann. 1684. M. Mai. p. 199.* quae fatentur, Occonem inter eos, qui de re nummaria paulo copiosius sunt commentati praeclarum sibi nomen iamdudum comparauisse congestis Imperatorum Romanorum a Pomp. M.

IACOBVS BVRCARDVS, (o) dignas tanta eruditione et diligentia laudes larga manu Occoni tribuerunt. Quemadmodum vero nihil est ab omni parte beatum, ita negari quoque non potest, in Occoniano opere naeuos quoque suos inuenisse viros doctos, eosque candide indicasse. Quod mirum videri debet nemini; qui humanae fortis memor meminerit, nondum tritam et ignotam fere viam calcasse Occonem, quem huc penetrasse isto quidem tempore, nemine fere facem praeferente merito miramur, etsi et in temporum serie, et reliquis circumstantiis multa, praesertim hoc nostro tempore melius dici posse et debere minime negamus. (p) Vnde IACOBI GRETSERI, (q) IO. ANDR. BOSII, (r) LVDOV. IOBERTI,

K 3

TI,

ad Heraclium numismatibus et in lucem editis; esseque hunc librum ceteris gemini argumenti operibus longe uberiores, ac prisca eruditione refertiores.

- (n) in *Biblioth. Numismat. c. l. Sect. 6. p. 41.* qui hunc librum recte *Bibliothecam Numismaticam* dici asserit.
- (o) in *Medico grauissimo humanitatis studiorum vindice. p. 66.* Hic, ita de Nostro, *etsi non omnium primus laudabili prorsus exemplo Germanos veterum numismata aestimare docuit, inter primos certe, qui in Germania utilissimum iucundissimumque studium celebrare coeperunt, merito suo referendus est, praeclare Romanorum Imperatorum Numismata doctissimis commentariis illustrando, de antiquitatis studiois meritis.*
- (p) Confessus hoc HIER. WOLFIVS, qui in laudibus libri, initio praefixis ita:

*Atque utinam certo procederet ordine tempus
Prorsus ut in libro nulla lacuna foret.
Sed sua subiiciant alii, haec exempla sequentes
Vnus homo tantum munus obire nequit.*

- (q) Admodum iniquus est in Occonem Nostrium, quo tamen toties usus erat GRETSERVS in libro *de cruce*, uti doctissimo sic maledicentissimo in eos, qui ab Ecclesia Romana secessum fecerunt, stili genere conscripto, conuiciisque passim scatente, quae librum cetera eruditum admodum foedarunt. Non enim vel nomine eum appellare dignatus, Numographi tantum nomine insignit, et nescio qua suspicione contra Occonem captus, quod nullam penitus vnquam crucis aut literae in Constantinianis nummis mentionem fecerit, cum alioquin curiose et stu-

TI, (s) EZECH. SPANHEMII, (t) ANSELMII BANDV-
RII, (u) iudicia, de Occoniano opere quo loco habenda, facile
iudicium fieri potest.

§. XIX.

diose, globos, hastas, aras, etc. enotet, id inde euenisse temerario iudi-
cio asserit, quia spiritui Lutherano crucis mentio et veneratio parum
grata, parum iucunda sit. Ita l. c. T. III. l. i. c. 6. p. 38. edit. Ingolstadt.
1608. 4. quae passim satis amarulenter repetit vid. p. 45. 60. alibique.
Sed haec a Iesuita, non dicam Gretsero, aliter expectanda non erant, nec
nos ea refutabimus, id vnicum monuisse contenti, ipso Gretsero indice
Numographum Augustanum, quem omnibus fere paginis exscribit, si-

gnum Christianismi, vti Noster vocat, attulisse, et crucis mentio-
nem fecisse in multis nummis, non videndis tantum in ipso Opere Oc-
conis p. 319. 393. ed. primae et alibi, sed et apud ipsum Gretserum. p. 45.
60. 62. 66. 67. 70. En, quo partium studio abripimur! Ceterum hic obi-
ter notamus in *Indic. Expurgator. Madrit. ANT. A SOTOMAIOR.*
p. 5. editionem alteram huius libri permitti, si tamen in libri prima fa-
cie adscribatur nota damnati Auctoris et operis cum expurgatione per-
missi: in praecuiis vero poematis laudatoriis sectariis poematum auctori-
bus inuratur damnationis nota, videlicet Hieron. Wolfio, Nic. Reusnero,
Nicod. Frischlino, Dauidi Hoeschelio.

(r) Qui in *Exerc. de Pontificatu Max. Imper. Roman. c. II. §. 13.* Cauebunt
lectores, ne, quod saepissime fecit Occo, huiusmodi monumenta in tempora
non sua reiiciant. Ceterum opus ille olim supplere et emendare in
animo habuit.

(s) Is in *Notitia rei nummariae*, p. 59. Ed. Latinae a Chr. Iunckero edi-
tae de Nostro ita: Occo, Medicus Germanus in Vrbe Augusta Vindelico-
rum primus descripsit ea tempora, impresso opere Anno 1580. aut 1581.
(1579.) Antwerpiae: cumque in dies augeri numerus coepisset deinceps, al-
teram adornauit editionem Aug. Vind. 1601. quae omnino meretur laudem.
Bene nobiscum ageretur, si de nummis ipsis magis fuisset hic sollicitus,
neque ita temere credidisset catalogis ac descriptionibus, quas ipsi sum-
miserunt amici non ubique fidi tamen. Conf. p. 38. 123. editionem po-
stremam tamen commendationem mereri ait, p. 269.

(t) Diff. II. de *Vsu et praest. numism.* p. 90. Ed. Amst. qui hallucinationes
Occonis in nummis Graecis notat, eique, vt Golzio aliisque, non sim-
pliciter fidendum monet; conf. *Diff. VII.* p. 598.

(u) Cum vir hic clarissimus in *Biblioth. nummar.* quam summi Viri, IO.
ALB. FABRICII curae recusam debemus. p. 35. sq. quae critico obe-
lo in hoc opere confodi poterant, cuncta digesserit, omnino hic audien-
dus est. Ita vero: *Integram numismatum Imperatorum Romanorum*

§. XVIII.

Admouerunt itaque emendando operi et perficiendo alii quoque viri docti manus. Et numismata quidem ab Occone descripta aeneis tabulis Lectorum oculis subiicere aggressus est LEVINVS HVLSIVS, sed morte praeuentus nihil praeter exile specimen immensi operis, Imperatorum Rom. Numismatum seriem a Cai. Iulio Caesare ad Rudolphum II. reliquit. (x) Aliud itaque auxilium expectabat opus, isto dignissimum, quod ferre aggressus est, FRANCISCVS MEDIOBARBVS, BIRAGVS, S. R. I. Comes et Regiae ciuitatis Papiæ decurio. Cum enim Vir illustrissimus numismatico studio admodum delectaretur, locupletissimoque ipse instructus museo et amicorum schedis atque cimeliis adiutus esset, Raphaëlis Fabretti et Francis

seriem a tribus summis antiquariis Vico, Lazio et Golzio frustra susceptam primus absoluit ADOLFVS OCCO, Medicus Augustanus, sed eam adumbratam magis quam expressam, quaeque horum industriae desiderium, ne dum leniret, inflammauit: pro eleganti enim coelatura nudam nummorum descriptionem, atque ipsam non admodum, accuratam proposuit. Cum maximam nummorum partem aliena tantum fide nosset, factum est, ut ex iis perpauci integri describerentur, plerorumque auersa pars duntaxat exhiberetur, una cum capitis epigraphe: non nullorum etiam Latinorum et Graecorum Aegyptiorumque ad vnum omnium solae inscriptiones comparerent. In iis collocandis ordinem chronologicum seruasse videri voluit Augustanus Medicus, sed pessimo, ut verum fatear, consilio; primum enim, tametsi aliquot nummi certos annorum, quibus cussi sunt, notas praeferunt, plures tamen iis notis destitui constat, quas aut seorsim a coeteris describi oportebat, aut, si confunderentur, institutum ordinem ab iis interuerti necesse erat. Deinde quos fastos, quosue auctores in adornanda Chronologia secutus fuerit Occo, frustra quaeras, in qua omnia ita perturbata sunt, ut in nullo opere sese magis prodant scriptoris inscitia et imperitia. Quis enim fando vnquam audiuit Treb. Gallum caesum A. 257. Aemilianum tamen, Valerianum et Gallienum Anno 254. imperare coepisse? etc. sed cetera Occonis in temporum descriptione πηγοςυατα si recenscam, vereor, ne ea taedium lectori creent; quamobrem hoc vnum monebo, obtrudi illic recentia quaedam numismata pro Aegyptiacis, in quibus imperii anni descripti sunt, quaeque eruditos viros complures fessellere.

(x) Francofurti 1603. 8. vid. ANT. BANDVRII *Biblioth. Numm.* p. 40.

cisci Camelli adhortationibus multum instigatus Occoniano operi emendando et augendo manum applicuit, atque *Imperatorum Romanorum numismata a Pompeio Magno ad Heraclium ab Adolpho Occone olim congesta, nunc Augustorum iconibus, perpetuis Historico-chronologicis notis pluribusque additamentis illustrata et aucta, Mediolani, 1683. fol.* (y) edidit. Non exhibuit autem Mediobarbus alia, quam Latina numismata et coloniarum; reliqua alteri tomo servans, quem intra biennium promissit, eorumque seriei praemisit singulorum Principum effigies e nummis expressas a Simone Durello, perito artifice, nec non brevissimos de eorum vita commentarios ex Occone exscriptos, sed interpolatos nonnunquam et emendatos. Haec chronologico ordine digessit, multo accuratius, quam Occo: (z) sed in eo adornando a Panuinii, Golzii, Baronii aliorumque placitis saepenumero recessit, et fastos ad nummorum fidem accommodavit. (a) Caeterum Occonianum opus fundamentum diligentiae posuit, augmenta vero ubique stellulis adnotavit, Auctorum etiam nomina apposuit, singulisque annis characterem historicum subiecit, catalogumque addendorum addidit. Postquam autem a Magno Hetruriae Duce COSMO III. Coloniarum nummos ex Hispania missos, et per HENR. NORISIVM descriptos acceperat, eosdem Latinis statim subiunxit, ut inde quoque ordo in Graecis servandus patesceret. Addidit quoque indices necessarios et utilissimos, partium aduersarium, quibus Magistratus describuntur, familiarum et virorum illustrium; coloniarum et municipiorum; Auctorum ac Museorum eruditorum, illustriumque amicorum, qui subsidiariam ipsi in Occone supplendo navarunt operam: praemitti-

(y) Vid. ACTA ERVDIT. 1684. M. Maio. p. 199. sqq.

(z) Vid. ANT. BANDVRII *Bibl. Numism.* p. 60.

(a) Promissit vero illustrissimus Auctor, se opere imposterum peculiari fastos antiquos omnes nummorum atque inscriptionum beneficio, ut et Norisii opitulatu restitutum. Conf. ACTA ERVD. l. c. p. 200.

mittiturque index corrigendorum a Norisio confectus. Graeci vero et coloniarum nummi, quos in altero Tomo dare promiserat, lucem non viderunt, (b) sine dubio quod sine VAILLANTII diligentia (c) incassâ esset auctoris opera. In qua laudanda orbis quidem literarius non defuit, habuit tamen, quod in hoc quoque splendido opere iuste desideraret. (d) Tandem in Bibliotheca quoque Viri eruditi *Alexandri le Roy* Parisiis Occonis librum extare monet Cl. BANDURIUS, (*) in quem addita sunt *Io. Foy Vaillantii* manu numismata Graeca

(b) Verosimile non videri, unquam hoc opus proditurum in lucem iam diuinavit LVD. IOBERTVS, in *notit. rei numm.* p. 269. conf. p. 54. frustra vero hactenus expectatum dixit ANT. BANDURIUS l. c.

(c) Diobus volum. de Coloniais Latinis, de quibus post Bandurium vid. IOBERT. l. c. qui recte addit: *Vix Mediobarbi opus lucem adspiciet prius publicam, saltem non ita perfecte, quam auxilia tulerit ab homine, qui parem cum Vaillantio* (cuius collectionem pro exornando Tomo II. Mediobarbus votis omnibus expetiit,) *musæorum cetera superantium in Gallia Italiaque ac reliquis locis, quibus splendida antiquitatis monumenta asseruantur, habeat cognitionem.*

(d) ANT. PAGIVS enim Vir Cl. in *Crit. Baron. ad A. C. 83. n. III. et IV.* sinistram eius in Occonianis numis diligentiam arguit, quod in iis quaedam haud parui ad Chronologiam momenti mutavit, nec de ea re lectorem monuit, alios omnino omisit, etc. Et IOBERTVS l. c. p. 84. in eo aeque ac Occone reprehendit, quod temporis Ordine nummos disposuerint, sicque taedium lectori creauerint, quod eandem multoties repeti oportet imaginem, dum in diuersis licet annis iidem tamen ac maxime vulgares typi occurrunt. ANT. BANDURIUS vero l. c. cui et ipsi ordo Chronologicus displicet, et difficultatibus non carere videtur, id inprimis in Mediobarbo notat, quod et ipse grauiterrauerit, aliosque in errorem induxerit, quod certas annorum notas videre sibi visus est, in literis singularibus, quae in imo nummorum saeculi Diocletiani margine leguntur; quod non maiori diligentia ac Occo suos nummos descripserit, et non raro peccauerit, dum finem operi festinato ponere nimis properaret: quod quaedam in chronologia Occoniana mutauerit, lectore non monito: quod, quae de numismatibus coloniarum et municipiorum attulit, post Vaillantium nunc vix legi mereantur: quodque tandem notae et rarae appareant, nec admodum commendabiles videantur. Haec de gentili suo Cassinensis Monachus.

(*) in *Bibl. Nummar.* p. 149.

ca integra haud pauca in foliis a libro disiunctis, praetereaque, (**)
 si quid ab Occone in iis nummis, quos exhibuit, erratum sit,
 id in ipso libro restituit; nihil vero tale lucem haecenus vi-
 dit. (**)

§. XVIII. Alterum, quod antiquitatis studio crexit Occoniana eru-
 ditio monumentum, sunt: VIII. *Inscriptiones veteres in Hispania*
repertae, ab Adolpho Occone Medico Augustano collectae, digestae,
et nunc primum in lucem editae, Basileae, MDXCII. fol. mai. (e)

Ope-

(**) Vid. *Nou. Lit. Germ. 1730. P. II. n. LXXIV. p. 622. seq.* Ceterum du-
 dum ista scripseramus, cum afferretur ex splendida Palatinorum Medio-
 lanensium typographia nova operis Mediobarbani siue Occoniani edi-
 tio, diu multumque desiderata, obstetricante potissimum PHILIPPO
 ARGELATO; qui exemplara Mediobarbo et filio auctum admodum,
 ex bibliotheca illustrissimi *Petrusati* Comitis nactus, cui aliud quoque
 non minoribus augmentis turgens accesserat, de noua editione cogita-
 uit, typothetarum errores sustulit, numerorum imagines affabre sculpi
 curauit, et FRANCISCO MARIA BIACCA, Parmensi, V. C. opem
 commodante, chronologiam restituit, qui et doctis obseruationibus opus
 auxit. Ita prodiit hoc ornatum titulo: *Imperatorum Romanorum nu-*
misinata a Pompeio M. ad Heraclium, ab Adolfo Occone olim congesta,
Augustorum iconibus, perpetuis historico chronologicis notis, pluribusque
additamentis iam illustrata a Francisco Mediobarbo Birago S. R. I. Co-
mite, et Regiae Ciuitatis Papiae Decurione, nunc vero ab innumeris men-
dis repurgata, ac S. Caes. et Reg. Cath. Mai. Inuietissimi et Clementissimi
CAROLI VI. Rom. Imp. semper Augusti exhibita, additionibusque usque
huc desideratis, criticisque obseruationibus exornata curante Philippo
Argelato, Bononiensi; Mediol. ex aedibus Palatinis, 1730. fol. Ceterum
 quod Iobertus recte praesenserat, idem iam docet Editor: nactum se
 ea, quae de fastis Romanis numisque Graecis collegerat illustrissimus
 Auctor, tradita sibi ex Bibliotheca S. Petri Mediolanensi: sed tam im-
 perfecta ea esse, ut vix in vsus publicos aliquid conuerti inde queat.

(**) Ab ipso Occone amplissimos Commentarios in Numismata Impera-
 torum relictos esse, eosque *αυτογεγραφες* cum multis Nostri epistolis in
 manibus Eruditi cuiusdam Viri Basileae nunc degentis versari, ab ipso
 illo quondam edoctus nos docuit Vir Clarissimus nobisque amicissimus
 IO. GEORGIUS LOTTERVS. De istis tamen Occonianis reliquiis
 per amicos Heluetios nihil expiscari nobis licuit.

(e) ex officin. H. Commelini, pl. 10.

Operis hortatorem et ἐργοδιωκτὴν habuit Occo illustrissimum virum, MARCVM FVGGERVM: (f) Comitem in Kirchberg et Weiffenhorn, S. Caes. Mai. Consiliarium, et Reip. Aug. Duum Virum, optimum eruditorum Patronum, qui nostro AMBROSH MORALIS, Hispaniarum Regis Philippi Historici, libros tradidit, ex quibus plerasque descripsit, quasdam vero ex *Apiano*, quas aliunde habere non poterat, adhibuit, iis, quas ab Amicis, qui earum ἀντίπαι fuerunt, acceperat, additis, inter quas ipsi illustrissimo Comiti in itinere Hispanico animaduersae quoque occurrunt. Eas per semestre propter insignem vtilitatem praesertim in interpretatione nummorum Augusti Tiberii et Caii Imperatorum, a quibus coloniae magna ex parte in Hispanias deductae sunt, collegit, disposuit et edidit, applaudentibus viris celeberrimis, Ioanne Postio, Francisco Modio, Iacobo Cellario, Ioanne Ortelio, Michaelē Findio, et Ioanne Fabro. (g)

§. XIX.

Monumenta haec sunt seculi, quo Occo vixit, ornamentum futura aeternum, quibus celeberrimum sibi nomen vir optimus fecit, vnde quae eruditio et diligentia eius fuerit abunde liquet. Quam eo magis mirari licebit, quia Occo valetudine fuit admodum infirma, et a longo tempore asthma impri-
mis laborauit difficillimo, (h) quae tamen valetudinis ratio
L 2 tantum

- (f) Cui etiam librum Noster inscripsit.
(g) Scripsit tamen dedicationem Anno 1585. XI. Cal. Iunii, adeoque septennio demum post edendi copiam datam esse conicere licet. Extat quidem et altera editio, anni 1596. in qua vero adeo plane nihil a prima editione mutatum, praeter annum, ut verba quoque: nunc primum in lucem editae, seruata sint, typographusque solum annum nouitatis gratia mutasse videatur.
(h) Cuius varia indicia in *Epist. Gesnerianis* occurrunt, imprimis vero p. 56. vbi Gesnerus: ἐν ταύταις μὲν ἐν σχεδὸν περὶ τῆς ἐπικινδύνης καὶ σφαλερᾶς τῆς κατὰ τὸ σῶμα καταστάσεως σε ἐπληροφόρηθην μετὰ πλήθους γελύπης κ. τ. λ. in illis litteris de periculosa tui corporis constitutione certior factus sum non sine magno meo dolore; et p. 57. eadem repetit, dolo.

tantum abest, vt illius animum fregerit, vt potius sanctissima et optima philosophia, quae est mortis meditatio, eum gnauiter impulerit, quam vbiuis quoque pie non minus, quam eleganter testatam fecit. (i) Visum tamen fuit supremo Numini vitam ei largiri longaeuam, quam scilicet ad annum MD CVI. vsque produxit, quo, die XXVIII. Septembris (k)

octuaremque ob affectum asthmatis suum testatur, quem ex nimis crebro, occasione visitationum pharmacopoliorum, degustatis omnis diuersique generis medicamentis sibi contraxisse, recte eum suspicari addit; paria et alibi p. 49. sq. occurrunt, scripta anno 1564. adeoque plusquam quadraginta ante eius obitum annis. Sic et HIER. WOLFIVS in fine praefat. *Sylloges auctor. Graec. de doctrin. recte viuendi et moriendi*, supra memoratae: *Iterum vale et asthmatis tuo fortius repugna, quam ego τῇ καχεξίᾳ totius corporis*, Id. Octobr. 1575. Fuit itaque, cominuni eruditorum sorte, Occo valetudinarius, apud quem tamen prognosis Gesneri, quam ipsi l. all. perscripserat, euentui vtique respondit, causariorum scil. vitam plerumque esse protractiorem. Equidem nimis curiosum esse parumque referre videtur, vt anxie hic disquiramus, quae nam asthmatis species, an humidum, an siccum, an conuulsium, an pectorale, an stomachale, an hypochondricum, an flatulentum, fuerit? atque num frequens medicamentorum ope gustus facta exploratio talem morbum inducere queat? Sin tamen coniecturis locum dare, atque extra oleas paulisper vagari liceat, ea nobis stat sententia, laborasse Nostrium asthmate sicco spalinodico, quia, si humidum fuisset, absque dubio excretionis mucosae facta esset mentio. Causam allegatam, quod attinet, vtrique et Occoni et Gesnero omni iure subscribimus, probe pensitantes, medicamenta tum temporis fuisse tantum non omnia Galenica, h. e. cum melle et Saccharo parata. Dulcia vero, (qualia post modum ipsi etiam morbo iamdem praesenti opposuisse, nulli dubitamus, atque e materia medica tunc vsuali coniecimus) congestiones ad pectus inuitare, adeoque affectus asthmaticos gignere ac fouere, eademque tonum ventriculi et intestinorum labefactare, laudabile digestionis et chylicationis negotium turbare, atque insimul asthmatis stomachali, sicco, imo, si placet, etiam flatulento, viam sternere, nemo Medicorum inficias ibit.

(i) Specimen huius supra adduximus, et in libris eius editis vbiq. in limine vel fine pie conspiciuntur, cuius vel solae Inscriptiones testes esse queunt.

(k) Testibus Tabulis Genealog. quas supra quoque expressas dedimus; vt vero *Matricula, et Protocol. Coll. Med.* illud p. 79. hoc T. I. ab initio

octuagenario maior pie obdormiuit, animamque toties Deo traditam paternae eius curae concredidit, humanitatis exuuiis in templo D. Annae, vbi viuus sibi epitaphium fecerat, (1) conditis.

§. XX.

Haec sunt, Lector Beneuole, quae de *Occonum* familia, et Virorum celeberrimorum triga memoranda fuerunt. Id admodum dolemus, nobis non visam fuisse epistolam Occonis III. quam ad *Gesnerum* de familia rebusque suis scripsit. (m)

L 3

Suffi-

refert, die 27. Sept. Errant itaque in anno Nostri emortuali, ADAMI, in *Vit. Med.* p. 117. HANCKIUS de *Rom. rer. script.* P. I. c. 78. p. 262. KOENIG. in *Biblioth.* p. 583. QVENSTAEDT. de *patr. illustr. vir.* PAUL. FREHER. in *theatr.* p. 1318. IAC. BVRCKARD. in *medic. hum. stud. vind.* p. 66. et LEXICON *Vniuers.* *Histor.* voce *Occo*, qui Annum MDCV. assignant, eumque octogenarium faciunt, eum annos 82. diebus 19. exceptis, vixerit.

(1) Hoc est: ADOLPHVS. OCCO. A. F. A. N.
MEDICVS. REIPVB. AVGVST.
HOC. SIBI. MONVM. V. P.
VT. IN. EO.
CVM. VXORE. AC. LIBERIS.
AD. EXTREMVM. VSQVE. IVDICII. DIEM.
MOX. ADFVTVRVM.
MORTVVS. QVIESCERET.
TV. VIATOR. QVISQVIS. ES.
QVIETI. LOCVM. NON. INVIDEAS.
VALE. ABI.

Qui fuit aeternae Christus mihi causa salutis

Exuuiis rursus vestiet ossa meis.

Eiusdem reditu mihi vita salusque paratur

Interea tumulo molliter ossa cubent.

vid. DAN. PRASCHII Epitaph. August. P. I. p. 137. et MELCH. ADAMI. l. c.

(m) Ita enim GESNERVS in literis ad Nostrum Maii die V. Anni 1565. Quae de familia vestra, parente et auo scripsisti, ea me plurimum oblectarunt. Inter Gesnerianas vero epistolas nonnisi vna ab Occone scripta, eaque Graeca occurrit. Inquirendum itaque vbi locorum epistolae ad Gesnerum scriptae lateant? Ante mortem Bibliothecam suam Casp. Wolfio, M. D. et Prof. Tigurino vendidisse refert MELCH.

Sufficiunt tamen haec ad asserendum patriae, quae tantos viros genuit, educavit, nutriuit, euexit, honorem, et afferendam ad eius historiam literariam symbolam, quam potissimum Viri Generosissimi, qui potiora subministravit, benevolentiae acceptam referes, eique bene mecum precaberis.

EPIGRAMMATA
IN OCCONVM INSIGNIA,
AVGVSTAE VINDELICORVM cl. b. cl.

AD
INSIGNE PINVS PRIMVM EDITA,

ET

ILLVSTRANDO PARAGRAPHO V. CAPITIS III.
INSERVIENTIA.

HVnc tua promeruit virtus insignis honorem,
Quem tibi, quemque tuis Caesar, Adolphe, dedit.
Caeruleo in clypeo magni Iouis armiger alis
Aureus expansis ad supera alta volat.
Aureaque Eois decorata corona lapillis
In summo galeae vertice clara micat.
Non magis apta dari poterant Insignia vobis,
Conueniunt generi talia dona tuo.

Regia

ADAMI, in vitis Medic. p. 68. Wolfiumque Gesneri Bibliothecam herbariam et opera botanologica imperfecta Ioachino Camerario vendidisse. ib. p. 157. Num itaque vel apud Wolfii vel Camerarii haeredes delitescat, ipsi, quod rogamus, indicent. Tiguri tamen nihil eiusmodi latet; immo, vitam quoque Conradi Gesneri a Celeberrimi nominis Viro IO. IAC. SCHEVCHZERO conscriptam, in quibus multa Occonum historiam illustrantia occurrebant, intercidisse, merito dolemus.

Regia sicut aëis nitidi templa aurea caeli,
 Sublimi virtus sic petit astra via.
 Denique ceu fuluo nihil est preciosius auro,
 Nil oculi gemmis pulchrius aspiciunt:
 Sic virtute nihil preciosius et mage pulchrum,
 Quae merito a summis praemia fert Ducibus.

IOHANN. POSTHIVS,

Archiater Vuirzburgens. f.

Imperatorum veterum monetas,
 Caesarumque vetustioris aevi
 Laminas, priscae monumenta Romae,
 In lucem studiose mittis Occo.
 At tibi contra nouus Imperator
 Dat insignia Maximillianus,
 Aureae dignos Aquilae volatus,
 Gestamen celebri perenne genti.
 Praemiis virtus decoratur. Ecquid
 Poscis amplius, vt beeris, Occo?

P. MELISSVS.

*In insignia et librum numismatum Adolphi Occonis,
 Albertus Mellemannus, Berlinensis.*

Est aquila vt cunctas inter regina volucres,
 Et gerit arma Iouis, nec non caput inserit astris,
 Cum sublimis volans tenuem fecat aëra pennis,
 Inque tuos radios fixis, o Phoebe, tuetur
 Luminibus, medicos sic eminet inter Adolphus
 Occo vir excellens, vrbis decus et decus orbis:
 Palladis arma gerens, omnes et Apollinis artes,
 Carminibusque potens, morbosque leuantibus herbis,
 Historiaeque libris iactatus in omnibus, in qua
 Nil queat ipsius praestringere, fallere, ocellos,

Hinc

Hinc aes signatum, veterumque numismata pandit,
 Resque perobscuras in lucem ponit apertam.
 Maecte vir ingenio, scriptis et maecte disertis.
 Quae laudes famamque tuam super aethera tollunt.
 Iure tuis igitur Iouis ales vibrat in armis
 Eleuat et sursum geminas, quibus euolat, alas.
 At, quia Principibus vitam tua scripta propagant,
 Dum fatis functi per te reuocantur in auras,
 Ipsorum dum signa refers veteresque monetas,
 Amplificandus eras nostris a regibus auro,
 Et noua pro veterum reddenda moneta monetis:
 Suppeditet licet istarum tibi copia rerum
 Ex animique tui fibris amor absit habendi:
 Virginis ingenuae quod frons et pectus apertum
 Atque caput sapiens, redimitaque tempora laurum
 In galea ostendunt: Quo quisque modestior est, hoc
 Amplis fortunis quoque dignior esse videtur.

* * *

Qui Iouis armigerum, galeam, aureolamque coronam,
 Et nudae pectus virginis ora vides:
 Si nescis, dicam: sunt haec insignia Adolphi
 Oconis, quo vix doctior esse potest.
 Ut regalis aus reliquis caput altius effert:
 Expansisque alis sidera ad vsque volat:
 Nec senio moritur: nec fulmine tangitur vlllo:
 Ipsa sibi vitam sed renouare solet:
 Arte Machaonia claros sic vincit Adolphus:
 Et virtute parat sidera ad alta viam.
 Semper et ipsius laudes nomenque vigeat,
 Non metuens linguam, Mome proterue, tuam,
 Et cancellato casis velut ore refulget:
 Sic Occo vera nobilitate nitet.

Et

Et nihil vt rutila gemmis auroque corona:
 Sic nil doctrina pulchrius esse potest.
 Denique ceu virgo lauro redimita virenti,
 Vere animum castum, castaque facta notat:
 Sic sceleris purus, vitaeque est integer Occo:
 Et mores castos, castaque facta probat.
 Conueniunt igitur tibi pulchre insignia Adolphe
 Quae tibi maiestas Caesaris alma dedit.
 Viue diu venerande senex: et vt arte Galenum
 Aequiparas: annis sic etiam aequipares.

GEORGIUS CLEMINIVS, I.V.D. &

Σῶμα θεραπεύειν φροντὶς μία πλείουσιν ἄλλοις,
 Σοὶ δ' Ὀκκῶν πρώτη, τὴν φρένα σῶσιν ἔχειν.
 Οἶδα γὰρ ὅττι μάλιθ' ὑγιὲς ψυχῆς μὴ ἔσσης,
 Πᾶν τὸ νόσημα φιλεῖ τοῖσι βροτοῖσι βρῦεν.

Corporibus multos tenet vnica cura medendi,
 Cura prior sanæ mentis at, Occo, tibi est.
 Cernis enim si non sit meus sincera, trahatur
 Corporibus labes omnis vt inde mali.

D. HOESCHELI.

QVam mihi laureolam Caesar facilesque dederunt
 Pierides, nitido semper honore viret.
 Me Padus et Tiberis nouit, me Sequana nouit,
 Me Tagus et celeri Sarmata victor equo.
 Non mea Germanum sibi me Germania ciuem,
 Vendicat, atque suum Lycus et Ister amant.
 Musa dat æternos veris cultoribus annos,
 Quam patiuntur opes, nomina morte carent.

Elegia Marci Heningi, A. V.

PONimus an magnis inter credenda Poëtis,
 Quod quadrent rebus nomina sæpe suis;

Infit equis patrum quod virtus atque iuuentis,
 Quaeque fide vates cetera digna canunt:
 Et sine mente geri credes Insignia, quae quis
 Seu sibi seu patribus, seu data gestat auis?
 Haud sine mente quidem? quin nec sine numine **Dium;**
 Quo mage praeferri talia signa scias:
 Tertius, en tibi, quae signacula gestat **ADOLPHVS**
 Haud aliis notus verius Occo notis.
 Cernis, vt exurgens panfis Iouis armiger alis
 Aureus, affectet, praepes ad astra viam:
 Cernis, vt ostendat pulchro se pectore Virgo,
 Conspicuum lauro Virgine cincta caput:
 Denique praesigni gemmis auroque corona,
 Cernis, vti circum sit data cassis hians.
 Haec vt conueniant Occonum stemmata genti,
 Nil, exempla canam cur aliena, mouet,
 Si iuuat exemplis ipsos aequantibus vti.
 Haec quid ab hac ipsa sumere gente vetat?
 Sic tamen, vt nudis norim mihi rebus agendum,
 Ceu si quis summam de mare carpat aquam.
 Sic hominum vitas primus cum porgeret Occo
 Aetheris excelsum capit Adolphus iter;
 Austriaci solitus, dantis tum iura Tiroli,
 Sigmundi fatis amplificare moras;
 Alciati notus tibi, Peutingere, sodali,
 Notus amicitia Capnio magne tua:
 (Atque suis noti virtutibus, hisce duobus,
 Nescius an Musis deditus vllus erat?)
 Nominibus, iuxtaque patri fuit arte secundus,
 Et fama summum non metuente diem;
 Qui te, quod nobis hodiernae reliquit Adolphe,
 Vel satis hoc solo nomine perpes erit:
 Claruit at patria quoniam, ceu diximus, arte,
 Sic quoque mansurus funera nulla timet.

Iam, tu sublimi quam sidera vertice tangas,
 Tertia res, Occo, poscit, Adolphe, loquar.
 Iuuit auum te nominibus patremque referre,
 Iuuit eis Medicis artibus esse parem.
 Nulla tibi dement tam laetas saecula laudes,
 Laudibus aggredieris quas cumulare nouis:
 Non modo, dum Medico loqueris dignissima Phoebo
 Vnde paret fidam, scribis et, aeger opem:
 Sed tibi dum Romana placet, dum Graeca vetustas,
 Et veteris cultus aureus ille lepos:
 Nec longe testes, Romana numismata, quaero,
 Hesperiosque, quibus gaudet Iberus agros.
 Hac te cultura (sola prope vindice constat
 Qua, super est nobis qui modo cunqua nitor;
 Qua sine barbaries iterum reddetur arenae,
 Qua sine doctrinae concidet omnis honor)
 Hac te cultura, felicitis ab indole mentis,
 Insignem semper postera turba colet:
 Vt coluere, quibus, donec vixere, placebas;
 Vt, quos fata iubent nunc superesse, colunt:
 Omnes florentes studiis felicibus, omnes
 A grata digni posteritate coli.
 Tertius Occones Medius sed vt inter Adolphos,
 More tui patris, more vocaris aui;
 Tertius Augusta sic et diceris in vrbe
 (Quam Vindae, rapidi quam rigat vnda Lyci)
 Inter eos quos pulchra iuuant, ornantia Romam,
 Roma triumphati dum caput orbis erat;
 Augustae, primus quae PEVTINGERVS amauit
 (Ille tui quondam dulcis amicus aui)
 Alter ab hoc, solo sed Tempore, credit amore,
 Credat et aeternum, talia digna suo,
 VELSERVS, qui nunc patriae fidusque caputque
 Aeternum, tali mente Duumuir erit:

Tu, fas pace tua mihi dicere tertius audi,
 Indole qui docili tanta decora probas.
 Quo volo perueni. Quis iam tua signa putabit?
 Non satis apta tuis, non satis apta tibi?
 Occones acies prouexit in ardua mentis,
 Impiger Occones duxit ad alta labos.
 Sobrietas, artesque bonae, candorque, pudorque
 (Virgo caput lauro quod redimita docet)
 Occonum gentem re non auxere pudenda,
 Gentis inest armis aureus vnde color;
 Cineta sed ex auro facto diademate caisis
 Nobile Caesareum munus aperta notat:
 Virtutis, quanquam sibimet pulcherima merces
 Ipsa sit, est focius nempe frequenter honos.
 Ast aquilae, praeter tibi cetera dona, senectam
 Tertie, munificum numen, Adolphe, dedit:
 Symbola quo magis haec tibi praepes idonea praebet,
 Annis, et meritis, ac pietate, graui.
 Ergo perennis eris scriptis aliisque tuisque,
 Non minus, ac pater est, atque perennis auus.
 Tu vero, qui, parte tui potiore, futurus
 Es simul in coelis, esque superstes humi;
 Haec, mihi nec docte, nec more, nec ordine scripta
 Consulito facilis carmina, quaeso, boni.
 Sic tibi, quae superant, aevi tranquilla senilis
 Tempora propensus donet habere Deus:
 Sic tibi det saluo dignam te cernere prolem,
 Sic tibi te digna posteritate frui:
 Iusserit ac animas in corpora quando reuerti,
 Annuat aetherium, sic, sine fine polum.

XI Calend. Sextil. A. N. S. 1601.

In effigiem et insignia Occonis Iacobi Cellarii

Corporis effigies haec est, quam cernis, Adolphi
 Occonis, magni qualibet arte viri.
 Hanc manus artificis potuit depingere solers:
 Ast animi dotes pingere nemo potest.
 Sed tamen insignis pietas, virtusque probata
 Perspecta est cunctis, docta per ora volans.
 Ingenium excellens libri testantur abunde,
 Quos prius in lucem sedulus ille dedit.
 Hoc etiam testatur opus, quo nunc renouantur
 Induperatores, maxima Roma, tui:
 Quo varii illorum nummi certo ordine habentur,
 Et Noua Romanae lux venit historiae.
 Hinc merito tribuit tibi nobilitatis honorem,
 Praemia virtutis Maximus Aemilius.
 Hinc clypeus splendet lous alite, cassis aperta
 Quem premit, et lauro frons redimita viret.
 Quid volucrum regina suas exporrigit alas?
 Et rutilo scuto clausa volare cupit?
 Ad solem rectos conuertit nempe volatus:
 Penna ut sydereum praepete carpat iter.
 Solis amat radios feruenter: hosque tueri,
 Proptereaue oculos non hebetare solet.
 Arma tuae genti sunt haec valde apta: medendi
 Artes quae summa dexteritate colit.
 Sol vel Apollo sacer Medicorum praeses habetur:
 Quod splendore suo gramina odora fouet.
 Vnde renascantur variis medicamina morbis.
 Cum solerte manus conficiuntur ope.
 Horum tum vires Medicus perquirat: et acri
 Pensitat effectus sedulitate bonos.
 Aduertit, quando generet Sol cuncta: vicissim
 Quando sua lucens integritate beet.

Hoc studium est firmum, nulloque labore facessit:

Sed radiis veri lumina mentis alit.

Hinc galeae imposita est Laudis gemmata corona:

Explicitae quam alae, famaue in orbe vehunt.

LAVINGAE.

ADOLPHVS OCCO

αὐτὸς.

Chous do, placo.

Hippocrates, medicus cur dicitur arte medendi?

Atque artis famam qua ratione parat?

DAT medicas herbas, atque aegros **PLACAT**: vtrumque

Est medici officium, si valet arte, boni.

Hinc quia **DO** medicas herbas: feliciter aegros

Dum **PLACO**: cur non **CHOVS** habebor ego.

IOHANNES ORTELIVS, *F. Lauingae.*

Ἀνὰ γῆ.

ADOLPHVS OCCO

PLVS HOC, DA COO

Ioannis Wackeri a Northausen, cl. Is XCV. 12. Aug.

NVper vt **APPOLLO**, qui praestans arte **MEDENDI**

Mortifera releuat corpora multa lue

Augustum **AVGVSTAE**, praeclari Nomen **ADOLPHI**

Audiit **OCCONIS**, factaque vidit, ait:

HIPPOCRATES **COVS** medica nonne Arte reuixit?

Anne alium nobis **TEVTONA** terra dedit?

Nomine mutato num **COVS** dicier **OCCO**

Vult? vel **ADOLPHVS** hic est qui praeit **HIPPOCRATEM**?

Fallor, si possint **DI** falli: **TEVTONVS** **OCCO**

Non est: Sed **COVS** viuus **HIPPOCRATES**.

Sint quotquot veteres Medici, sint quotque recentes,

In **COO** **OCCONE** hoc stat **MEDICINA** meo.

Et non immerito: Nam Patrum et stemmate auito

Hoc medicum nostrae possidet artis opus

IVPPITER HIPPOCRATI rediuiuo, quaeso, iuuentam
 Dona PHOENICIS, NESTOREOSque dies:
 Et PLVS HOC, COO DA OCCONI: Munere ADOLPHVS
 Dignus erit: Quouis munere dignus erit.
 Vos PARCAEque simul rediuiuo parcite COO,
 OCCate OCCONIS nec sua fila Colo.
 Inde venit vobis, vt quisquis iactitet ore:
 Parcere PARCARVM iam didicere manus.
 Dixit: Et aethereas celeri pede scandit ad Arces
 Annuit et precibus IVPPITER et LACHESIS.

Τετραστιχον.

Nominis hoc Anagramma tui quod Carmine Musae
 Flumine Gorgoneo dentque dicentque tibi.
 Accipe Apollineae lumen pernobile turbae,
 Et nos, et Musas perge iuuare. Vale.

I. VV. Fac.

CL. V. D. AD. OCCONI, AD. F. AD. N.

Amicitiae tesseram relinquebant Cunr. Rittersh. εὐχαριστίας ἔγγραφο.

CVm Camerariadem Parca in sua iura vocaret,
 (O perpeti vita frui dignum virum!
 O natum magno dignum patre, mique parentis
 Loco colendum vt ipse me in nato loco
 Dilexit, dum vita fuit:) mihi stamina vitae
 Sensi secari Parcae eadem forfice.
 Vix adeo, vix umbra mei superare videbar,
 Et corpore amisso ipse me requirere.
 Nunc noua deposito conclamatoque recurrit
 Mi vita, membris et vigor se pristinus
 Insinuat, Camerariades mihi dum ipse superstes
 Sibi, reuixe in te videtur, optime.
 Phoebigenae venerande chori symmysta, cui omnis
 Adsurgit eruditus ordo pellubens.

Par

Par amborum animus, velut ars, probitasque, fidesque,
Hoc rara seculo, orbis maligni transfuga.

Salve Aesclepiadum par nobile, Tu incolae caeli,
Et Caelitum tu vitam, Adelphe, in terra agensi
Sic ego vos ambos veneror, ceu menti utriusque
In nostri amorem amica conspiratio est.

Augustae Vindelic. cl. Id. Id. IV. Augusti.

SAncte senex melius quo nil Augusta tuetur;
Doctius et cernit, candidiusque nihil:

Da veniam MODIO totiens, nimiumque molesto;
Quid quid id est nostris imputa et omne malis.

Neu benefacta vagis reris ludibria ventis
Esse tua; haec quondam Fama loquetur anus;

Narrabit feris et grata nepotibus o'im.
Quam me saepe tuo iuueris auxilio;

Quippe canam memori semper te carmine, donec
Ipse meae dominus mentis et oris ero.

Interea facilis tibi Tempora longa senectae
Detque frui optata conditione Deus:

Horaeque cum veniet quae te caelestibus addet
Ordinibus, placido claudere fine diem.

Est aliquid vixisse bene et sine crimine; summum
Est bene, ADOLPHE pie et sed potuisse mori.

*Faciebat Augustae Vindelicorum
XIX. Octobris M. D. XCH.*

Nominat, pietatique eius deuotissimus

FRANCISCVS MODIVS, Brug.

Ariensis Canonici.

Pandulphus Adulpho.

Pollice fulgebit medio mihi gratus Iaspis,
Esse iubes quem tu dulcis Adulphe meum:

Argumenta feram non contemnenda? sed ingens
Hoc nostri pignus semper amoris erit:

Quin

Quin etiam vitae monitrix mihi gemma manebit

Signa gerens docta mystica facta manu.

Namque ea quam cernis nudam recubare puellam,

Quae cupidam toto pectore captet auem!

Non vanus vates, non hanc temerarius auctor

Exsculpsit; maius sed latet intus opus.

Quoque magis credas veteris miracula facti,

Et causam, et sacrum concipe consilium.

Vel fatis compulsa deum? vel sponte? refugit

Complexum veri Laeda superba Iouis:

Sed blande infelix capitur candore volucris

Et cantu, ad summum quo valet ille diem:

Huius ab amplexu geminum mox parturit ouum:

Et gemina e primo prodiit ante soror:

Cortice ab alterius Fratres prodire gemelli,

Quos caelo dignos fecimus atque deos.

Faemina prima virum falsa sub veste peremit:

Altera sed Troiae contulit excidium:

Alter equis fratrum: Pugnis fuit inclytus alter;

Hos etiam alterna viuere morte putant:

Fabula dicta tibi est: sed nunc mysteria pandam

Quae doctis vatum mentibus esse putem.

Mens hominum Laeda est: verum fugit illa: Voluptas

Occupat: Haec Volucris: Iuppiter illud erat:

Errorem parit ergo? Soror cui iuncta Cupido est:

Illam viris pestes: Haec parit exitium:

Natorum, Pollux intelligit, appetit alter:

Ille celer: Perstans hunc sua pugna quatit.

Dum superat saevae mentis vaesana Cupido,

Egregium cessat tunc Rationis opus:

Contra intellectus, si concidat appetitus,

Efficit: Alternos dicimus inde mori.

Sed quando ad nostros actus primordia praestant?

Hos ideo nobis diximus esse deos:

98 EPIGRAMMATA IN OCCONVM INSIGNIA.

Quatuor vnus item partus simul edidit? Hoc est:

Vna bonum genuit; Vna malumque dies.

Cur tamen ex ouis geniti, si forte requiris?

Sic hominem, mixtum nunciat esse genus:

Archetypum sic monstrat opus? demissaque coelo

Semina, terrenis indice corporibus.

Qua constant elementa etenim, dant oua figuram;

Et genitale animae sic quoque semen habent:

Et quoniam cordis retinent, sedemque cerebri;

Oua illis tantum bina fuisse ferunt.

Mortales igitur miseros, quod causa malorum

Mens sibi sit proprio crimine, Laeda monet:

Namque vbi despecto volucris loue, blanda voluptas

Incubuit, vitae commoda perdidimus.

DOnasti Iaspidem nobis Adulphe, in quo sculpturae argumen-
tum est, Laeda Cycnum excipiens: rogastique signiet fabulae
mysterium, quodnam esse potissimum putarem. Nihil quic-
quam tum subiit quod dicerem: Verum dum praeteritae no-
tis maximam partem insomnem duco: Laeda continuo no-
bis occurrit. Mysterium itaque cogitans, non aliud coniectu-
ra assequi possum; quam quod his versibus expressi. Quos quo-
niam post longum carminis intermissionem, et propere ni-
mium edidimus, non probabis scio. Neque ego id magnopere
contendo, vt probetur: Rem ipsam, et sensus accipe: si qua
etiam syllaba est quae subsultet, adnotabis. Eos postea, cum
Hala rediero simul corrigemus. Vale, mi Adulphe.

PANDVLPHVS TVVS.

HYGEA

HYGEA AVGVSTANA

S E V

MEMORIA SECVLARIS COLLEGII MEDICI AVGVSTANI

Scripta a

LVCA SCHROECKIO, Luc. Fil. Med. Doct. Rei

Publ. Patr. Physico, et S. R. I. Acad. Cur. Adiuncto.

A. O. R. M. DC. LXXXII.

Rtes agitare mutas ingloriasque licet Medici dicamur *Maroni*, lapidem vulneri fortissimi Troianorum Herois, Aeneae, medentem, *Lib. 12. Aeneid.* sic depingenti:

Scire potestates herbarum, vsumque medendi

Maluit, et mutas agitare inglorius artes;

idque in contumeliam Medicorum ab iis, qui ioco serioue beneficis vitae humanae Conseruatoribus insultare aut maledicere consueuerunt, vrgeri saepe soleat; id tamen, missa aliorum interpretatione, comparatione solum facta cum Augurandi arte, magno tum in honore habita, nec non Poësi, ipsi *Virgilio*, vt caeteris melioris notae Poëtis, plurimum gloriae conciliante, inque publicis hominum conuentibus se ostentante, eiusue sorore Musica, sonora sua melodia aërem auresque implente, *Mantuanum Poëtam*, Romanorum suorum mores intuitum, cecinisse, eruditiores iamdudum obseruarunt. Medica ergo ars per me dicatur muta, quae saluberrima dona sua non tam lingua, quam ipso opere, non in foro et hominum concionibus, sed intra angustiores cubiculi parietes ad aegrotantium lectum distribuit; quae morbos, vti *Celsus* loquitur, non eloquentia curat, sed remediis; quae in genuinis filiis verborum ampullatorum et sesquipedalium gloriabundam iactantiam repudiat, inania vasa maxime tinnire, et quibus minimum est scientiae, hos esse loquacissimos, reputans: omni tamen voce non esse destitutam,

vt variorum per musicam credita morborum curatio aliaque iam transeant, ipso eius exercitio docemur, non tantum morbi naturam exponente, eiusque euentum praedicente, sed genuinum etiam remediorum apte propositorum vsum edocente, blandioribus verbis aegrorum dolores, curas, molestias demulcente, variisque aliis modis in sermone, iuxta requisitum Hippocraticum *Lib. 6. Epidem. sect. 4.* gratiosum se praebente. Fuerit antiquis illis temporibus Ars nostra ingloria, nunc, cultioribus ab ingeniis excultam, maiori in cultu haberi nouimus. Et sane ea tum temporis Romae erat infelicitas, vt, qui eam exercebant, omnes fere, paucissimis exceptis, vel Graeci, vel serui etiam fuerint; illi quidem non tam artis dignitati et penitiori cognitioni, quam propriae vtilitati addicti, nec vnā ob causam plurimis Romanorum inuisi atque suspecti: horum autem vilior conditio nullam gloriae laudem admiserat, imo et non tam Medici, quam Medicorum serui, ad vilia officia damnati exstiterunt. Sensim vero ad eum dignitatis gradum postea exaltatam fuisse scimus aliam Hygeam, vt pari cum aliis artibus ac scientiis gloria, imo maiori etiam, praefulgeret, cui extendendae vel ipsi celebriores Poetae, imo Phoebus ipse cum Musarum cantatricum choro linguam calamumque impendunt. Nolo in re tam euidenti congerere exempla; quis *Medicos Augustanos* inglorios dicere sustineat? quorum eruditae voces non semel in Scriptis publicis olim per vniuersam Germaniam aliasque Prouincias et Regna passim exaudita; quorum adcurata in morborum natura exponenda eloquentia, et in debito auxiliorum vsum efficaciter persuadendo ac edocendo dexteritas a tot myriadibus aegrotorum haecenus depraedicata, omnino mutorum Doctorum ordini eos iam dudum exemit, et ab ingloria obliuione vindicauit. Sed parcite, quaeso, o benigni, qui haec legitis, oculi, et amica pectora, maiori fortasse, quam decere me videri alicui posset, fiducia haec adstruente; nec arrogantiae insimulari me permittite. Quamuis etenim et nosmet, qui Collegii nostri Medici membra hoc tempore sumus, muneri vtpote nostro demandato sedulo

atten-

attenti, non omni gloriola vel honore, Medicis ab ipsa Diuina Ma-
iestate apud *Ecclesiasticum cap. 38.* adiudicato, carere velimus,
beatorum tamen Antecessorum gloriosam memoriam, quae, vt
obmutescens aeterna obliuione sepeliatur, nullo meretur modo,
excolere hic inprimis animus fuit. Idque hoc Anno Seculari,
quo centum abhinc annis ab ILLVSTRI ET AMPLISSIMO REI-
PUBLICAE HVIVS AVGVSTAE SENATV Collegium no-
strum institutum fuisse recordamur, et de conseruato hucusque,
aut saltem non admodum imminuto, eius qualicunque splendore
omnis boni Datori benignissimo deuotas gratias debemus, vlt-
rioremque eius benedictionem ac omnium malorum auersio-
nem ab immensa Eius bonitate exoramus. Cum enim Secularia
quaedam solennia celebrare status nostri conditio haudquaquam
permittat, praeter supplices preces, quas pius quisque corde
fundit, votis honestis et anteaكتورum grata recordatione gaudia
nostra Patriae, Fautoribus, Posteritati testata facere volui. Habuit
quidem Ciuitas haec olim etiam, antequam in Ordinem istum
Medici eruditione, virtute et meritis conspicui redigerentur, suos
Machaones et Podalirios. Habuit *Adolphum Occonem, Frisium*,
inprimis hic memorandum, qui cum primo SERENISSIMI AR-
CHIDVCIS AVSTRIAE SIGISMVNDI Medicus fuisset, tandem
circa Annum N. C. 1494. huc veniens, Medicinam magna cum
gloria per nouennium fecerat; quem *Filius eius adoptiuus*, eodem
nomine insignitus, et ex *Epistolis Gesnerianis* adhuc dum celebris,
plus quam per decem lustra aegris hic inseruiendo exceperat.
Vt de *Achille Pyrminio Gaffero, Lindauensi*, quem vere alterum
in re medica Achillem, laudatissimus *Ioh. Langius, Lib. 2. Epist. med.*
39. appellare non dubitauit; aut de *Ieremia Martio* nihil dicam,
quorum laudem non ita multis ante annis, cum quasdam eorum
obseruationes in lucem produceret, recensuit celeberr. noster
Georg. Hier. Welschius; nec de *Gereone Seilero, Bauaro*, cuius no-
mini vtilissimum *obseruationum medicarum Opus Sebentkianum*,
nec non *Epistola 1. libri 19. Ioh. Manardi*, Medici Ferrariensis
praecellentissimi, immortalitatem peperit. Nec tantum habuit

sed lautis etiam atque honestis stipendiis hos aliosque aluit, quale centum aureorum menstruum, per annum fere integrum an. 1568. nec non an. 1572. quo tempore pestis urbem depopulabatur, meruit praefatus *Gasserus*. Verum cum prudentissimus SENATUS, in plurimis aliis Legibus atque Statutis saluberrimis promulgandis magnam semper prouidentiae ac sapientiae laudem promeritus, memorque illius, quod *Cicero Epist. 1. ad Quintum fratrem*. habet: *Huc omnia sunt referenda ab iis, qui praesunt aliis, ut, qui eorum in imperio erunt, sint quam beatissimi*, ad Ciuium suorum salutem conseruandam vel augendam non minimum momentum se daturum praeuideret, si Medicos haecenus per Urbem quasi dispersos, nec firmiori eruditae fraternitatis vinculo nexos, in vnum corpus colligeret, sicque genuinos ab indoctis et impostoribus separaret, horumque contra violentas artes ac multiplices fraudes amplis Priuilegiis tutos redderet, et praxeos libertatem caeteris praescinderet, Anno R. S. MDLXXXII. hoc nostrum Collegium, nullos nisi legitime ad Doctoratus dignitatem promotos recepturum, instituit, Statutaque a Medicis praescitu suo conscripta confirmauit, et stricte obseruanda praecepit. Nolo consilium hoc nobile vberius laudando prosequi, quod ipsa ratio iuxta cum experientia, decorem, necessitatem et vtilitatem omnium oculis animisque sponte exponendo, quam maxime commendat. Abeant ergo in Nosocomia, ut de Medicinae necessitate mitius sentire ibidem addiscant, aut perpetua Morbonae sint mancipia, qui Medicos Reipublicae minime necessarios proclamare audent; quos elegans *Medici politici* autor, *Rodericus a Castro Lib. 1. cap. 7. et 8.* satis erroris crassissimi conuicit, atque a Magistratu in ditione ac ciuitate sua utique esse admittendos, docuere *Mich. Boudewyn part. 2. Ventilabr. med. theol. quae. 1.* et *Henr. Smetius miscell. med. lib. 11.* Facebat nugiuendus *Plinius*, per 600. annos Romam feliciter caruisse Medicis *lib. 29. cap. 1.* innuens, satis refutatus, et se uero admodum calamo calumniae atque mendacii conuictus a *D. Ioh. Christoph. Bitterkraut* et nostro *Minderero in Trenodiis medd.* Neque morabimur *Catonem*, cuius seue-

seueritatem effecisse, sunt qui obiiciant, vt Medici Roma pellerentur. Hoc enim si contigisset, impostoribus et vrbis proditoribus accidisset; id quod ipsa verba *Catonis* ad filium perscripta satis commonstrant: *quandocunque ista gens, de Graecis locutus, suas literas dabit, omnia corrumpet, tum etiam magis, si Medicos suos hac mittet; ergo nullo modo in Republ. admittendi sunt.* Neque sapientissimus *Plato*, multitudinem Medicorum male constitutam arguere Rempublicam in opprobrium Medicorum scripsisse a nonnullis creditus, vllum hic parat obstaculum, qui *Dialog. 3. de republ.* malae et turpis disciplinae in ciuitate nullam maiorem posse capi coniecturam adserit, *quam summis iudicibus ac Medicis indigere; siquidem, vti paulo ante scripserat, intemperantia et morbis in ciuitate multiplicatis, et iudicum et medicorum ope plurimum indigemus.* Etenim, prout necessitatem Artis medicae inuentricem merito vocamus, ita neglectae sobrietatis vitium, digestiones corporis turbando humoresque vtilis corrumpendo, morborum variorum impetum suscitans, necessitatem illam habet fidissimam pedissequam; qua si carere posset Respublica, non vltimum beatitudinis gradum merito consecuta esset dicenda; id quod tamen cum et hominum intemperantia ac luxus, et fortuitae aliae, aque impressa naturae nostrae post lapsum et gulae peccatum Adamiticum debilitate vix euitandae morborum occasiones sperare prohibeant, bene constitutam Rempublicam, et quae beata dici mereatur, Medicis carere nullo modo posse sponte elucescit. Vnde eundem diuinum, ceu passim vocatur, Philosophum *l. c. Dialog. 2. de ciuitate constituenda* agentem, postquam: *Annon et Medicis indigebimus multo magis ita viuentes, quam vt antea dicebamus?* quaestionem instituerat, valde quidem, respondisse deprehendimus. Hinc egregia sunt, quae hanc in rem praefatus *Rodericus Castrensis* perorat, ac digna quae hic adducantur: *In bene constituta Ciuitate inter clarissimas Artes suus semper Medicinae locus fuit, et si qua rudis adhuc et barbara natio odio habuit Medicinam, eadem exuta rusticitate cum aliis praestantissimis Artibus recepit statim Medicinam. Imo omnium optime magnus*

magnus noster Praeceptor, *Hippocrates lib. de arte* magnum artis existentis argumentum esse, et quod inter praeclaras habenda sit, iudicat, quando, qui ne eam quidem esse existimant, eius ope seruati conspiciuntur. Qui enim etiam non adhibitis Medicis ex morbis conualuerunt, ut intelligant omnino necesse est, se, quod aliquid vel fecerint, vel non fecerint, iccirco sanitatem esse consecutos. Tali vero in statu dum et nostra Ciuitas versatur, quae licet saluberrimis legibus sit circumsepta, optimeque constitutas inter Respublicas locum possideat, Ciues tamen et incolas non naturali tantum corporis constitutione mutabiles et ita reuera homines sed et sobrietatis defectu multoties grauatos, multisque aliis alterationibus obnoxios complectitur; quos cum beatos ex omni parte reddere AMPLISSIMVS MAGISTRATVS desiderauerit, Sanitatis quoque non vltimam rationem habere voluit, Medicinam non cum Barbaris proscribendo, sed intra moenia potius clementer inuitando, ac molli patrocinio eius cultores sibi deuinciendo. Quid sanctarum legum aequitate florentem, moeniis altissimis et munimentis fortissimis cinctam, artium variarum insignium copia praeclaram, multisque aliis commodis et ornamentis abundantem possedisse Ciuitatem, prodesse poterat, si Artium praeclarissima caruisset? Huius sine praesidio et Decretis qui viuunt, multis iniuriis atque miseriis expositi viuunt. Haec Sanitatis tutissimum est firmamentum, et ingruentes contra morborum acies fortissima obiiicit instrumenta. Omnium autem rerum optimum esse, prosperam habere valetudinem, *Socrati* apud *Platonem* sapientissimum (in *Gorg.*) merito credimus, ideoque cum *Ariphone*, *Poeta Sicyonio* exclamamus:

O Sanitas beata,
Tu ver facis suaue
Fulgere gratiarum!
Sine te nil est beatum!

Beatam ergo et nostram dicimus Ciuitatem, quae non communi tantum necessitati, variisque aegritudinum generibus *Xenodochia*, *Orphanotrophia*, *Nosocomia* et *Loemiatrea* liberalissime

lissime construxit, et Viros Senatorii Ordinis prudentissimos singulorum inspectioni praeposuit, sed iustis quoque praemiis Medicos, Physicorum cognomine insignitos, eorum curae dicit, ut Ciuibus pariter et Aduenis nec consiliorum medicorum, nec remediorum selectiorum copia deesse miseris languentibus queat. Habent suum sanitatis curatorem Nosocomium publicum et Orphanotrophia, alium quod sanandis lue venerea infectis debetur, alios leproforum Nosodochia. Cumque, ut verbis Ciceronianis ex *Orat. pro Muraen.* utar, *boni Magistratus sit, non solum videre, quid agatur, verum etiam providere, quod futurum sit*, in ipsa tranquillitate de tuto pestiferae luis praesidio Noster est sollicitus, praeter primarium vnum, SENATVS curae, si quando malum (quod Diuina Clementia porro longissime a finibus nostris arceat!) ingrueret, conductum, quatuor alios vniuersorum indigentiae addictos sustentans. Quorum Physicorum omnium numerus ad quadagesimum septimum per huius seculi iam finiti decursum peruenit, viginti octo eorum ex natiuitate Ciuitatis iure gaudentibus, nouendecim autem aliunde huc aduenientibus. Nec substitit in his veneranda PATRVM PATRIAE prouidentia, maximam etiam Pharmacopoliorum curam gerens, quorum securitati et incremento salutarium legum instituto prospexit, lectissimos aliquos Senatoriae Potestatis Viros praefecit, Collegii Medici Vicario visitandi Officinas illas medicamentarias, sine cuius adprobatione singulorumque composita ingredientium simplicium examine, nullum omnino pharmacum confici misceriue debeat, munus concedidit, et solennem insuper ab vniuerso Synedrio medico, Nobilissimis istis a MAGISTRATV Dominis Deputatis praesentibus, quotannis obeundam Visitationem decreuit. Ut autem maior Collegio auctoritas et debita Legum obseruantia promoueretur, imo et transgressores poenas darent, et in quosuis sine licentia atque imperite, Artē medicam exercentes debite animaduerneretur, quotannis Collegarum quempiam in Decanum eligere, necessarium fuit iudicatum. Et quamuis primus qui tum communibus suffragiis

honorem hunc impetrauerat, *Dn. D. Lucas Stengelius, Augustanus*, cuius honorificam mentionem multoties facit incomparabilis *Conr. Gesnerus in suis Epist. med.* cui ingentia in Patriam merita nunquam morituram laudem contribuerunt, et cuius consilio ac labori ortus sui non minimam partem debet Collegium, per quinque annos mensesque septem, consensu Illustr. DNN. DVVM VIRORVM, officio hoc defunctus fuerit, quo nempe eiusdem continuatione salutaris huius instituti Leges eo melius in vsum deducerentur; postea tamen annua semper mansit dignitas ista, illis solummodo, tenore Statuti sic primo volentis, collata, qui maiori rerum ad forum medicum peritia et experientia, multorum annorum vfu adipiscenda, instructi Seniorum, quos senario numero incluserat consuetudo, titulo insigniuntur; cum iam vnicuique ad honorem istum aditus sit refferatus, statutis vtpote A. 1613. renouatis, nulla Seniorum speciali facta mentione, quempiam ad id munus habilem muneri huic adinouendum esse simpliciter innuentibus, et votorum a singulis Collegis in quatuor Nobiliss. Senatorum, Officinis pharmaceuticis Praefectorum praesentia, post absolutas Visitationum annuas solennitates ferendorum pluralitate electionem absolvente. Cui Decano Vicarium vnum ex Senioribus in subsidium adhiberi, illudque munus vt perpetuum esset, commodum fuit iudicatum, primo, qui tali officio defungeretur, celeberrimo *D. Adolpho Occone, A. F. et A. N.* designato: quem A. 1606. *D. Casparus Guttmanus, Constanziensis*, cuius stegnoticus multae efficaciae pulvis in nostro habetur *Dispensatorio*; A. 1616. *D. Carolus Widemannus, Monacensis*; A. 1638. *D. Vrbanus Schlegelius, Babenbusanus*; A. 1643. *D. Paulus Ienisch, Augustanus*; A. 1649. *D. Iohannes Henisius, Ulmensis*; A. 1655. *D. Adamus Heibich, Anbusanus*; A. 1658. *D. Daniel Widholz, Augustanus*; et hunc ante quadriennium Vir multae praxeos atque superstes adhuc Collega plur. colendus, *D. Georgius Tobias Dürr*, itidem *Augustanus*, exceperat Sic fama celebritatem Collegii adaugente, multos, vt honorificam in illud receptionem ambirent, subinde permouit. Licet enim quosdam spem lucri, a

praxeos

praxeos amplioris fertilitate sperati, aut exteriorem vrbis splendorem, magnificum quoduis primo intuitu spondentem, allicuisse negari nequeat, multos tamen celebratissimi talismodi consortii honorem huc vnice pertraxisse est credibile, idque vel paucis abhinc annis exemplo suo recentissima in memoria posito vnus alterque Vir clarissimus abunde confirmavit. Ita vt per elapsi huius seculi decursum, praeter LXIV. Augustanos, XLV. aliunde ex Sueuia nostra, vicina Bauaria, Franconia, Thuringia, Saxonia, Alsatia, Borussia etc. ipsa tandem Polonia, Pannonia, et Italia aduenientes Doctores nomen suum Albo nostro inscripserint; quos partim in medendo dexteritas, partim in eruditis ingenii monumentis publicandis solertia, partim a diuersis Principibus ac Ciuitatibus Imperialibus concredita et fideliter procurata subditorum sanitas a vulgi fece extulit, memoriamque eorum posteritati gloriosam reddidit, aut simili etiamnum honore dignosefficit. Quos omnes speciatim memorare supersedeo. Iuuabit tamen publica fama notiores recensere, illosque inter I. *Adolphum Occonem III. Medicum et Polyhistorum nominatissimum, cuius de Impp. Romanorum Numismatibus a Pompeio M. ad Heraclium vsque praeclarum Opus magno habet in pretio Eruditus orbis, cui Pharmacopoeia Augustana, A. R. S. MDLXXIII. per Georgium Willerum in 4. longiori forma publicata, primos natales debet, atque diuersa alia excellentis ingenii documenta qui reliquit.* 2. *Leonhardum Rauwolffium, Augustanum, qui plurimis in Oriente regnis et regionibus perlustratis, curioso id eius Itinerario ante seculum fere ab ipso in lucem emisso edocente, perque annos aliquot post reditum in Ciuitate hac Physici officio functus, dein Linzium profectus, honesta ibi Poliatri conditione obtenta, tandem cum Austriaco milite iam aetate grauis Castra in Hungariam secutus, in obsidione Hatwanensi dysenteria correptus occubuit, cuius mortem laudesque prolixiori discursu prosequitur Tobias Coberus decad. 3. obseruat. castrens. 3. et quem in Horto suo medico pag. 19. doctissimum, atque in rebus naturalibus inuestigandis studii indefessi virum nominare non dubitauit,*

et ipse magni nominis Medicus *Ioach. Camerarius*. 3. *Georgium Laubium, Augustanum*, virum ad promouendas res literarias medicasque natum, cui *Rosae Anglicae*, dictae, siue *Iohannis Gadesden, Anglici, Practicae* elegantem impressionem, magnis eius impensis, non gloriae stimulis, aut lucri impulsu, sed vtilitatis publicae proposito atque amore (testante id in Dedicatione ipsi honorifice scripta *D. Philippo Schopffio*,) A. 1595. Augustae Vind. factam debemus, et qui plurima alia eruditionis singularis indicia publice praebuit. 4. *Tobiam Cneulinum, Giengensem*, in *observationum Schenckianorum* doctissimo opere, cui egregias nonnullas contulerat, celebratissimum. 5. *Georgium Henischium, Baribfeldensem Pannonium*, non vno nomine celebrandum; quem et felicior in medendo solertia, et fructuosa studiosae iuuentutis in Annaeano Gymnasio, Matheseos fundamenta publice docendo, informatio, et vtilissima variorum librorum, tum medicam artem, tum aliarum liberalium notitiam concernentium, in lucem emissio omnibus bonis aetate illa viuentibus adprime commendauerat, atque apud posteros etiam nunquam morituram famam conciliauerat; quam Collegium quoque nostrum non vltimam ei debet, dum ipse An. 1609. Actorum medicorum, cuncta Ordinem nostrum concernentia fideliter eidem inferendo, fecerat initium, labore non minus necessario et proficuo, quam maxime laudando, et ab omnibus, quibus praeteriti temporis memoria, in dubiis quandoque casibus summe vtilis, non displicet, imitando; quem per vndecim annos neglectum An. 1658. cum prima vice ad Decanatus dignitatem, quinquies dein iterato in eum deriuatam, omnium votis Parens meus venerandus, atque Collegii nostri totius iam Senior optime meritis, fuisset electus, haud exiguo cum fructu reassumit, hucusque non minori cum sedulitate a reliquis Dnn. Decanis pariter continuatum. 6. *Iob. Georg. Brenggerum, Augustanum*, Medicum valde industrium, primo *Kauffbeyrensem* Physicum, postea in Patria Practicum famigeratissimum, cuius nephriticam virtutis non contemnendae *Aquam Dispensatorium nostrum* exhibet, et solertis ingenii epistolam *Philippus Hoch-*

Hochstetterus observationum suarum calci adnexuit. 7. *Ioh. Vdalaricum Rumlerum, Augustanum, Gasseri ex filia nepotem, a Welschio in obseruat. eius prologo laudatum.* 8. *Martinum Holzapfelium, Rottenburgensem ad Nicrum, quem commendatissimi et excellentissimi Medici epitheto praedictae Schenckianae observationes condecorarunt.* 9. *Ferdinandum Matthiolum, Tridentinum, magni illius Medici, Petri Andreae Matthioli filium, ob paternam propriamque virtutem, tum Urbis huius Physicatu, tum multis honoribus aliis insignitum, AVGVSTISSIMI CAESARIS MATTHIAE, FERDINANDI Bohemiae Regis, et IOH. GEORGII Saxoniae Electoris Consiliarium et Archiatrum, Comitem Palat. Caesar. et Armatae militiae Equitem auratum.* 10. *Raimundum Mindererum, Augustanum, Sueviae, iudicio Ioh. Fabri, in Hist. natur. Mexican. pag. 577. Hippocratem, quem praeter nobilem apud Magistratum nostrum, tum et SACR. CAES. MAIEST. MATTHIAM, Ducem Bauariae, aliosque Medici Spartam, elegantia Scripta iatrica in publicum edita post mortem etiam superesse voluerunt.* 11. *Philippum Hochstetterum, Augustanum, cuius felicissimam praxin medicam, solida eruditione partam, Urbs haec semper admirata tanti sui Aesculapii memoriam nondum pectore deposuit, observationum autem medicarum opus insigni labore, industria et doctrina refertum, inque decades sex digestum et ab ipso Autore editum, ante octennium vero a Nepote eius, D. Ioh. Philippo Hochstettero, Physico Rottenburgensi ad Tubarim, Aui atque Parentis vestigia presso pede insequente, quatuor decadibus posthumis adauctum, nulla vnquam aetas venerari desinet.* 12. *Jeremiam Erhardum, Augustanum, cuius non ingloria fit mentio in multi pretii operibus Guil. Fabricii Hildani cent. 6. obseru. 41. 91. et 92.* 13. *Marcum Banzerum, Augustanum, communis illius Germaniae Praeceptoris, Danielis Sennerti per 26. annos successorem, et Facultatis Medicae in Academia Wittebergeni postea Seniore, libri, Fabrica receptarum, inscripti autorem; quem vt mortuorum artificem, qui scientiam, vsum et medendi felicitatem abunde tenuerat, honorificum admodum*

Reſtoris Magnifici ibi poſt obitum publicatum Programma commendauerat. 14. *Maximilianum Mermannum a Schönberg, Monacenſem, Thomae Mermanni filium, Sereniſſ. Bauariae Ducum Archiatri primarii, cuius vitam et conſilia Nobiliſſ. D. Franciſc. Ignat. Thiermairius, itidem Archiater quondam Bauaricus, ante ſeptennium non ſine adplauſu vſui publico conſecrauit.* 15. *Danielem Geigerum, Auguſtanum, a ſuo Cognato, Malach. Geigero, p. 105. Microcoſm. hypochondr. ampliſſimis verbis, nec tamen vltra dignitatem publice dilaudatum.* 16. *Dauidem Verbeſium, Carno-Lubeanum, Medicum vno alteroque ſcripto in Cl. Lindani Indice notato, clarum, et poſt fidelem Auguſtanis nauatam operam, ſalutaris artis praefidia Stuttgardii, Argentorati, ac vltimo Spirae Nemetum aegrotis praefantem.* 17. *Danielem Widholzium, Auguſtanum, ex praeclara Sachſiana memoria, per Excell. D. Iob. Daniel Maiorem erecta, iuxta cum Filio, D. Iob. Vlrico, itidem Medico famigeratiſſimo, et non ſine Patriae, ad cuius ſalutem natus videbatur, luctu mature nimis a phthiſi iugulato, Orbi erudito commendatum, multisque in Patriam ob conſiliorum medicorum efficaciam meritis poſt funus etiam ſuperſtitem.* 18. *Iob. Heniſium, Vlmenſem, Comitem Pal. Caefar. cui nauata per ſemestre in atroci peſte Veronenſibus, poſtquam Loimiatrorum noſtrorum experientia, ſedulitate et animoſitate in lue horrenda, Urbem hanc A. 1627. et 1628. depopulante, permoti, ab IL-LVSTR. MAGISTRATV noſtro Medicum ſibi aliquem petiſſent, opera non Equitis tantum Diui Marci dignitatem, oblatae Profeſſoriae in primo loco Patauſi Spartae honorem, et haud contemnendas opes, ſed ius quoque Ciuitatis ac Monumentum marmoreum Verona contulerat.* 19. *Antonium Boxbarterum, Auguſtanum, quem Patria dulciſſima tricennalis belli iniuriis agitata valere iuſſa, vicina florentiſſima Vlmenſium Reſpublica, poſt legitimam vocationem A. 1636. gratioſe exceperat, et honorifice, ob plurima in eam per integrum 43. annorum decurſum merita, vſque ad vltimum vitae halitum, ante triennium demum exſpiratum, tenuerat; non ſine aliqua noſtrorum Ciuium, ob tantum ſibi*

sibi ereptum Aesculapium, tacita inuidia, quam tamen praelaudati *D. Henisii*, nec non huius ex fratre Nepotis, Exc. *D. Io. Ludou. Henisii*, Collegae mei etiamnum in viuis charissimi, Clarissimi item *D. Iob. Frid. Reguli Villingeri*, et ante quadriennium demum Nob. *D. Vit. Riedlini*, Amici mei ex paucis suauissimi, obseruationum medicarum nuper typis publicata centuria celebris, ex sinu suo ad nos dimissione demulcere vicissim valuit. 20. *Francisc. Osvald. Grembsium, Bauarum*, Archiatrum Frisingensium prae-nobilem; cuius famam editus tractatus, *Arbor integra et ruinosae hominis* inscriptus, sine ruina celebrem et integram ab obliuione in hunc vsque diem conseruat. Hisce quidem plures alios Sanitatis Custodes experientissimos et excellentissimos Albo nostro inscriptos, tum viuos, tum demortuos iungere liceret, ni horum obscurior apud Eruditos notitia chartae huius angustias opplere dissuaderet; illorum autem verecundia mihi silentium imperaret, meque in adulationis aut etiam amoris nimii suspensionem praecipitare posse videretur. Sufficiat, non ea Medicorum praestantissimorum penuria per Seculi elapsi decursum Augustam nostram laborasse, quae exiguo isti recensito numero includi deberet. Sufficiat, neque hoc nostro tempore, quo nouum Seculum inchoamus, ipsi deesse Viros doctrina insignes, peritia venerandos, meritis praeclaros, et fama florentes. Non equidem negandum, vidisse praeteritos annos in numerum Medicorum nostrorum cooptatos quosdam, in quibus Momus aut adcuratio censura facile, quod carperent, inuenire valuerunt: id tamen nec prolixius ostendisse, institutum meum permetteret, aut publico prodesset, nec splendori Collegii quidquam derogare poterit. Vt enim neque Soli et Lunae, radiis licet fulgentissimis et luce speciosa praeditis, fulgoreque suo ac decore omnes in admirationem rapientibus, imo infideles quosdam, vt diuino adorent cultu, permouentibus, maculas deesse, nullum tamen ea propter contemptum mereri, nouimus: Ita Societati nostrae non meros Hippocrates, Galenos, Haruaeos etc. esse concessos, quis sanior vertat opprobrio? Prodeat quaeuis alia Eruditorum, aliorumue Socie-

Societas, quae omni ex parte ornata, nullaue maculis quibusdam conspersa membra numeret, et laudabimus illam. Nec morabor amplius iniquiores Doctorum censores, qui eam semper Collegio nostro apud Exteros in primis gloriam constituisse, tacite mecum, non sine quodam voluptatis honestae sensu, ruminor, quae vel inuidiam conciliare eidem facile potuisset. Quam magnifice praecellentissimus in Romano Athenaeo Professor, *Ioh. Faber* de eo in *Expositionib. in Nard. Anton. Recchum* senserit, vix sine praefata venia, et inuidiae deprecatione recensere licet, cum pag. 576. de Ambrae electione agens, et quid aliud, scripserit, dicam faciamue, quam ut nobilibus his Medicorum Collegiis, Romano inquam meo subscribam et Augustano? quorum hoc in Germania, illud in Italia caeteris facile praecellit. Quo in pretio famae celebritate Medicos inter illustri *D. Ioh. Theodoro Schenckio*, Professore olim Lycei Salani fuerit, honorifica admodum inscriptio, *Synopsi Institutionum medicarum* ab ipso An. 1668. in lucem emissae praefixa testabitur, praeter alia, haec verba continens: *Dispensastis vna cum Pharmacopoeia plus quam regia, et cui ante maior nulla, nec posthac vlla aliqua erit superior, famam vestram.* Ipse acerbissimus Augustanorum censor, *Iohannes Zwelferus*, Dispensatorium nostrum ubiuis in Germania a Medicis et Pharmacopoeis receptum esse, in *Animadversionum prooemio*, fateri cogitur, verissimumque eo ipso dat testimonium: nec errasset, si et extra Germaniam in plurimis locis illud in pretio existisse addidisset. Ast videor mihi hic crabrones excitare, aut saltem elogio tali iniquas Mommi aures torquere; qui Pharmacopoeiam nostram ab homine isto de gloriae suae throno deiectam, crassissimorum errorum conuiectam, inque longe aliam formam redactam, imo regiam plane eidem esse substitutam susurret. Verum salua res est, saluaque erit, quamdiu Examen animadversionum istarum, quod sub *Pharmacopoeiae Augustanae restitutae* nomine ante nouennium coactus Aristarchis iniustis opposui, saluum permanebit. Gratulemur interea Arti nostrae, eam ipsi felicitatem contigisse, quam magnum indies incrementum, uti in reliquis partibus, ita inprimis

mis etiam, quae ad medicamentorum praeparationem spectant, experitur. Fatemur enim lubentissime, ita cum Dispensatorio nostro comparatum esse, vt mutari subinde quaedam in eo, deleri, antiquari, addiue possint: non tamen cuius nasutulo id permitimus, aut atrociores censuras benigne ferimus, quinimo proprios prius defectus vt emendare laborent, porro adclamate eis ingeminamus; ipsi cum tempore nostra, vbi occasio fieret, atque necessitas porro suadebit, expolire nouimus, haud indigi externo violentiori subsidio. Non paruam sane splendoris sui particulam tum decessisse Collegio nostro experti sumus; ast totales ipsi inductas haud esse tenebras, sed luce etiamnum radiare sua in aequiorum Cenforum animo vna nouimus. Nos laudem nulli, quam meretur, inuidemus, quin Zvelferi conatus qui laudassent, primos inter facile et Augustanos meos reperiundos fuisse, non dubitarem, si tot inter alios Dispensatoriorum libros nostrum libidinis suae et immodestiae scopum non fecisset, resue ipsas ab aliis iamdudum animaduersas, aut a se quoque experiendo probatas, absque inani ista haud adeo meliorum praeparationum, non sine risu nostro, substitutione, proposuisset. Caeterum praeter externam istam Aduersariorum turbam, nec propinquiores Collegio nostro defuerunt inimici. Adeo vt dicterium: Medice viuere, est misere viuere, in illud optime quadrauerit. Nec enim in considerationem hic venient liberiori vitae generi addicti, qui varios in diaeta committere errores adfueti, miserum Medicorum saniora suadentium iugum aestimant, cum temperantiae hoc iugum sit suauissimum, et miseria ista omnino sit imaginaria, summamque in hac vita felicitatem, quam sanitatem dicimus, comprehendat. Vnde cum *B. Hochstettero* nostro ex *Dedicat. part. 2. obseru.* et venerando Academiae Altorffinae olim Doctore, *Casp. Hoffmanno*, ex Orationibus ibi habitis, nuperque ab Excell. *D. Sebast. Scheffero*, Poliatro Francofurtensi editis, medice siue regulas secundam medicas viuere, optimum esse viuere, potius exclamo. Quo ipso tamen haud patrocinari velim illis, scrupulosam nimis diaetam qui sanis etiam inculcant, atque ad exa-

Etiam mensuram pondusque cibos et potum religiose nimis aut superstitiose distribuunt, cunctaque alia strictissime coordians; reuera siquidem hos ita medice viuentes misere viuere dicendum est; quibus *Celsi* consilium, iucundius multo et vtilius vitae genus, reipsa tamen medicum suppeditans, conduceret, quo sanum hominem, qui et bene valet et suae spontis est, nullis obligare se legibus debere, ac neque Medico, neque alicui, egere innuitur. At viuere Medicorum, ac speciatim Augustanorum, quam nullis careat molestiis, voluptatis habeat exiguum, tristitiae quamplurimum, prae laudatus *Höchstetterus* copiose ostendit. Et *Mindererus* noster si resurgeret, quantam non Threnodiae diffuse conscribendae materiam denuo inueniret! Vt paucissimis pauca attingam, nec quae ex necessitate quadam inuitabili ipsi Artis exercitio multiplicis taedii feracissimo contingit miseriam, *Hippocrati* quoque nostro in principio libr. de flat. his verbis: *Medicus non nisi quae periculo sunt proxima intuetur, et quae sunt ingrata contrectat, ac ex aliorum calamitatibus sibi dolorem conciliat*, memoratam recenseam; nec de plurimorum in Medicos ingratitudine querelas odiosas instituam, quorum in iusto praemio soluendo Chiragram, sic ab Excell. D. Paulo Ammanno Professore Lipsiensi in *Medic. Crit.* p. 20. adpellatam, et quas, in Empiricos indignissimos caeteroquin saepe liberalissimi, pro beneficiis collatis aliquando rependunt iniurias, toto die experimur; licet non desint etiam, qui aequiores laborum aestimatores gratiam gratia rependere norunt; multo minus miseras diro belli tricennalis Germanici tempore perpeffas referam, tantas ut Medicorum aliqui indignissime a militari insolentia tractati non verberibus tantum exciperentur, atque in suarum multo sudore partarum facultatum iacturam et extremam indigentiam redigerentur, sed aedes insuper proprias deferere, imo vrbe excedere cogerentur, nil quidquam Caesareis Priuilegiis ac Immunitatibus Doctoralibus, quorum vigore, praeter alia, ab onere hospites ac milites suscipiendi etc. debebant immunes esse, ipsos iuuantibus, sed arma inter filere leges docentibus; ut haec, inquam, non prolixius recenseam,

feam, quid non molestiarum ingens apud nos Empiricorum copia nobis haëtenus creauit? quot paginas Aëtorum nostrorum innumeri, vt ita dicam, et periculosi eorum in Patriam dilectam impetus implere Antecessores nostros coëgerunt? vt nostrarum miseriarum, quarum finem et numerum non videmus, nunc propemodum obliuiscar. Quocunque alma et casta Hygea oculos vertat, foedos sui stupratores et impostores, Carnifices, Vespillones, Castratores, et quam non hominum fecem? ex omnibus angulis adrepentes, ac fungorum instar copiose propullulantes obseruat. Horum sane multitudo eo nos fere perduxit, vt Circumforaneos illos, in foro populum decipere natos, vix amplius curemus, et honestiori quasi in loco habeamus. Horum apud vulgum gratia, impudica audacia, execranda fallacia, et scelerrata homicidia Rempublicam Ciuibus exhauriunt, deuastant, dehonestant. In hos quam maxime quadrat iudicium a *Roderico Castrensi* latum: *Esset profecto non solum aegris, sed totius artis estimationi ac famae conducibilius, vt Mediei potius opera Respublicæ careat, quam vt malos Medicos adhibeat.* Ab horum proteruia ita saepe conculcantur veri Medici, vt, quod magnus ille *Thomas Bartholinus tract. de Med. Danor. domest. diss. 10.* de suis Danis protulit, Medicinae studiis fere eiuratis aliud vitae genus sibi exoptent. Celebris quondam Indorum Medicus, *Iacob. Bontius*, Belga, cum libellum suum *de Medic. Ind.* fratri dedicaret, relicto patrio solo, ac sterili propter medicastrorum ibi frequentiam prouentu, vberriam se lauae campos petiisse, ibique virtutis paulo maiorem rationem haberi fatetur. Vtinam, quae *Bontium* ad extremos currere Indos compulit necessitas, nostram non premeret Urbem, doctosque saepe de alia statione cogitare non compelleret Medicos! Nobis saepissime eadem conquerendi ansa occurrit, quae *Plinium*, his verbis Romanos suos vt alloqueretur, coegit; *Palam est, vt quisque inter istos* (scil. Medicos Graecos,) *loquendo polleat, imperatorem illico vitae nostrae necisque fieri.* Veneramur equidem maximam Venerandi SENATVS nostri prudentiam, quae pestem hanc Reipublicae saluberrimis Edictis, non

semel, et Anno demum 1668. efficaciter promulgatis, arcere a finibus suis conata est, publice elogio a *Christoph. Glückradtio* in *Dedicat. Tyrocin. chim. Beguin.* hinc celebratam, cuius etiam specimen pertulit primus in Actis Collegii nostri memoratus famosus ille *Georg. Amwaldus*, quem viuis coloribus depictum dedit *Ioh. Hartmann. Beyerns epist. 124. Cist. Hornung.* cum A. 1583. sufficientia Doctoratus sui testimonia edere, atque publico Doctorum examini subiicere se, recusaret, vna cum panacea sua Vrbe ea propter excedere iussus. Ast impudicam illorum hominum naturam licet furca expulsam, omni legum reuerentia exuta, vsque recurrere, nouum haud est. Quo ipso tamen securiora quorundam Patrum familias *ἐπιόρεια*, et non lucri cupidine, sed proximi amore in necessitatis casu adhibita consilia non omnino reiecerim; siquidem, scribente Cl. *Theodoro Kerckringio obseru. anat. 51.* latent inter homines etiam gregarios innoxiae quaedam et salutare medicinae, quas nullus contemneret, si nosceret; hac quini- mo intentione omnes artem medicam nosse conuenit, iudicio *Democriti* in *Epist. ad Hippocratem scripta*, non tantum quod praeclara res sit, sed quoque *ad vitam conducibilis*. Miseriam medicam adauget peruersa quorundam medicas actiones, quae tamen captum eorum longissime superant, traducentium libido. Ex omnium sententiis famam nostram pendere cum dolore, nec sine periculo quandoque, experimur. Quam saepe semidelirans, stupidus medicafter, aliusue, cui Natura vix granulati pondere cerebrum concessit, optime in purgatissimo cerebro praemeditata atque ipsius ex Naturae penetralibus deprompta consilia proterue irridet, exsibilat, conculcat? ita vt de nobis quam maxime praedicari queat, quod Cl. *Lindanus Exerc. 2. Select. med. §. 40.* scribere non dubitauerat, calumniis neminem magis obnoxium esse quam Medicum. Cui tamen vulgi vesaniae memoriam recte factorum opponimus; et hic porro murus aheneus esto:

Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa.

Quod si ipsius vitae pericula, quibus fidelis Medicus se exponit, accuratius perpendere vellemus, proh! in quantum miseriarum vallem

vallem nos demitteremus! Dum conseruare vitam aliis nitimur, nostram saepe perdimus; mortem a decumbentis lecto dum fugamus, eandem nostrum in corpus saepe concitamus; quod si quidquam aliud, contagiosorum certe morborum crudelitas abunde confirmat. Vt reliquorum non recorder, quantam non stragem horrendum illud pestis contagium Collegio nostro intulit? Tredecim Augustae natos, et vnum ex Ducatu Iuliacensi, alterum Ienensem huc delatum Medicum abripiens; Augustae quidem Anno a Christo nato 1592. *Dauidem Wirsungum*, An. 1627. *Octau. Brendlerum*, *Marcum Huebherrum*, et sqq. 1628. *Adolphum Occonem* IV. magni, *Oeconis* III. filium, *Iob. Wolffg. Beerium*, *Eliam Geiffelbrunnerum*, *Matthaeum Brenggerum*, et *Iob. Casp. Wegelinum*, An. 1635. optime meritum senem *Phil. Hochstetterum*, *Ieremiam Erbardum*, et *Iob. Schinzium*, *Iuliacum Euskirchensem*; extra Patriam vero *Nerolingae Lucam Mattspergerum*, *Ysenae in Algovia Marc. Widemannum*, et *Nyrtingae in Ducatu Wirtenbergico Lucam Bilerum*; quorum agmen in nupera peste Pragensi An. 1680. *Gothofr. Moebius*, celeberrimi quondam in Academia Salana Professoris, *Gothofr. Moebii filius*, infelici consilio eo delatus, clauserat. Quod si laudandus est is, *Ciceronis* 4. de finib. sententia, qui mortem oppetit pro Republica, qui doceat chariorem esse Patriam nobis, quam nosmet ipsos, praefatorum quoque, quos non auri cupido, sed honesta vocatio amorue proximi, nec artis ignorantia sed imbecillitas, ad mortem deduxit, memoriam hic excolere ipsa aequitas postulat; qui sane alienam vitam magis quam suam diligendo, atroci licet tetri veneni pestiferi violentia misere iugulati, pro exoptata Patriae ac proximo concilianda incolumitate mortem gloriosam occubuerunt. Vidimus tamen etiam Collegas aliquot ad summum senium honorifice deductos, inque nostra Societate duos etiam vltra decem lustra superstites: quos inter merito primum dabimus locum supra laudato nostro *Danieli Widholzio*, cuius, quamuis annorum numero grauati, et septuagesimum nonum iam emensi, obitus, ob summa in Rempublicam patriam beneficia medica, magno cum luctu contigit A. 1678. et ita, quem nec laborum multitudo, nec grauis senectus defatigare poterant,

febris continua, multistum incolarum infesta, improviso impetu abripuit. Huius ex vita hac discessum biennio praecefferat *Ierem. Stern, Augustanus*, anno aetatis octuagesimo tertio, qui variis fortunae lusibus agitato primo in ciuitate Imperiali Weissenburgensi, et paulo post in Patria, dehinc Balingae in Ducatu Wirtenbergico, et tandem in Ciuitate Imperii Rauenspurgio Physici munere defunctus est, qui viridi senectute praeditus, ac praeter consuetum hodie naturae ordinem robore corporis adhuc pollens, potentiam mortis eludere posse cum videretur, violento in aedibus per scalas lapsu, in templum descensurus, misere obiit. Agendum itaque, VIRI NOBILISSIMI, COLLEGAE HONORATISSIMI, dulcem, non quidem annorum multitudine, sed factorum insignium magnitudine aestimandam longaeuitatem indefesso studio pariter ambiamus! Non adeo inglorium fuit Seculum elapsum; laboremus ut, quod Nos per Dei Gratiam incipimus, longe euadat gloriosius. Sat detrimentorum a temporis pessimi iniquitate subinde capit Respublica; non augebimus illa nostra desidia, et si qui alii perniciosi morbi obesse possunt. Sat opprobriorum in Medicinam a vulgo sparguntur; non permittamus, ut nostra multiplicentur culpa. Non desunt nobis vires, non occasio, non omnibus voluntas; has intendamus, hanc amplectamur, hanc continuemus. Benignissimum ILLVSTRIS SENATVS nostri adfectum concordi studio, labore strenuo, et meritorum pondere si sollicitemus, clementer Is voto nostro annuet, magnam Medicinae tutelam, praeclarum incrementum et immarcescibilem honorem daturus; ut, si quae erit Posteritas, Secundum, cui initium damus, Seculum immensis laudibus sit condecoratura, alterum iubilaeum maiori pompa et studio celebratura, AMPLISSIMIS PATRIAE PATRIBVS aeternas grates decantatura, atque Nobismet ipsis, dudum licet mortuis, immortalitatem gloriosam conseruatura. Sic Vos Salus ipsa sanos conseruet, ut porro Sanitatis et Salutis publicae sitis Conseruatores! Sic Diuina Prouidentia laboribus vestris benedicat, ut fortunati reuera sitis Medici, Vosque nec Fortuna caruisse, nec carere voluisse innotescat omnibus!

V I R O
MAXIME REVERENDO ET
CLARISSIMO
IACOBO BRVCKERO

S. D
IOANNES GEORGIVS LOTTERVS

*Edeunt itaque vel tandem aliquando ad TE, OCCONES TVI, typorum formis non inscite adeo expressi, quos, biennium fere abiit, quum manu descriptos ad me ablegares, procuratoremque editionis agere iuberet, vir clarissime. Ego autem, quantumvis nulli ab illo inde tempore operae, studioque nulli, pepercerim, uti TVO satisfaceret desiderio quamprimum, inueniremque inter nostrates siue bibliopolam, qui sumtus libenter faceret, siue typographum, qui praelum exscribendo commentario huic eruditissimo suum commodaret; frustratum me tamen expertus sum plus vice simplici. Nil attinet cum TVO nostroque taedio huc referre causas, veras ex parte, confictas iterum ex altera, quas plurimas aliqui tum sincere, tum callide, praetexebant, quo tanto speciosius provinciam hanc abs me sibi commendatam declinauisse viderentur. Vnum hoc TIBI confirmare vel publice liceat: non una de ratione morae isti serio me indoluisse. Et quidni aegre tulerim, ipsam primum ciuitatem eruditam, quae tam cupide, tamque studiose, scripta TVA varii generis elaboratissima pridem pertractauit, importuna ista protelatione ab inspiciendae Historiae Occonum voluptate distineri diutius? Quidni indignatus iure quodam sim, communem fautorem, illustrem, dico, SVLZERVM, doctissimae huius Opellae *ἡγεμονίαν* praecipuum, spe toties impressam illam cognoscendi facta tantum non plane hoc modo excidisse? Quidni demum moleste me habuerit, fautor optime, in suspicionem apud TE deduci ita facili negotio potuisse, nisi ipse aequior natura et humanus magis exsisteres, ac si vel turpiter segnis in praestando TIBI tantulocumque officio, quod postulare abs me amicitiae lege*

lege atque expectare certo poteras, vel publici litterarum commodi pro virili parte, qualibet data occasione, promouendi negligentior essem atque minus, uti decebat reipublicae ciuem, curiosus. Sed nullam heic in me residere omnino culpam sancte protestor. Adscribendum hoc, quidquid est, potius fortunae quasi cuidam pertinaciae existimabis mecum, quae in eruditorum quoque orbe interdum, veluti in aliis, pro arbitrio videtur dominari, et, quum ingenio fere omni et sensu, et utilitate, et amoenitate, et doctrina cassis Suffenorum scriptiunculis, quin immo voluminibus haud raro ingentibus, typographos faciles ac promptos, praemium liberale meritisque maius, praela post vacationem aliquam strenue rursus sudantia, lectores assiduos et multos, et caeca mente non sine strepitu et fastu complaudentes, largiatur, lucubrationes contra aliorum posteritatis iudicio dignas, solide elaboratas, fructuosas et sale conditas inepta fastidit, tenebris, modo satis diuturnis, modo perpetuis, iniqua damnat, ac infinitis fere difficultatibus, molestiis, damnis, taediis adtritas a publicae lucis hominumque conspectu inuidiosa coerces.

O saeculum insipidum; o inficetum!

Expugnarunt nunc demum communi patientia nostra fortunam O C-
CONES TVI, fautor optime; postquam nuper honestissimo viro,
Langenhemio, persuasi, uti illis imprimendis operam nauaret suam
atque industriam. Desiderari hanc in se quod haud temere passus
sit, iucunde, spero, et TV, et qui legerint, mecum cognoscent omnes.
Ut compar esset externae habitus elegantiae scripturae, quantum pote-
rat fieri, curatissime emaculatae nitor et perfectio, ipse ego non illiben-
ter in TVI gratiam inuigilaui. Si quae autem restare adhuc vitia,
non certe adeo multa, deprehenderis; humanitatis illa conditioni otii-
que penuriae benigne imputabis.

Quod superest, nouam hanc TIBI, vir celeberrime, ac praecla-
ram admodum TVORVM de Historia patria promeritorum accessio-
nem ex animo gratulor. Qui TVO sic beneficio in mortalium me-
moriam reuiuiscunt Triumviri praestantissimi, vera Augustae suae et
litterati orbis ornamenta, cum totidem aliis, quos antea calamus TVVS
tam vere, tam scite, tam docte, commendauerat posteritati, cum EHIN-
GERO, inquam, cum GASSERO, cum SCHROECKIO, certo certius
non ingrati simile beneficium rependent, BRVCKERIANI no-
minis et pietatis immortalitatem. Vale, et nos, quod facis,
porro ama. Lipsiae VII. Kalend. Ianuar. anni Dionysiani

clb lccc XXXIIII.

4364
N.A. —

120 pp. 1st Vft. 1 genealogy. Tolulle.
Eft. T.

18. —

